

༡༡། །འོད་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་སྐོར་
ཀྱི་གལ་ཆེའི་ཡིག་ཆ་
སློབ་སྦྱོར་བསྐྱོད་སྤྲོད་།

༦༡། །བོད་རྒྱ་འབྲེལ་བའི་སྐོར་

ཀྱི་གལ་ཆེན་ཡིག་ཆ་

ཕྱོགས་བསྒྲིགས།

པོད་གཞུང་གི་དལ་ལས་ཁུངས་ནས་འགྲིམས་སྒྲེལ་བྱས།
སློབ་པ་ཚོ་འི་དུས་པར་གཞི་རྒྱས་བཀོད་གནང་།

དཀར་ཆག

སྒྲིབ་བརྗོད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོ་ ༩ ཚེས་ ༥ ཉིན་ཡོངས་ཁྲུང་གི་
སྐྱེལ་བའི་གསར་འགོད་གསལ་བསྒྲགས།..... 1

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོ་ ༩ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་
ཁྲིད་ཏེང་ཞའོ་མིང་དང་ཅང་ཅེ་མིང་སོ་སོར་གནང་བའི་
ཕྱག་བྲིས་དང་། དབ་ཐོ་དོན་ཚན་བརྒྱ་གསུམ།..... 5

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོ་ ༩ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་
ཁྲིད་ཏེང་ཞའོ་མིང་ལ་གནང་བའི་ཕྱག་བྲིས།..... 25

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོ་ ༩ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་
ཀྱི་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལྟན་ཚོགས་ཐོག་སྐྱེལ་བའི་ཞི་བདེ་
སྒྲིབ་འགོའི་གྲོས་འཆར་དོན་ཚན་ལ།..... 27

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༢ ལོ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༢ ཉིན་རྒྱ་ནག་འཐབ་ཕྱོགས་
གཅིག་གྱུར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འགོ་འཛིན་ཡན་མིང་ལུས་བཅོན་
ཕྱོལ་གཞུང་ལ་སྐྱེལ་བའི་ཚིག་ཐོ།..... 41

ཡན་མིང་ལུས་སྐྱེལ་བའི་ཚིག་ཐོར་གསལ་བཤད་
(བཅོན་ཕྱོལ་གཞུང་གི་ཡན་འདེབས།)..... 49

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོ་ ༦ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་སི་ཏུས་སི་སྐྱེལ་ཏུ་
ཡོ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་ལ་གནང་བའི་གསུང་འཕྲིན།..... 65

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལྷོ་ ༡༠ ཚེས་ ༩ ཉིན་ཨ་རིའི་ཡིལ་གཙུག་ལག་
སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོར་སླེབ་བའི་གསུང་བཤད།.....

སྒྲོན་བརྗོད།

༡༡། བོད་ཀྱི་བྱིམ་མཚེས་རྒྱ་ནག་ནས་བོད་སར་ཤོག་བྱུང་སྐྱམ་ཐིགས་ཚུལ་གྱི་
 བཅོམ་འཛུལ་རིམ་པར་བྱས་ཏེ་མཐར་ ༡༩༥༩ ལོར་ལྷ་སར་དྲག་གཞོན་བྱས་ནས་
 བོད་རྒྱའི་འབྲེལ་བ་ཚ་ཆད་དུ་གྱུར་ཅིང་། ༡༩༥༩ ལོར་ཡ་ལྷུ་འི་གཅེན་པོ་རྒྱ་ལོ་དོན་
 ལུབ་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཆེད་འབོད་ལྷར་རྒྱ་ནག་གི་དཔོན་རིགས་ཚོ་མངལ་འཕྲད་བཀའ་
 མོལ་གནང་བའི་སྡེ་པོར། ལྷ་ཞབས་ཏེང་ཞའོ་མིང་ནས་བོད་རང་བཅོམ་མ་བཤད་ན།
 དེ་མིན་དོན་གནད་གཞན་དག་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་ང་ཚོ་གོ་བསྐྱར་བྱས་ཏེ་དཀའ་
 ངལ་སེལ་ཐུབ་ཅེས་ཚིག་ཐག་ཚོད་པོས་གསུངས་འདུག ལས་ལེན་གྱི་བརྗོད་ཚིག་དེ་
 བོད་རྒྱ་ཆའི་མི་མང་གི་འདོད་སྲོད་ཡོད་པ་ཞིག་མིན་ན་ཡང་། དེ་སྒྲིལ་གནས་ཚུལ་ལ་
 བསྟོན་ཏེ་སྐྱབ་བྱ་བསམ་ཤེས་གནང་རྒྱའི་རྣམ་འགྱུར་ཞིག་ཏུ་བརྗེས་པར་མ་ཟད། ལྷག་
 པར་དབང་འཛིན་པའི་དཔོན་རིགས་གཙོ་གནད་ཅིག་གི་གསུངས་པའི་ཐ་ཚིག་ཅིག་
 ཡིན་སྟབས། ཡགོང་ས་ཡ་ལྷུ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་བོད་ནང་གི་ཡང་བའི་
 ར་དྲག་གི་གནས་ཚུལ་སེལ་བར་སུན་ཐོགས་འབྱུང་གཞིར་ཆ་འཇོག་གནང་བ་དང་
 འབྲེལ། བོད་རྒྱ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ཞི་མཐུན་མཛའ་བརྗེའི་འགྲིགས་འཇགས་གནང་
 རྒྱའི་གྲ་ཡངས་དགེལ་ཆའི་དགོངས་བཞེས་ཀྱིས། ཞི་བའི་གྲོས་འཆར་ཐབས་ལམ་མང་
 པོ་ཞིག་དུས་བསྐྱེན་རིམ་བསྐྱེད་དུ་འདོན་གནང་མཛད་ཡོད།

འོན་ཀྱང་ལྷ་ཞབས་ཏེང་ཞའོ་མིང་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་ཕྱོགས་ནས་ལས་ལེན་
 གཏམ་དོན་ལ་འགྱུར་སྟོན་དང་དུས་ཚོད་འཕུལ་ཐབས་ཁོན་བྱས་ཤིང་། ལྷག་པར་
 དུའང་བོད་མི་ས་ཡ་དུག་གི་བདེ་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་གལ་ཆའི་གནད་དོན་འདི་
 ཡགོང་ས་ཡ་ལྷུ་བས་མགོན་ཏུ་ལའི་སྐྱ་མ་མཚོག་སྐྱ་སྐར་གྱི་སྐྱ་དབང་སྐྱར་གསོ་བྱེད་
 པའི་གནད་དོན་ལ་ཁ་སྐྱར་བྱེད་པ་དང་། ཞི་བའི་གྲོས་འཆར་ལག་ནང་བོད་རང་
 བཅོམ་གྱི་འདོད་ཚུལ་དོར་མེད་ཚུལ་སོགས་བསྐྱེད་འདོགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་དོན་སྡེང་
 བོད་རྒྱ་དབང་ཞི་བའི་གྲོས་མོལ་འགོ་འཛུགས་མི་ཐུབ་པའི་འགན་འཁུན་བོད་གྱི་ཕྱོགས་

ལ་ཡོད་ཚུལ་དཀར་ནག་གོ་ལྡོག་གི་དྲིལ་བསྐྱབས་རྒྱ་ཆེ་ཞེས་འཛམ་གླིང་ཐོག་བྱས་
ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་མི་མང་རྣམས་མགོ་བོ་ཚོངས་ཐབས་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པ་རེད།

གནད་དོན་འདི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཁྲོག་བཤད་ཅིག་ཡིན་པ་དང་། བདེན་དོན་
ངོ་མ་ངེ་ཡིན་སྟེང་བསྐྱས་ཤིག་བརྗོད་རྒྱུར། རང་རེའི་ཕྱོགས་ནས་བྱེད་སྒྲུབ་དེ་ལས་
ལྡོག་ཏེ་ཡགོང་ས་ཡསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོས་བོད་རྒྱའི་དཀར་ལྗོངས་གཉེས་སུ་ཞེ་
བའི་ལམ་ནས་སེལ་ཐབས་བཟང་ཡངས་དཀྲུལ་ཆེའི་དགོངས་བཞེས་གྱིས་གྲོས་འགོ་
ཐེངས་མང་འདོན་གནང་མཛད་པ་དང་། རྒྱ་མིའི་འགོ་བློན་ཚོ་དང་གོ་བསྐྱར་འབྲེལ་
བ་གནང་ཆེད་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཆེས་མཐོའི་སྐུ་ཚབ་སྲ་རྩེས་སུ་ཆེད་གཉེར་བཅས་ལན་དགུ་
ཆད་མཐུན་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གི་འབད་བཅོན་རིམ་པ་བསྐྱབས་ཡོད། ད་ལམ་དོན་
དངོས་སུ་ཁ་དན་རྒྱབ་བསྐྱར་སུས་བྱས་ཡོད་པ་འཛམ་གླིང་རྒྱ་ཆེའི་གཞུང་གནས་མི་
མང་ནས་མཁྲེན་རྟོགས་ཐུབ་པའི་ཆེད་དུ་སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཚོག་ནས་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་བློན་ཚོར་སྲ་རྩེས་སུ་སྐྱེལ་བའི་ཕྱག་བྲིས་ཁག་དང་། དྲན་
ཐོ་དོན་ཚན་བརྒྱ་གསུམ། ཞི་བའི་གྲོས་འཆར་དོན་ཚན་ལ། ཡོ་རོབ་ཀྲོས་
ཚོགས་ལ་གནང་བའི་གསུང་འཕྲིན། ཡེལ་གཙུག་ལག་མཐོ་སློབ་དུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་
བཤད་བཅས་ཆེད་གཉེར་ཕྱོགས་བསྐྱིགས་གསལ་བསྐྱབས་བསྐྱབས་པ་འདི་དག་ལ་ཞི་
བདེ་དྲང་བདེན་ལ་དགའ་ཞིང་། གཞུང་གནས་འཛམ་གླིང་མི་མང་ནས་ཞིབ་དཔྱད་
གནང་རྒྱ་དང་། ལྷག་པར་བོད་གཞིས་བྱེས་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་ནས་དོ་སྣང་སློབ་
གཉེར་གྱིས་དགོངས་དོན་གསལ་རྟོགས་ཐུབ་པ་གནང་ལུགས་ལྟ། བོད་གཞུང་ཕྱི་
དྲིལ་ལས་ཁུངས་ནས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལྷ་ ༥ ཚེས་ ༡ པ།

སྤྱི་ཚོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་བྱི་ལོ་
༡༩༩༩ ཕྱི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༩ ཉིན་ཡོངས་ཁྲབ་ཏུ་
སྐུལ་བའི་གསར་འགོད་གསལ་བསྐྱབས།

༄༅། མ་འོངས་པའི་བོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐོག་ངོས་ཀྱི་ལངས་ཕྱོགས་གང་འདྲ་ཡིན་
ཡང་བསྐྱར་གསལ་བཟོད་དགོས་པ་ཆགས་ཀྱི་འདུག བོད་ཀྱི་དཀའ་ལྷོག་ཅེས་པ་
འདི་ནི་དུ་ལའི་སྐྱ་མ་བོད་དུ་བྱིར་ལོག་བྱ་རྒྱུ་དང་། དུ་ལའི་སྐྱ་མའི་མིང་གནས་དང་
འབྲེལ་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཟིན། དེ་ནི་བོད་ནང་གནས་བཞིན་པའི་བོད་མི་ས་ལ་
དུག་གི་ཐོབ་ཐང་དང་། རང་དབང་གི་གནས་ཚུལ་དང་འབྲེལ་བའི་དཀའ་ལྷོག་ཅེས་
ཡིན་པ་མ་ཟད། དེ་ཡང་གོས་མོལ་ཁོ་ནའི་ལམ་ནས་སེལ་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་ཞིག་ཡིན་པར་
ངོས་ནས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ངོས་ཀྱི་ལངས་ཕྱོགས་འདི་དབར་བརྟན་པོ་གནས་
ཡོད། འོན་ཀྱང་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་གོས་མོལ་བྱེད་རྒྱུའི་སྐོར་ཉུག་ཏུ་བྱེ་ཡོད་ཀྱང་བོད་མིའི་
ཕྱོགས་ནས་འདོད་བབས་མེད་ཚུལ་གྱི་འགྲེལ་བཟོད་བྱས་པ་ནི་ཆེད་མངགས་མགོ་
བོ་རྩོད་གཞི་བཟོས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ ༡༩༩༩ ཕྱི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་རྒྱ་ནག་གི་སྤྱི་
ལས་ཁུངས་ཀྱི་མགོན་ཆབ་པའི་གཏམ་བཤད་ནས་གསལ་བོ་ཤེས་ཐུག་ ༡༩༯༩ ལོར་
ཉེང་ཞེད་མིང་གིས་ཐོག་མར་ངོས་ཀྱི་སྐྱ་ཆབ་ལ་བོད་རང་བཅོན་མ་གཏོགས་དེ་ཟིན་
གནས་ཚུལ་གང་ཡང་གོས་མོལ་བྱས་ན་འགྲིགས་འཇུག་ཞེས་པའི་གཏམ་བཤད་དེ་
ད་རིས་སྐར་ཡང་གསལ་བཤད་བྱས་འདུག་པ་དང་། གོས་མོལ་གྱི་རྒྱལ་སྐོར་དེ་ཡངས་
པོར་བྱེ་ཡོད་ཅེས་བཟོད་འདུག ཁོང་ཚོས་གོང་གསལ་བཟོད་ཆོག་དེ་དག་ལོ་བཅུ་
བཞིའི་སྡོན་ཐོག་མར་གསལ་བསྐྱབས་བྱས་པ་ནས་བརྒྱུད་ངོས་ནས་གོས་མོལ་བྱ་
རྒྱུར་འདོད་མོས་ཡོད་པའི་གསལ་བསྐྱབས་བྱས་པ་མ་ཟད། གོས་གཞི་རིམ་པ་མང་པོ་
བཏོན་པ་དེ་དག་ཉེང་ཞེད་མིང་རང་ཉིད་ནས་ཞི་འགྲིག་ཡོང་བའི་ཆ་རྒྱུན་བཏོན་པ་
དེ་དག་ལས་བརྒྱལ་མེད་པ་གསལ་བོ་ཡིན། ངོས་ཀྱི་སྐྱ་ཆབ་ཚོས་པེ་ཅིང་དུ་རྒྱ་ནག་
གི་དཔོན་རིགས་ཚོ་དང་གོས་མོལ་བྱེད་སྐབས་བཏོན་པའི་བསམ་འཆར་དང་ ༡༩༩༨

ལོའི་བོད་དོན་ཞི་བའི་གྲོས་འཆར་དོན་ཚན་ལ། ༡༩༥༥ ལོར་སི་ཁུམ་སི་ལྷན་ཁྲིམས་ཏུ་བཏོན་
 པའི་གསལ་བསྐྱགས་བཅས་ནང་བོད་རང་བཅོན་དགོས་འདུན་གྱི་སྐད་ཆ་བཤད་
 མེད། འོན་ཀྱང་རྒྱ་སྲིད་འཕེལ་བའི་མཐོང་ཚིག་ལྟར་ཞིག་ཡོང་ཐབས་སམ། འོན་ཀྱང་བཏོན་
 པའི་གྲོས་འཆར་གང་རུང་ལ་ཞིབ་ནན་གྱི་གོ་བསྟར་དང་། འོས་དེས་གྱི་ལན་འདེབས་
 ཁས་ལེན་གང་ཡང་བྱས་མ་བུར། དོན་དངོས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་དོན་གནད་ཡོད་
 པའི་དོན་ཚན་གང་ལའང་གྲོས་བསྟར་ཁས་ལེན་མི་བྱེད་པའི་ཐོག་ཐག་གཅོད་བྱ་
 ཆུའི་དོན་གནད་ནི་དོས་རང་བོད་དུ་ཕྱིར་ལོག་བྱ་ཆུའི་སྐོར་ཁོ་ན་ཡིན་ཚུལ་བཤད་
 ཅིང་། དེ་དག་མང་ཚོགས་ལའང་གསལ་བསྐྱབས་ཐེངས་མང་བྱས་ཡོད། དོས་ནས་
 ཉག་ཏུ་བརྗོད་པ་བཞིན་བོད་ཀྱི་དཀའ་སྤྱོད་གི་གནད་དོན་འདི་དོས་རང་བོད་དུ་
 ཕྱིར་ལོག་བྱ་ཆུའི་གནད་དོན་ཞིག་གཏན་ནས་མ་ཡིན་པར་བོད་མི་ས་ཡ་དྲུག་གི་འཛོ་
 གནས་དང་། ཁོང་ཚོའི་བདེ་འཇགས། རྩོད་མ་ཡིན་པའི་རིག་གཞུང་དང་ཡར་ཐོན་
 ལ་རབས་གྱི་རྣམ་པ་དེ་དག་སྲུང་སྐྱོབ་བྱ་རྒྱ་བཅས་ཡིན། གནད་དོན་གཙོ་བོ་ནི་རྒྱ་
 མིའི་མི་འབོར་བོད་དུ་གནས་སྡོད་བཞིན་པའི་སྲིད་བྱས་དེས་བོད་མིའི་འཛོ་གནས་
 ལ་ཉེན་ཚབས་ཆགས་འཇིག་གི་གནས་ཚུལ་ཡོང་གི་ཡོད་པས་དེ་དག་མཚམས་
 འཇོག་དགོས་པ་དང་། བོད་མིའི་གཞི་རྒྱུའི་རང་དབང་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་
 ལ་བརྩི་སྲུང་དགོས་པ། བོད་ནང་དམག་འཐབ་དང་། རུལ་ཕན་གྱི་གོ་མཚོན་མེད་པ་
 བཟོ་དགོས་པ། བོད་མིའི་བདེ་སྲུག་ལ་ཕན་གཞོན་འབྲེལ་བའི་གནས་ཚུལ་ཡོངས་ལ་
 ལྷངས་འཇིན་བྱེད་པའི་དབང་ཆ་བོད་མི་རང་ཉིད་ལ་ཕྱིར་སྐྱོད་དགོས་པ། བོད་ཀྱི་རང་
 བྱུང་ཁོར་ལུག་སྲུང་སྐྱོབ་དགོས་པ་བཅས་ཡིན། དོས་ནས་ཉག་ཏུ་ནན་བཤད་བྱས་
 ཡོད་པ་ལྟར་གྲོས་མོལ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་བོད་ས་ཡོངས་རྫོགས་ཚུད་དགོས་པ་
 ལས་རྒྱ་ནག་གིས་བོད་རང་སྐྱོང་ཞེས་དོས་འཇིན་བྱེད་པའི་ས་ཁུལ་དེ་ཙམ་གྱིས་
 འཕུས་མི་ཐུབ།

༡༩༩༩ ལོའི་ཕྱི་ཟླ་ ༥ པར་དོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚབ་པེ་ཅིང་དུ་བཏང་ནས་ཉེང་ཞེ་མིང་
 དང་། ཅང་ཅེ་མིང་གཉིས་ལ་སྐུལ་བའི་ཡི་གེ་དང་། དེ་དང་མཉམ་དུ་ཡོད་པའི་ཟུར་ཐོ།

ཉེང་ཞའོ་མིང་ལ་སྤུལ་བའི་ཡི་གེ་དང་བོ་བཅས་དེ་རིང་འགྲེམས་སྒྲེལ་བྱས་པ་ཡིན།
 འདི་དག་གིས་ངོས་ཀྱི་ལངས་ཕྱོགས་བརྟན་པོ་ཡོད་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། དྲང་བདེན།
 རྒྱ་མཚན་ལྡན་པའི་ལམ་ནས་ཉེང་ཞའོ་མིང་རང་ཉིད་ཀྱི་བཤད་པའི་གནས་ཚུལ་
 དེའི་ནང་ཚུད་ནས་དཀའ་རྙོག་སེལ་བའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་རྟེན་རྒྱུར་འབད་བཅོམ་
 ཡང་དག་པ་བྱས་པ་བསྟན་ཡོད། ངོས་ནས་བོད་རང་བཅོམ་གྱི་སྐོར་ལ་གྲོས་བསྟར་
 བྱེད་དགོས་པ་ནམ་ཡང་བཤད་མེད། རྒྱ་ནག་གིས་གོང་གི་ཡི་གེ་དེ་ཚོར་དོན་ཕན་ལྡན་
 པའི་ལན་འདེབས་གང་ཡང་བྱས་མ་བྱུང་། བོད་དོན་ཐོག་རྒྱ་གཞུང་གིས་གཏམ་བཤད་
 རི་སྟེང་ཅིག་བྱས་ཡོད་པ་མཐའ་དག་དོན་དངོས་གནས་ཚུལ་ལ་མགོ་བོ་རྫོངས་སུ་
 བརྟུག་སྟེ་དཀའ་རྙོག་སེལ་རྒྱུར་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་གྲོས་མོལ་བྱ་རྒྱུ་འགྲུངས་ཐབས་
 བྱེད་པ་དང་། ཁོང་ཚོས་གྲོས་མོལ་བྱ་རྒྱུར་ཨང་བསམ་ཡོད་ལུགས་ཀྱི་ལངས་ཕྱོགས་
 བསྐྱར་བཤད་ནན་བཤད་བྱེད་བཞིན་དུ་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་གཅོང་མ་
 བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་གྱི་ཚབ་ཏུ་རྒྱ་མི་ཁྱོད་ཆེ་ཞིག་བོད་ནང་གཞིས་ཆགས་བྱེད་པར་
 ཆེད་རྫོང་བྱས་ཉེ་བོད་མི་རིགས་སྤུལ་མེད་བཟོ་ཐབས་བྱེད་བཞིན་དུ་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ཕྱི་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་ཟེ་ཁྲོན་དུ་གསང་བའི་ཚོགས་འདུ་
 ཞིག་ཚོགས་པའི་གནས་ཚུལ་བདུན་ཕྱག་སྟོན་མའི་ནང་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ལ། དེ་རྗེས་
 སེམས་འཚབ་ཀྱང་དེ་བས་ཆེ་དུ་འགྲོ་གི་འདུག ཚོགས་འདུ་དེའི་ཐོག་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་
 བོད་མིའི་འཐབ་ཚེད་འདི་དག་ལ་སྲིད་བྱས་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འགོག་གཞོན་བྱ་རྒྱུར་
 མོས་མཐུན་བྱས་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཡང་བོད་ནང་རྒྱ་མི་སྲུང་བས་མང་བ་ཞིག་གནས་
 སོ་བྱས་ཉེ་མི་འབོར་གྱི་ཐོག་ནས་བོད་མིའི་སྐོར་ལངས་སྟེང་འཇགས་བཟོ་རྒྱུ་དང་།
 བོད་མིའི་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་མི་སྣ་གལ་ཆེ་ལག་བེད་སྟོན་གཏོང་ཐབས། ཚོས་ལུགས་
 ཀྱི་སྐྱིལ་འཇུགས་ལག་ནང་འཇུལ་ལུགས་ཀྱིས་ཐེ་བྱས་བྱེད་རྒྱ་དང་བོད་མིའི་ལས་
 འགུལ་ཁ་བྲལ་གཏོང་རྒྱ་སོགས་གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་ནག་གཞུང་
 ལ་བོད་ཀྱི་ཆ་དོན་དཀའ་རྙོག་སེལ་ཐབས་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཅིག་ཡོད་ན་ལག་ལེན་གྱི་
 ཆ་ནས་གོང་གསལ་གྱི་ཐག་གཅོད་དེ་དག་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མཚམས་འཇོག་བྱེད་

དགོས་པ་དང་། མེན་འགྲོའི་ཚ་རྒྱུན་གང་ཡང་མེད་པའི་ཐོག་ནས་གྲོས་བསྟར་འགོ་
འདྲུགས་དུས་འགྲུངས་མེད་པ་བྱེད་དགོས་ཞེས་ངས་སྐུལ་མ་བྱེད་རྒྱ་ཡིན། །

[དབྱིན་ཡིག་ནས་བོད་བསྐྱར་ལྷན།]

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་
ཁྲིད་ཉིང་ལའོ་མིང་དང་ཅང་ཅེ་མིང་སོ་སོར་གནང་
བའི་ཕྱག་བྲིས་དང་དྲན་ཐོ་དོན་ཚན་བཅུ་གསུམ།

༡༢། བཀྲིན་རྒྱབས་མཚུངས་མེད་ཡི་རྗེ་ཉིང་ལའོ་མིང་མཚོག་ལ།

ཚེད་འབྲུལ།

ང་ཚོའི་དབར་ཡང་སྐྱུར་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་མཐུན་པར་དགའ་ཚོར་ཆེན་པོ་བྱུང་།
འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སུ་ཚུན་འབྲེལ་བ་གོང་འཕེལ་ཐོག་ཡིད་ཆེས་དང་། གནད་དོན་
གསལ་ཉོགས་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཡོད།

༡༩༩༣ ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་སྐྱུ་ཞབས་ཉིང་ཀོན་ཀིན་དང་། རྒྱ་ལོ་དོན་གྲུབ་ངོ་
འབྲན་སྐབས་འཕྲོས་མོལ་རི་བྱུང་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་བོད་དོན་དཀའ་རྙོག་སེལ་
ཕྱོགས་འདོད་ཚུལ་རི་ཡོད་སྐོར་ངོས་ནས་གོ་ཉོགས་བྱུང་། སྐྱུ་ཞབས་ཉིང་ཀོན་ཀིན་
ནས་ཀྱང་དོག་གྲོང་མཉེགས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་བཟུང་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་གྲོས་མོལ་མ་
བྱས་གོང་ཕྱོད་འགྲོའི་ཆ་རྒྱུན་ལས་ལེན་དགོས་པ་ནན་བརྗོད་ལ་སློབ་མཁ་ཆེན་པོ་བྱུང་།
ངོས་ཀྱི་བསམ་པར་དཀའ་རྙོག་སེལ་ཐབས་བྱེད་པ་ལ་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་དང་། གྲུ་
ཡངས། དོན་སུ་ལྷན་པའི་བསམ་སློབ་ཞིག་ཡོད་དགོས།

ངོས་ནས་དཀའ་རྙོག་སེལ་ཐབས་ནི་སུ་ཚུན་གྲོས་མོལ་བྱེད་པའི་ལམ་ཕྱོགས་
ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་། བོད་དང་། རྒྱ་ནག་མི་མང་གཉེས་ཕྱོགས་སུ་སུ་ལའི་ལྷག་བསམ་
གྲུ་ཡངས་བཅངས་ཉེ་ང་ཚོའི་དཀའ་རྙོག་གྲོས་མོལ་གོ་བསྐྱར་གྱིས་སེལ་ཐབས་བྱེད་
དགོས་པར་ཡིད་ཆེས་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དེ་ལྟར་ཡོང་བ་ལ་སུ་ཕྱོགས་ནས་ཀྱང་འགོག་
རྒྱུན་བཟོ་མི་འོས་ཤིང་། སུ་ཚུན་སུས་ཀྱང་ཕྱོད་འགྲོའི་ཆ་རྒྱུན་ལས་ལེན་དགོས་པའི་
བསམ་འཆར་འདོན་མི་རུང་།

ང་ཚོ་གྲོས་བསྐྱར་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་ཕྱོགས་བཟང་པོ་ཞིག་རྟེན་པའི་རེ་འདུན་
གྱིས་ད་ལྟ་བར་ངོས་རང་གི་བསམ་ཚུལ་རྣམས་དང་། བོད་རྒྱ་མི་རིགས་གཉེས་ཀར་
ཁེ་སན་གང་ཆེ་ཡོང་ཐབས་སུ་ཚུན་གྲོས་བསྐྱར་གྱིས་ཐབས་ཤེས་བྱ་རྒྱུའི་འབད་

བཙུག་ཅི་བྱས་ཞིབ་གསལ་འཁོད་པའི་དྲན་ཐོ་ཞིག་འབྲུལ་ཆེད་འདི་ནས་ངོ་ཚབ་
 མི་གསུམ་མངགས་བརྗོད་སོང་བ་ལྟར། སྤི་བསྟར་གནང་འོས་ཅི་མཆིས་ཁོང་ཚོར་
 གནང་ན་འཇུག་རྒྱ། ང་ཚོ་གྲོས་བསྟར་དོན་ཕན་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ལ་ངེས་པར་
 དུ་ཕན་ཚུན་ཡིད་ཆེས་ཡོད་དགོས་ཤིང་། ཡིད་ཆེས་ཡོང་བ་ལ་ངོས་ནས་ད་ཕན་
 འབད་བཙུག་ཅི་བྱས་རྣམས་རྒྱ་ནག་གི་དབུ་ཁྲིད་ཚོ་དང་། མི་མང་ནས་ཀྱང་གསལ་པོ་
 མཁྱེན་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

ད་ཕན་ངོས་ནས་བོད་དོན་དཀའ་རྙོག་སེལ་ཐབས་བསམ་འཆར་མང་པོ་བཏོན་
 ཟིན་ཅིང་། བྱིད་རྣམ་པར་བོད་རྒྱ་ནག་དང་མཉམ་དུ་སྡོད་དགོས་པའི་ཐུགས་འདོད་
 ཡོད་ཆོད་ཆ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་དངོས་སུ་དོན་ཕན་ལྡན་པའི་བསམ་འཆར་འདོན་
 རྒྱུའི་དུས་ལ་བབས་ཡོད་པར་བརྟེན། ངོས་ཀྱི་གསལ་བཤད་དེ་དག་ལ་མཛུལ་མཐུན་
 བྱ་ཡངས་ཀྱི་སློབ་ནས་དགོངས་བཞེས་བརྗོད་ལན་གནང་བའི་རེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད། ལྷན་
 འདུད་དང་། འཚམས་འདྲི་བཅས། ཏཱ་ལའི་སློབ་མས། ༡༩༩༩ ལྷོ་ ༩ ཚེས་ ༡༡ ལ།

ཐུལ།

[གོང་མཚུངས་ཅང་ཅེ་མིང་ལའང་འབྲུལ་གནང་མཛད།]

༡༩༩༡ ཕྱི་ལོ་ ༩ ཚེས་ ༡༡ ཉིན། རྒྱ་ལའི་སླ་མ་ནས།
 མི་རྗེ་ཉིང་ཞའོ་མིང་དང་། ཅང་ཅེ་མིང་སོ་སོར་
 ཕྱག་བྱིས་དང་མཉམ་དུ་གནང་བའི་དྲན་ཐོ།

༡༩༩༡ ཕྱི་ལོ་ ༩ ཚེས་ ༡༡ ཉིན། བེ་ཅིང་དུ་རྒྱ་ནག་དབུས་གཞུང་འཐབ་
 ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་གྱི་གཙོ་འཛིན་ཉིང་ཀོན་ཀིན་ནས། རྒྱ་ལོ་དོན་གྲུབ་ལ་གསུངས་
 དོན་སྟེང་པོར། ༡༩༧༩ ལོར་ཉིང་ཞའོ་མིང་ནས་རྒྱ་ལོ་དོན་གྲུབ་ལ་བོད་རང་བཙན་
 གྱི་བསམ་ཚུལ་བཅངས་ན་མི་འགྲིགས། དེ་མིན་དོན་གནད་གཞན་དག་ཅི་འདྲ་ཞིག་
 དེ་ལྟར་འཛོལ་བཞུགས་ཀྱི་འདུག་པར་མཚང་མ་སེལ་སྤྱོད་རྒྱ་གསུངས་པ་དེར་
 འགྱུར་བ་མེད། ང་ཚོའི་མཐོང་ཚུལ་ལ། རྒྱ་ལའི་སླ་མས་རང་བཙན་གྱི་ལས་འགུལ་སྤེལ་
 མཐུད་གནང་གི་འདུག་པས། དེ་མཚམས་འདྲིལ་གནང་ན་ལམ་སངས་ལ་ཚོ་གོ་བསྐྱུར་
 བྱས་ན་འགྲིགས་ཞེས་དེ་ལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་ཐངས་མང་བཤད་པའི་སྐད་ཆ་དེ་
 བསྐྱུར་བཅོང་བྱས་འདུག དེ་ལ་གཞིགས་ན་ངོས་ནས་བོད་རྒྱའི་འབྲེལ་ལམ་ཐད་ལ་
 བསམ་ཚུལ་ཅི་འདྲ་ཞིག་འཛིན་གྱི་ཡོད་པའི་སྐོར་ཁྱེད་ཀྱིས་ལྟོ་ལྟོ་བྱས་
 གསལ་པོ་མ་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་མཐོང་བ་དེ་སྐོར་དེ་ལམ་ཞིབ་ཤེད་གསལ་བཤད་ཞུ་འདོད་
 བུང་བས་དྲན་ཐོའི་ཡི་གེ་འདི་ཆེད་དུ་སྤེལ་བ་ཡིན།

༡༩ རྒྱ་དུས་བོད་རྒྱ་ཐད་ཚོད་མེད་ཡོངས་གྲགས་ཀྱང་། སོག་དུས་དང་། མན་
 ཏུའི་དུས་སྐབས་གྱི་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་ལམ་དེར་གོ་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
 བཟུང་བར་བརྟེན་ནས་གོ་མིན་ཉང་དང་གྲུང་ཞུན་ཉང་གི་དུས་སྐབས་བར་དུ་ཚོད་
 རྒྱུ་ལེན་པར་བྱུང་། བོད་རྒྱའི་དབང་ ༡༩༥༡ ལོར་གོས་མཐུན་དོན་ཚན་ ༡༢ བཀག་
 པ་དེས། བོད་ཀྱི་གནས་སྤངས་དམིགས་བསལ་ཅན་ཡིན་པ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ངོས་
 ལེན་བྱས་ཡོད།

༢༩ ༡༩༥༥ ལོ་ངོས་རང་བེ་ཅིང་དུ་བསྐྱོད་པར། སྐབས་དེའི་ཉང་གི་འགོ་བྱིད་
 བལ་མོ་ཆེ་ལ་གསལ་གཏིང་གསལ་དང་། སྐད་ཆ་ཐད་ཀར་ཉན་བཅོང་བའི་པོ་ཡོད་

པ་ལྷ་བྱ་དང་། ལྷག་པར་དུ་མའོ་ཙེ་རྒྱང་མཇལ་འཕྲད་སྲ་རྗེས་སྐབས་གསུང་གསལ།
 རྒྱ་ནག་གིས་བོད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་མཐུན་རྐྱེན་རྣམས་བེད་སྤྱོད་ཀྱིས་བོད་ཡར་
 རྒྱས་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། གང་ཅིང་ལྷུ་དང་། བན་མིང་གཉིས་ངོས་དང་བོད་མི་མང་
 ལ་རོགས་རམ་བྱེད་ཆེད་བོད་དུ་བཏང་བ་ལས། ཁོང་ཚོ་བོད་གཞུང་དང་། མི་མང་
 ལ་དབང་རྒྱུར་བྱེད་དུ་བྱིན་པ་མིན། བོད་ནང་ཡོད་པའི་རྒྱ་མི་ལས་བྱེད་རྣམས་བོད་
 མིར་རོགས་རམ་བྱེད་མཁན་ཡིན་པས། བོད་ཡར་རྒྱས་བྱིན་མཚམས་རྒྱ་མི་རྣམས་
 ཕྱིར་འཐེན་བྱ་རྒྱ། རོགས་རམ་མི་བྱེད་མཁན་གྱི་ལས་བྱེད་སྲ་ཞིག་ཡིན་དུང་ལམ་
 སང་རྒྱ་ནག་དུ་བྱིར་སློག་བྱས་ན་འགྲིགས་ཞེས་དང་། ཡང་། དེ་དུས་རྒྱ་ནག་གཞུང་
 གི་གཏན་འབེབས་སྲ། བོད་དུ་དམག་སྲིད་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་བཅུགས་ཏེ་རྒྱ་ནག་
 གཞུང་གིས་ཐད་ཀར་ལྷ་རྟོག་བྱེད་འཆར་ཡང་། ད་ཆ་དེ་ལྷར་མ་དགོས་པར་དེའི་
 ཚབ་དུ་བོད་རང་སློང་ལྗོངས་ལྷ་སླིག་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་འཇུགས་རྒྱའི་ཐག་གཅོད་
 བྱས། རོས་རྒྱ་ནག་ནས་བོད་དུ་ལོག་ཁའི་མཇལ་འཕྲད་སར་མའོ་ཙེ་རྒྱང་གིས།
 དམངས་གཙོའི་སློང་འགྲེལ་བཤད་རིང་པོ་ཞིག་བྱས་རྗེས་རོས་ནས་མི་མང་གི་
 འགོ་ཁྲིད་བྱེད་དགོས་པ་དང་། བསམ་ཚུལ་ཉན་སྣངས་སོགས་སློབ་སློབ་ཐོལ་མེད་
 ཐོག་བྱས་ཞེན་ཆེ་མདོག་དང་། དལ་ཞིང་འཇམ་པའི་རྣམ་འགྱུར་སེམས་འགལ་
 ཐེབས་པ་བརྟན་བྱང་། སྐབས་དེར་གའོ་ཨན་ལན་ལའང་རོས་ནས་ང་ཚོའི་ལུལ་དུ་
 ཚབ་སྲིད་དང་། དཔལ་འབྱོར། ལྷི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་སྣངས་བཅས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་
 དགོས་པ་ང་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། དེ་སློང་རོས་ནས་གང་འགོ་འཇུགས་བྱས་ཡོད་ཅེས་
 བརྗོད་པ་ཡིན། རོས་རྒྱ་ནག་ནས་བོད་དུ་བྱིར་ལོག་སྐབས་ལམ་བར་གང་གོ་དུ་ཐུག་
 འཕྲད་བྱུང་བར། རོས་རྒྱ་ནག་དུ་རང་ལུལ་དང་། མི་མང་གི་མ་འོངས་པའི་གནས་
 ལྟངས་སློང་སློ་དོགས་ཆེན་པོའི་ངང་བསྐྱོད་ན་ཡང་། ད་ཆ་བོད་དུ་བྱིར་ལོག་སྐབས་སློ་
 དོགས་མེད་པར་རེ་བ་ཆེན་པོའི་ངང་ཡོང་གི་ཡོད་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན། རང་རོས་ལ་རྒྱ་
 ཚེའི་མང་ཚོགས་དང་། ལྷག་པར་དུ་དབུལ་ཕོངས་ཉམ་ཐག་རིགས་ལ་ཕན་བདེ་རྒྱབ་
 འདོད་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ཞིག་རང་བཞིན་ལྷན་སྐྱེས་སྲ་ཡོད་ལུས་ཐོག་སྐབས་དེའི་ཉང་གི་

འགོ་ཁྲིད་ཚོའི་ནམ་འགྲུར་མཐོང་བས། ཕྱིན་ཆད་བོད་རྒྱ་མཐོང་མཐུན་རོགས་རེས་གྱི་
ལམ་ནས་བོད་ཡུལ་ཡར་རྒྱས་ལེགས་པོ་ཞིག་ཡོང་རྒྱའི་རེ་བ་ཚེན་པོ་བྱུང་། དེ་ནམས་
ནི་བོད་རྒྱའི་འབྲེལ་ལམ་སྐོར་སྐབས་དེའི་ཕན་གྱི་ཐོག་མའི་བསམ་ཚུལ་འཆར་སྐོ་
ནམས་ཡིན།

༡༩ རྒྱབས་དེར་བོད་རང་སྲོད་སྲོང་ག་རྒྱིག་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་བཅུགས་ནས་
གཉིས་པན་ཡོང་རེ་བྱེད་རྒྱ་ཅམ་ལས་བྱ་ཐབས་གཞན་མེད་སྟབས། ༡༩༥༦ ལོར་ལྷ་
སར་བོད་རང་སྲོད་སྲོང་ག་རྒྱིག་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་བཅུགས་ཏེ་བསམ་པ་ནམ་དག་
གིས་ལས་དོན་མཉམ་སྦྲེབ་བྱེད་ཅིས་ཀྱང་། རྒྱབས་དེར་བོད་ཤར་རྒྱུད་ལི་ཐང་སོགས་
མདོ་སྡོད་སྡེད་གྱི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་ཁག་ལ་དམར་པོའི་ལྷ་སྲོད་ལག་ལེན་འགུལ་
ཚེད་དག་གཞོན་ལས་ཐབས་མི་སྲོད་ལས་འདས་པ་ཏ་ཅང་ཐ་ཆད་ལག་བསྟར་བྱས་
པར་བརྟེན་བོད་མི་ཚོས་ཀྱང་དངོས་སུ་རྒྱ་མིར་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་ན་
ཡང་། དོས་རང་རྒྱ་ནག་ཏུ་བསྐྱོད་སྐབས་མདོ་ཅེ་རྒྱུ་གིས་ཁས་ལེན་མང་པོ་གནང་
ཡོད་པར་བརྟེན། བོད་ནང་དག་གཞོན་གྱི་བྱ་སྲོད་དེར་མདོ་ཅེ་རྒྱུ་གིས་བཀའ་
འཁྲོལ་གནང་གི་རེད་བསམ་པ་མ་བྱུང་ཞིང་། དོས་ནས་མདོ་ཅེ་རྒྱུ་ལ་བོད་ནང་གི་
གནས་ཚུལ་གསལ་བཤད་ཐོག་ དག་གཞོན་མཚམས་འདྲིལ་ཡོང་བའི་ཡི་གེ་སྐྱེས་
གསུམ་བུར་ཡང་སློབ་མཁ་པ་ཞིག་ལ་གནས་ལན་གང་ཡང་མ་སོན། ༡༩༥༦ ལོ་མཇུག་
ཏུ་སངས་རྒྱས་རྒྱུ་དབྱེད་ཀྱི་མཐོང་སློབ་ཚེད་དོས་རང་རྒྱ་གར་དུ་སླེབས། རྒྱབས་དེར་
བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་ད་ཆ་ཏུ་ལའི་སླ་མ་རྒྱ་གར་དུ་བཞུགས་ཏེ་རྒྱ་མིར་བཀའ་
ཚོལ་གནང་རྒྱ་ལས། བོད་དུ་ཕྱིར་སེབས་གནང་མི་རུང་ཞེས་རྒྱ་མཚན་དཔེ་མཚོན་རི་
སྟེད་དང་བཅས་ནན་བརྗོད་ལ་བརྟེན་རང་དོས་ནས་ཀྱང་རེ་ཞིག་རྒྱ་གར་དུ་བསྐྱོད་ན་
སྟམ་པ་བྱེད་བྱུང་། རྒྱ་གར་དུ་ཀའོ་ཨན་ལན་མཐུལ་འབྲས་སྐབས། དོས་ནས་ཁམས་
དང་། ཨ་མདོ་ཁུལ་དུ་བཙོས་སྐྱུར་ལ་བསྐྱོད་དེ་བོད་མིར་དག་གཞོན་མིན་ཏུ་སློབ་མཁ་
འོས་པ་བྱས་ལུགས་བརྗོད་པར། ཀའོ་ཨན་ལན་ནས། གནས་ཚུལ་དེ་ཚོའི་ཐད་ལས་
བྱེད་པས་ནོར་འཁྲུལ་བྱུང་ལུགས། བོད་ནང་གི་བཙོས་སྐྱུར་བོད་མིའི་བསམ་འདོད་

དང་བསྐྱུན་ནས་མ་གཏོགས་མི་བྱེད། བཅོས་སྐྱུར་ལོ་དྲུག་དུས་འགྲངས་ཟིན་ལུགས།
 བོད་ནང་ཟིང་ལངས་མི་འབྱུང་ཆེད་ཏུ་ལའི་སླ་མ་གང་མཚོགས་བོད་དུ་བྱིར་ཐེབས་
 གནང་ལེགས་བཅས་བརྗོད་བྱུང་བ་དང་། གའོ་ཨན་ལན་ནས། རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་སློན་
 བེ་ཏུ་རུས། བོད་ནི་རྒྱ་ནག་གི་ཞིང་ཆེན་ལྷ་ཤར་དོས་འདྲིན་བྱེད་གྱི་མེད། མི་རིགས་
 གྲང་རྒྱ་མི་རིགས་དང་ཐ་དད་རེད། བོད་ནི་ནང་གི་རང་དབང་ཡོད་པའི་ས་ཁུལ་ཞིག་
 ལ་དོས་འདྲིན་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་འདུག རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་སློན་བེ་ཏུ་རུས་དོས་
 ལ་གསུང་དོན། གའོ་ཨན་ལན་ནས་བོད་ནང་གི་རང་དབང་ལ་ཆེ་འདྲིན་བྱེད་རྒྱུའི་
 ཁས་ལེན་བྱས་ལུགས་དང་། ནང་གི་རང་དབང་དེ་འདྲིན་སྐྱོད་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས།
 སྐྱུར་བཅོས་ཆེད་རྒྱ་མི་དང་མཉམ་ལས་བྱེད་དགོས་ལུགས་སོགས་སློབ་སྦྱོར་གནང་
 བར་བརྟེན། དེ་དུས་བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་ཉེན་ཁ་ཆེ་ཞིང་འུ་ཐུག་ཏུ་གྱར་ཡོད་པ་
 དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཁས་ལེན་བྱས་པ་རྣམས་ལག་ལེན་དུ་འགེལ་བའི་
 ལོ་རྒྱུས་ད་དུང་སློང་རྒྱུར་སེམས་ཐག་གཅང་བཅད་གྱིས་དོས་རང་རྒྱ་གར་ནས་བྱིར་
 ལོག་བྱས་པ་ཡིན། རྒྱ་གར་ནས་ལྷ་སར་བྱིར་ལོག་གི་ལམ་འཁེལ་གྱོ་མོ་དང་། རྒྱལ་
 རྒྱལ་གཞིས་ཆེ་གསུམ་དང་། ལྷ་སར་འབྲོར་རྗེས་བཅས་པར་དོས་ནས་རྒྱ་བོད་ལས་
 བྱེད་ཚོར་གྲུང་མོལ་སྐབས། རྒྱ་རིགས་རྣམས་བོད་མིར་དབང་སྐྱུར་བྱེད་མཁུག་མིན་
 པ་དང་། བོད་མི་རྒྱའི་མི་སེར་མིན་ལུགས། ང་ཚོར་ནང་གི་རང་དབང་ཡོད་པའི་རང་
 སྐྱོང་སྐྱོངས་འདུགས་རྒྱའི་ཁས་ལེན་ཡོད་པ་དེ་དག་ལེགས་པར་འགྲུབ་ཐབས་ལ་ཚང་
 མས་འབད་བརྗོད་བྱེད་དགོས། རྒྱ་རིགས་རྣམས་བོད་དུ་ཕན་གྲོགས་བྱེད་དུ་བཏང་
 བ་ཡིན་སྐབས་ཁྱེད་ཚོས་ང་ཚོར་ཕན་གྲོགས་མ་བྱས་ན་ཁྱེད་ཚོའི་དབུས་གཞུང་གི་
 བཀའ་དང་འགལ་བ་རེད་ཅེས་རྒྱ་ནག་གི་དབང་འདྲིན་པ་ཚོས་དོས་ལ་ཁས་ལེན་
 བྱུང་ལུགས་སོགས་བསྐྱུར་བཤུད་ནན་བརྗོད་བྱས་ཏེ་བོད་རྒྱ་མཉམ་ལས་འབྲས་ཚང་
 ཡོང་བའི་འབད་བརྗོད་གང་ཐུབ་བྱས་པ་ཡིན།

༄། འོན་ཀྱང་གོང་སློབ་ལྟར་བོད་ཤར་རྒྱུད་ས་ཁུལ་ཁག་ལ་དག་གཞོན་རྒྱུབ་
 སྐྱོད་འོག་སློད་མ་ཆགས་པར་ཁམས་དང་། ཨ་མདོའི་ཁུལ་ནས་བོད་མི་རྒྱན་བྱིས་སློང་

བྲག་མང་པོ་ལྷ་སར་བཅན་བྱོལ་དུ་འབྱོར། རྒྱ་མིའི་བྱ་སྡོད་གོང་གསལ་ལག་ལེན་
 བསྟར་སྟངས་འདིས་རྒྱ་བྲོགས་ཀྱི་ཁས་ལེན་ལ་ཡིད་ཚོན་མེད་པར་གྱུར་ཏེ་རྒྱ་ཆེའི་
 མང་ཚོགས་རྣམས་སློབ་གཤེར་དང་། རྒྱ་མིར་མི་དགའ་བའི་བསམ་ཚུལ་ཤུགས་ཆེར་
 གྱུར་ནས་གནས་སྟངས་དེ་སྤྲུག་ཏུ་སོང་བྱུང་། རོས་ནས་ད་དུང་བོད་མི་ཚོར་ཞི་བའི་
 ལམ་ནས་འགྲིགས་ཐབས་བཟོད་བསྟན་དགོས་པའི་སློབ་སྟོན་འབད་བཅོམ་རི་སྟེད་
 ཅིག་བྱས་ཤིང་། བོད་མི་ཚོ་རོས་རང་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྟུག་པའི་ཉེན་ལ་ཡོད་བཞིན་དུ་
 ལྷ་སྟོད་རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་ཚོར་འབྲེལ་ལམ་མ་ཆད་པའི་འབད་བཅོམ་གང་ཡོང་
 བྱས་ཀྱང་། མཐར་ ༡༩༥༩ ལོའི་རྒྱུན་ལྔ་སྟོ་བུར་བ་དེ་བྱུང་ནས་རོས་རང་རྒྱ་གར་
 དུ་བཅན་བྱོལ་ལ་མི་ཡོང་བུ་མེད་བྱུང་ཞིང་། འུ་ཤུག་ཐབས་ཟད་ཀྱིས་མཉམ་སྦྲེལ་
 རྒྱལ་ཚོགས་ལ་བོད་རྒྱའི་གནས་སྟངས་སྟོར་ལ་སྟན་ཞུ་མི་འབྱུལ་བུ་མེད་བྱུང་བ་དང་།
 རྒྱལ་ཚོགས་ཚོགས་ཆེན་ནས་ཀྱང་དེ་སྟོར་གྲོས་མོལ་གྱིས་ ༡༩༥༧༡༩༥༧༡༩༥༧ ལོ་སོ་
 སོར་གྲོས་ཚོད་ཐེངས་གསུམ་བཞག་པའི་ནང་། བོད་མི་མང་གི་རང་ཐག་རང་གཅོད་
 ཀྱི་ཐོབ་ཐང་གིས་མཚོན་ཁོང་ཚོའི་གཞི་རྒྱའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། རང་དབང་
 བཅན་འཕྲོག་བྱེད་པའི་བྱ་སྡོད་མཐའ་དག་མཚམས་འདྲིལ་བྱེད་དགོས་ཞེས་དང་།
 འཇུག་མིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནས་ད་ལམ་གྱི་གྲོས་ཚོད་འདིའི་དོན་གནད་རྣམས་འཇུག་
 ཕྱིར་འོས་ཤིང་འཚམས་པའི་ཐབས་ཤེས་ཅི་ཡོད་ཤུག་ལེན་མཛད་རྒྱུར་རེ་འདུན་ཞུ་
 བཞིན་ཡོད། ཅེས་གསལ་པོ་འཁོད་ཡོད་ཀྱང་། གྲོས་ཚོད་དེ་རྒྱ་བྲོགས་ནས་བརྗེ་འདྲིལ་
 དོན་ཅན་གང་ཡང་མ་བྱུང་བའི་སྟུར། ཤེས་རིག་གསར་བརྗེ་ཟེར་བའི་ལས་འགུལ་
 ཚུགས། དེའི་དུས་སུ་ནི་བོད་རྒྱའི་དཀའ་ཚོད་སེལ་རྒྱའི་གོ་སྐབས་ལྷ་ཅི། རྒྱའི་དབང་
 འཛིན་བྱེད་མཁན་ངོ་མ་སུ་ཡིན་ཡང་རོས་བཟུང་དཀའ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་སྟེབས།
 ༤༩ སྟར་ཕན་རྒྱ་གཞུང་དང་འབྲེལ་བ་བྱས་པའི་རིང་བསམ་དོན་མ་འཇུག་པ་
 དང་། རྒྱ་སམ་རི་སྟེད་བྱུང་ན་ཨང་། བོད་རྒྱ་གཉེས་རི་སྟེད་བར་བྱིམ་མཚོས་སུ་གནས་
 དགོས་པས་ཞི་མཐུན་རོགས་རེས་བྱེད་གལ་ཆེ་བ་དང་། དེ་ལྟར་ཡོང་མི་སྲིད་པ་མིན་
 པ། ཡོང་ཐབས་འབད་བཅོམ་བྱེད་འོས་པར་མཐོང་ནས་ ༡༩༥༡ ལོའི་གསུམ་བཅུའི་

གཏམ་སྲིང་ནང་། བོད་མི་ཚོས་རྒྱ་མི་གྲང་ཁྲན་ལ་ངོ་ཚོལ་བྱེད་ནའང་། ངས་ནི་རྒྱ་
 མི་རིགས་ལ་ཞེ་སྤང་ནམ་ཡང་བྱེད་མི་ཐུབ། ཞེ་སྤང་ནི་རུས་ཤུགས་མིན་ལ་རུས་ཤུགས་
 གྱི་ཕྱོག་ཕྱོགས་སུ་གནས་པའི་སློན་ཆ་ཞིག་ཡིན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས། ཞེ་སྤང་
 བྱིས་ཞེ་སྤང་འགོག་མི་ཐུབ་གསུངས་པ་ཡང་སློབ་བྱེད་ཚོས་བཤད་ཅམ་མིན་པར།
 དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གསུངས་པ་ཡིན། ཞེ་སྤང་གི་ལམ་ནས་ཐུབ་འབྲས་ཇི་འདྲ་
 ཞིག་བྱུང་ཡང་ཡུན་རིང་གནས་མི་ཐུབ་པ་མ་ཟད། དེ་ནི་སྤང་ཡང་དཀའ་རྙོག་འབོད་
 པའི་གཡལ་མོ་ཡིན། ད་ལྟའི་ཆར་ང་ཚོའི་མི་མང་གི་གནས་སྤངས་ཏ་ཅང་ངོ་རྒྱུག་
 འདི་འདྲའི་སྐབས་སུ་ཞེ་སྤང་བྱས་ན་ཡིད་ལ་སྟུག་བསལ་སློན་མ་ཞིག་མ་གཏོགས་
 གང་ཡང་ཡོང་མི་ཐུབ། ལར་ནས་ང་ཚོས། རང་ཉིད་ཅི་བྱེད་ནམ་ཡང་མི་ཤེས་པའི་མི་
 རིགས་ཤིག་ལ་ཞེ་སྤང་ཅིའི་ཕྱིར་བྱེད། འགོ་ཁྲིད་པས་དབང་མེད་དུ་གཞུན་འཁྲིད་བྱས་
 པའི་རྒྱ་མི་ས་ལ་མང་པོ་ལ་ཞེ་སྤང་ཅི་བྱེད་བྱེད། གང་ལགས་ཟེར་ན། ཁོང་ཚོས་ཀྱང་
 རང་གི་བདེན་དོན་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་དཀའ་སྟུག་མང་པོ་སྤྲངས་ཡོད། རོས་
 རང་ཞེ་སྤང་གིས་དོན་འབྲུབ་པར་ཡིད་ཆེས་མེད། དུས་ཅྒག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་གཅིག་ཡོད་
 པ་ནི་ཉིན་གཅིག་དྲང་བདེན་ལ་རྒྱལ་ཁབ་ཐོབ་རྒྱུ་དེ་ཡིན་ཞེས་དང་། ༡༩༥༩ ལོའི་གསུམ་
 བརྒའི་གཏམ་སྲིང་ནང་། རྒྱ་མིས་བོད་ནང་གི་མི་རྣམས་མངའ་བདག་ཆེན་པོ་གསུམ་
 གྱི་འོག་ནས་བཅིངས་བཀོལ་ཐོབ་སྟེ་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་རྣམས་ཡུལ་གྱི་བདག་པོར་གྱུར་
 ཡུགས་དང་། བོད་ནང་ཡར་རྒྱས་འདུགས་སྐྱབ་སྤར་མ་གྲགས་པ་བྱུང་བས་
 བོད་མི་རྣམས་བདེ་སྲིད་ཀྱི་འཚོ་བར་སྦྱོང་གི་ཡོད་ཡུགས་སོགས་དེལ་བསྐྱབས་ཇི་
 ལྟར་བྱེད་པ་བཞིན། བོད་ནང་འགོ་བཅིའི་བདེ་སྲིད་བོད་མིའི་འདོད་པ་ཁེངས་དེས་
 ཤིག་དངོས་འབྲེལ་ཡོད་ན། དེད་ཅག་གཞིས་བྱེས་བོད་མིའི་དགོས་དོན་དེ་ག་ཡིན་པས།
 བསྐྱབ་བྱ་བདེ་སྲིད་ལག་ཏུ་ཡོད་ན་སྐབས་བྱེད་ཐབས་དང་རྣམ་པ་ལ་ཚོད་སྲིང་རྒྱག་
 དོན་ཅི་ཡོད་ཅེས་དང་། ༡༩༥༩ ལོའི་གསུམ་བརྒའི་གཏམ་སྲིང་ནང་། ཉང་ཁའོ་
 མིང་གིས་དངོས་ཐོག་བདེན་འཚོལ་བྱ་དགོས་དང་། རྒྱ་ནག་མི་མང་ལ་ལོ་མང་གི་སྤིང་
 བྱེད་འདོན་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་དགོས་ཡུགས། རང་སློན་དང་རྗེས་ལུས་ངོས་ལེན་

བྱེད་དགོས་ཞེས་པ་སོགས་དྲང་བདེན་ཡར་ཐོན་གྱི་རྣམ་འགྲུར་རིམ་ཐོན་ལ་བསྐྱབས་བརྗོད་དང་སྒྲུགས། འགོ་ཁྲིད་ཚོས་ལྷན་སྦྲེང་གྲུ་དོག་དང་། རང་མཐོང་ཚེལ་རྒྱུ་མཁུགས་བརྒྱུ་དོར་ཉེ། ད་ལྟའི་དུས་རབས་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཤེས་སྤྱོད་དང་། རང་སྤྱོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་མཐོང་སྤྱོད་པ། དེ་དོས་ལེན་བྱེད་སྤྱོད་པ། དེ་དོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལས་ལེན་སྤྱོད་པ། མིའི་རིགས་ཚང་མར་བདེ་སྦྱིད་འདྲ་མཉམ་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་ཤོག་བྱའི་སྤྱི་དུ་ཡོད་པས་མི་པན་པར་དེ་དོས་ཡོད་ལག་ལེན་འཁེལ་བ་བཅས་བྱས་ན། དཀའ་རྙོག་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་དྲང་བདེན་གྱི་ལམ་ནས་སེལ་སྤྱོད་ཚུལ་གསལ་པོར་བཀོད་དེ་བོད་རྒྱ་ཞི་འགྲིགས་མངོན་མཐུན་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་བརྟན་བརྒྱུ་རྒྱ་སྤོགས་ལ་གོ་བསྟོན་འབད་བཅོམ་སྤྱོད་མཐུན་བྱས་པ་ཡིན།

༤༩ ༡༩༧༩ ལོ་ཉེང་ཞའོ་མིང་གིས་རྒྱ་ལོ་དོན་གྲུབ་པའི་ཅིང་དུ་ཆེད་འབོད་ཐོག་བོད་རང་བཅོམ་གཅེང་མ་ཟེར་བ་དང་། བོད་དང་མེས་རྒྱལ་ཁ་བྲལ་བྱེད་རྒྱའི་བསམ་ཚུལ་བཅངས་ན་མི་འགྲིགས། དེ་མིན་དོན་གནད་གཞན་དག་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་ང་ཚོ་གོ་བསྟོན་བྱས་ཉེ་དཀའ་ངལ་ཚང་མ་སེལ་སྤྱོད་རྒྱུར། པན་ཚུན་འབྲེལ་བ་བྱེད་དགོས། བོད་ནང་ལྟ་སྟོར་ལ་བཏང་འཇུག་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ང་ཚོའི་དཀའ་རྙོག་ཞི་བའི་ཐོག་ནས་སེལ་སྤྱོད་རྒྱའི་རེ་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་དོན། བོད་ནང་ལྟ་སྟོར་བ་ཡང་བཏང་རྗེས། ༡༩༧༡ ལྷ་ ༩ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་དོས་ནས་ཉེང་ཞའོ་མིང་ལ་གནས་ཚུལ་སྤུལ་དོན་དུ། བོད་ནང་ལྟ་སྟོར་བ་ཐེངས་གསུམ་བསྟོན་དེ་དེས་ཡོད་གནས་ཚུལ་བཟང་ངན་གཉིས་ཀ་ཞིབ་རྟོགས་སྤྱོད་པ་བྱུང་དོན། བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་རྣམས་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་ལྡན་ལ་བདེ་སྦྱིད་ལ་ཡོད་ལག་ཡོད་གཅིག་ཡོད་ན། རྟོག་སྲིང་བསམ་འཆར་ཡོང་དོན་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་། དེས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་བོད་མི་བརྒྱ་ཆ་དགུ་བརྒྱ་ཡན་ལུས་སེམས་གཉིས་ངལ་གྱི་གནས་སྟངས་འོག་སློ་པམ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོའི་ངང་གནས་འདུག། དཀའ་ངལ་འདི་དག་རང་བྱུང་གཞོན་འཚོས་བྱུང་བ་མིན་པར་མིའི་བྱེད་སྟོན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་སྟབས་ད་ཆ་དེས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་ཞིང་། རྒྱ་མཚན་ལྡན་པའི་ཐབས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་བྱེད་དགོས་པས།

རྒྱ་བོད་དབར་དང་། བོད་ཕྱི་ནང་དབར་མཛེལ་འབྲེལ་ཇི་ཆེར་བཏང་ཐོག་འདྲ་མཉམ་
 དང་དྲང་བདེན་གཞི་རྩར་བཟུང་། སུ་ཚུན་གོ་རྟོགས་གསལ་པོ་ཡོང་བ་བྱས་ཏེ། མ་
 འོངས་པར་བོད་རྒྱ་མཛེལ་མཐུན་དམ་ཟབ་ཡོང་བ་དང་། བོད་མི་མང་ལ་བདེ་སྲིད་
 ལ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཅིག་ཡོང་བའི་དོན་དུ་སུ་ཚུན་གཉེས་ཚུགས་ནས་བཟོད་བསྐྱབ་
 ལོག་ཡངས་དང་འབྲེལ་སློབ་གྲོས་གཏོང་བའི་ཕྱི་སློབ་ནས་འབད་བཅོལ་འདྲ་གིས་བྱེད་
 དགོས་པའི་དུས་ལ་བབས་ཚུལ་དང་། རང་ངོས་ནས་རྒྱལ་མཚམས་རིས་མེད་འགྲོ་བ་
 མའི་རིགས་སྲིད་དང་། ལྷག་པར་ཉམ་ཐག་མི་མང་གི་བདེ་དོན་སྐྱབ་པ་ལ་ཤེས་ཚད་ལྷན་
 ཚོད་ཀྱི་འབད་བཅོལ་བྱེད་རྒྱའི་བསམ་ཚུལ་རྒྱན་བཅངས་ཡོད་ལྟས། བོད་དོན་ལག་
 གི་སློབ་བྱེད་རྣམ་པའི་དགོངས་འཆར་ཇི་ཡོད་གསལ་པོར་ཤེས་རྒྱའི་རེ་བ་ཡོད་ཅེས་
 བྲིས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལ་ཡིག་ལན་གང་ཡང་མ་སོན་པའི་ཁར། ༡༩༥༡༧༡༥ ༩ ཉེན་ཏུ་
 ཡའོ་བར་གིས་རྒྱ་ལོ་དོན་གྲུབ་ལ། ཏཱ་ལའི་སློབ་མར་འཛིན་པའི་བྱེད་ཚུགས་དོན་ཚན་ལྔ་
 ཞེས་པའི་ཡི་གེ་ཞིག་སྤྲད་པ་དེར་ཉ་ཅང་ཡ་མཚན་དང་། སློབ་མམ་པོ་བྱུང་། གང་ལགས་
 ཟེར་ན། ང་ཚོས་ཤེ་ཅིང་ལ་འབྲེལ་བ་ལྷ་མཐུད་བྱེད་པའི་དགོས་དོན་སྤྲིང་པོ། མི་རབས་
 ལྷན་མི་རབས་བར་བོད་རྒྱ་བྱིམ་མཚེས་སུ་སྤོད་དགོས་པའི་བོད་མི་ས་ཡ་དུག་འཕལ་
 ལུགས་བདེ་བར་འཁོད་ཐབས་ཀྱི་རྩ་དོན་ལ་དོ་སྣང་བདག་སྲོད་ཅི་ཡང་མ་བྱས་པར།
 རོས་རང་མི་སྐྱེར་གཅིག་གི་གནས་སྤངས་སློབ་བཤད་དེ་ང་ཚོའི་གྲོས་གཞིའི་སྤྲིང་པོ་
 ལ་ཚུགས་སྐྱེར་ཐབས་བྱས་སོང་། འོན་ཀྱང་རྩ་བའི་ཉེང་ཞའོ་མིང་གི་དགོངས་འཆར་
 དངོས་ཐོག་བདེན་འཚོལ་ཞེས་པ་དང་། བྱ་ཡངས་ཀྱི་སྲིད་བྱས་ལ་རང་ངོས་ནས་
 དགའ་ཚོས་དང་། རེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་སུ་ཚུན་གྱི་བསམ་ཚུལ་གོ་
 རྟོགས་གསལ་པོ་འབྱུང་ཆེད་བོད་དང་། རྒྱ་ནག་ཏུ་འདི་ནས་སྐྱེ་ཚབ་སྤེལ་བཏང་
 སྤེལ་གོ་སྐབས་ནས་བྱུང་ལ་སྐྱུངས་བཤད་སྤོང་ཚོལ་ལྷ་མཐུད་བགྲིས་པ་དང་། ཐོག་མའི་
 ཉེང་གི་དགོངས་ཚུལ་ལྷན་བོད་ནང་ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཆེད་རྒྱ་གར་ནས་
 དགོ་རྒྱུ་འགའ་ཤས་གཏོང་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་ཚུགས་བསམ་འཆར་བཏོན་པ་ལ་ལག་
 འདོགས་ཅི་རིགས་ཀྱིས་དོན་སྤྲིང་ངོས་ལེན་བྱས་མ་བྱུང་། འབྲེལ་བ་དེ་ཚོའི་ཐོག་ནས་

དོན་འབྲས་བུ་བ་ནི་བོད་ནང་ལྷ་སྐོར་ཐེངས་བཞི་དང་། རྒྱ་ནག་ཏུ་སྐྱེ་ཚབ་ཐེངས་གཉིས་བསྐྱོད་པ། བོད་ཕྱི་ནང་དབར་གཉེན་འཕྲད་འགོ་འོང་ཐུབ་པ་ཙམ་ལས། དེ་མིན་རྒྱའི་འགོ་བྱིང་ཚོས་ཉེང་གི་དགོངས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་མཁྱེན་པ་བཟུང་བྱས་པའི་དབང་གིས་བོད་རྒྱའི་དཀའ་རྙོག་སེལ་བར་དོན་ཕན་གང་ཡང་མ་བྱུང་།

༥༖ རང་ངོས་ནས་ད་དུང་རེ་ཐག་མ་བཅད་པར་ ༡༩༥༡༡༩༥༢༥༣༥༤ བཅས་པའི་གསུམ་བུ་འཁྲུག་གཏམ་སྒྲིང་ནང་། འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་འདས་ཟེན་པ་དེས་ན། ལྷན་པས་བབས་མ་འོངས་པར་རྒྱ་བོད་གཉིས་མངོན་གཟུགས་དམ་ལ་བཟང་པོ་ཞིག་གི་རང་ནས་དོན་དམ་པའི་བདེ་སྲིད་ལ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཅིག་དགོས་པ་དེ་ཡིན་པས། ཕན་ཚུན་གཉིས་ཕྱོགས་ནས་བཟོད་བསྐྱེད་ཞོག་ཡངས་ཀྱི་འབད་བཅོམ་བྱེད་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ཞེས་དང་། མི་རིགས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་སོ་སོའི་སེམས་ཀྱི་གཏིང་ལ་ཡོད་པའི་བསམ་ཚུལ་དོ་མ་དེ་གསལ་བོར་འདོན་ཚོགས་པ་ཞིག་དང་། བསམ་ཚུལ་དེ་དག་གཞི་བཟུང་གིས་ལག་ལེན་ཐབས་ཚུལ་སློ་བུ་མ་ནས་འབད་ན་གསར་གཏོད་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅི་ཡང་ཐོན་ཚུལ། གལ་ཏེ་མིའི་སེམས་ནང་གི་བསམ་ཚུལ་དོ་མ་དེ་འདོན་བུ་མི་འདུག་པར་བཅོན་ཤུགས་ཀྱིས་འགོག་གཞོན་བྱས་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་འཛིན་སྲིང་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་ཀྱིས་དགའ་བསུ་ལྷུ་རྒྱ་མིན་ལུགས། ཕྱོགས་གང་ནས་ཀྱང་ཐེ་བྱས་མེད་པར་བོད་མི་ས་ཡ་དུག་ལ་རང་གི་སྤོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གཞུང་གཅེས་འཛིན་བྱེད་པ་དང་། ཡར་རྒྱས་གཏོང་བ། ཚོས་དད་རང་མོས་བྱེད་པ། སོ་སོའི་མ་འོངས་པའི་མདུན་ལམ་རང་ཉིད་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་པ། རང་གི་ལས་དོན་རང་གིས་སྐྱབ་པ། སོ་སོའི་འདོད་མོས་ཇི་ཡོད་ཁེངས་སྐབ་པ་བཅས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ངེས་པར་དུ་ཡོད་དགོས། ཐབས་ལམ་དེ་ནི་རང་བདེན་དང་། རྒྱ་མཚན་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་དང་། ཡར་རྒྱས་ཆེ་ཆུང་དང་། དཔལ་འབྱོར་བཟང་ཞན་པ་མ་ལྟོས་པར། འཛིན་སྲིང་འདིའི་སྤེང་གི་རྒྱལ་ཁབ་རྣམས་དང་། དུལ་སྡེ་ཕན་ཚུན། བྱོང་པ་བྱིམ་མཚེས། མདོར་ན་ལས་གཏམ། བྱིམ་ཚང་གཅིག་གི་ནང་མི་ཚུན་ཚད་མི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་སློ་ནས་འཚོ་ཞིང་གནས་དགོས་པ་དང་། ཐམས་

ཅད་ཀྱང་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་། སྐྱུག་བསྐལ་མི་འདོད་པའི་བསམ་ཚུལ་གཅིག་གྱུར་
 ཡིན་པ་བཅས་ཤེས་རྟོགས་གསལ་པོ་སྐྱབ་པ་བྱས་ཏེ། མི་དང་མིའི་བར་ལ་ཕན་ཚུན་
 བྱམས་པ་དང་བཅེ་བའི་བསམ་ཚུལ་འདྲིན་པ་དང་། དྲང་བདེན་ཅེ་བར་བརྒྱངས་
 པའི་ཉན་ཤེས་གོ་ཤེས་བཅས་བྱས་ན། ཆེ་ས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་གི་དཀའ་འཁྲོག་ནས་དྲ་
 ས་བྱིམ་ཚང་གཅིག་གི་ནང་གི་དཀའ་འཁྲོག་ཐམས་ཅད་ངང་གིས་སེལ་ཏེ་གཞི་ནས་
 མི་རྣམས་ཞི་བདེ་བག་སེབས་སུ་གནས་སྐབ་པའི་རེ་བ་ཡོད། ངང་ཚུལ་དེ་ལས་ལྡོག་
 ལྟེ་རང་རྒྱལ་གཞན་ཕམ་དང་། མཐོ་གཞོན་ཕྲག་དོག་ཁོ་ནའི་འདོད་ཚུལ་བརྒྱང་
 བ་འཛམ་གླིང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཚང་མར་ཞི་བདེ་བག་སེབས་ནམ་ཡང་འབྱུང་མི་སྐབ་
 པས། མི་དང་མིའི་བར་ཕན་ཚུན་བྱམས་བཅའི་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་བྱེད་རྒྱ་དེ་མི་
 རིགས་སྤྱིའི་བདེ་ཅུར་ཏེ་ཅང་དགོས་གལ་ཆེན་པོ་མཐོང་གི་འདུག་ཅེས་དང་། མིའི་
 སྤྱི་ཚོགས་ནང་བདེ་སྤྱིད་དངོས་གནས་ཤིག་ཡོང་བ་ལ་བསམ་སློབའི་རང་དབང་དེ་ཤིན་
 ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། བསམ་སློབའི་རང་དབང་ཡོང་བ་ལ་ཞེད་སྣང་མེད་པའི་ཐོག་ནས་
 དངོས་གནས་དྲང་གནས་ཀྱི་མཐུན་སྦྱིལ་དམ་གཅིང་ཞིག་ཡོད་དགོས། བོད་རྒྱ་གཉིས་
 ཀྱི་བར་ལ་ཆ་མཚོན་ན་ཡང་གཅིག་གི་གཅིག་ལ་ཞེད་སྣང་བྱེད་མ་དགོས་པ་ཞིག་དང་།
 བསམ་སློབའི་ནང་ནས་ཕན་ཚུན་བཅེ་ཞེན་སྤེབས་པ་ཞིག་མ་བྱུང་བར་དུ་དཀའ་ངལ་
 ལུ་མཐུད་ཡོང་ངེས་ལ་བསམ་སློབའི་ནང་ནས་ཕན་ཚུན་གསལ་པོ་ཤེས་རྟོགས་སྐབ་
 ཐབས་བྱེད་རྒྱ་ཏེ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ད་ཆ་རྒྱ་མིའི་ངོས་ནས་བོད་པའི་ཕྱོགས་
 ཀྱི་འདོད་ཚུལ་རྣམས་ལ་བསམ་སློབ་གྲུ་ཡངས་པོ་དང་། ངང་རྒྱུད་རིང་པོའི་སློབ་ནས་
 བཟླ་དཔུང་སློབ་སློང་བྱས་ཏེ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་ཐབས་བྱེད་རྒྱ་
 དང་། ད་ལྟའི་དུས་རབས་དང་མཐུན་པའི་བསམ་སློབ་གཏོང་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། རང་
 གི་བསམ་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པ་ཞིག་བྱུང་མ་ཐག་ལམ་སེང་དོགས་འདྲོགས་དང་།
 མཐོང་ཕྱོགས་བྱེད་མི་རུང་། བསམ་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་རྣམས་གསལ་པོར་བརྗོད་རེས་
 བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་སྤྱངས་བཤད་བྱེད་པ། འདྲ་མཉམ་གཉིས་ཕན་གྱི་སློབ་ནས་གོས་
 བསྐྱར་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཐག་གཅོད་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཐག་གཅོད་དེ་མིང་དོན་

མཚུངས་པའི་ཐག་གཅོད་ཡིན། སེམས་ཀྱི་ནང་ལ་གཞན་ཞིག་དྲན། ལ་ནས་གཞན་
 ཞིག་བཤད་པའི་ཐག་གཅོད་དེ་ནི་དངོས་འབྲེལ་གྱི་ཐག་གཅོད་མིན། རྒྱ་མཚན་དེ་
 འདྲ་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ལྟའི་དུས་ཚོད་འདིར་ཕྱོགས་པན་ཚུན་གཉིས་ཀ་ནས་ཡང་ཡང་
 བསམ་ཚུལ་བརྗོད་རེས་བྱས་ཏེ་གནས་ཚུལ་གོ་རྟོགས་གསལ་པོ་ཡོང་ཆེད་འབྲེལ་བ་
 དམ་ཟབ་བྱེད་རྒྱ་འདི་གལ་ཆེ་ཤོས་མཐོང་གི་འདུག རིམ་བཞིན་མི་དང་མིའི་དབར་
 འབྲེལ་བ་དེ་བཟང་དུ་བྱིན་པ་བརྒྱད་དཀའ་རྙོག་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་འདྲ་མཉམ་
 གཉིས་མོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སེལ་ཐུབ་པའི་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་ཡོད་ཅེས་སོགས་ལམ་
 ཕྱོགས་སྣ་ཚོགས་པའི་དོས་རང་གི་བསམ་ཚུལ་རྣམས་གསལ་པོར་སྲེལ་བསྐྱབས་
 རིམ་པར་བྱས་ན་ཡང་། དོས་ཀྱི་བསམ་འཆར་བཏོན་པར་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་གོ་ཤིས་གང་
 ཡང་མ་བྱུང་།

༤༖ དེ་ལྟར་བོད་རྒྱའི་དབར་ནང་ཁུལ་འབྲེལ་མོལ་ཇི་བྱས་ལ་དོན་པན་གང་
 ཡང་མ་བྱུང་སྐབས། གཞི་རྒྱའི་དཀའ་རྙོག་རྣམས་ཐུན་མོང་གི་མོས་མཐུན་ཐོག་གོམ་
 པ་རིམ་བཟོད་ཀྱིས་སེལ་ཐབས་དོས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ཡོངས་བསྐྱབས་མི་བྱ་མཐུ་མེད་
 བྱུང་སྟེ་ ༡༧༥༥ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་ཨ་རིར་ཞི་བདེའི་གོས་འཆར་དོན་ཚན་ལྗགས་ལ་
 བསྐྱབས་བྱས། (འདི་སྐོར་ཡིག་ཆ་རྒྱས་པ་གཤམ་དུ་ཤོག་གངས་ ༡༡ པར་བཀོད་ཡོད།)
 གོས་འཆར་དེའི་མྱེད་བརྗོད་ནང་དུ། ལ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འགྲིགས་འཇགས་
 ཡོང་རྒྱའི་བསམ་པ་བཅངས་ཏེ་ཡུན་གནས་སུགས་འཕེར་གྱི་ཐབས་ལམ་ཞིག་ཐོན་
 ཐབས་སུ་གོམ་བཟོད་དང་པོ་སྟེ་རྒྱའི་སྒོ་འདོད་ཡོད། གོམ་བཟོད་འདིས་མ་འོངས་
 པར་རྒྱ་ནག་མི་མང་ཐེ་བའི་བྱིམ་མཚེས་རྒྱལ་ཁབ་ཚང་མ་དང་མཉམ་དུ་པན་ཚུན་
 མཛེལ་མཐུན་དང་།མཐུན་འགྲུར་རོགས་རེས་ཀྱི་འབྲེལ་ལམ་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོང་རྒྱའི་
 པན་གོགས་སུ་འགྲུར་བའི་རེ་འདུན་ཡོད་ཅེས་བྲིས་ཡོད། བང་དོན་དངོས་གཞིར།
 དོན་ཚན་དང་པོ། བོད་ས་ཡོངས་རྫོགས་ཞེ་བའི་བརྟེན་གནས་ཤིག་ཏུ་བསྐྱར་རྒྱ།

དོན་ཚན་གཉིས་པ། རྒྱ་མི་འབོར་ཆེན་བོད་ནང་གནས་སྡོད་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་
 བྱས་དེས་རྒྱུན་པས་བོད་མིའི་ངོ་བོ་རྩ་བརྒྱལ་ཏུ་འགྲོ་རྒྱའི་ཉེན་ལ་
 ཡོད་པ་དེ་དག་མཚམས་འདོག་དགོས་རྒྱ།

དོན་ཚན་གསུམ་པ། བོད་མི་མང་གི་གཞི་རྒྱའི་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་།
མང་གཙའི་རང་དབང་རྣམས་ལ་བརྩི་བཀུར་དགོས་སྟེ།

དོན་ཚན་བཞི་པ། བོད་ཀྱི་རང་བཞིན་འབྱུང་ཁམས་ཀྱི་ཁོར་ལུག་བཟང་པོའི་གནས་
སྤངས་སྤར་ལོར་རྒྱུད་ཐབས་དང་། སྤུང་སྦྱོབ་བྱ་དགོས་པའི་ཐོག་
བོད་ནང་རྒྱ་ནག་གི་རྩལ་ཕྲན་མཚོན་ཆ་བཟོ་སྐྱུན་བྱེད་པ་དང་།
རྩལ་ཕྲན་གྱི་སྒྲིགས་རོ་རྣམས་སྤང་གསོག་བྱེད་འཆར་བཅས་
མཚམས་འདྲེན་དགོས་སྟེ།

དོན་ཚན་ལྔ་པ། བོད་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་གནས་བབ་དང་། བོད་དང་རྒྱ་ནག་
དབར་གྱི་འབྲེལ་བའི་སྐོར་ལ་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གི་སྐོ་ནས་
གྲོལ་མོལ་འགོ་འདྲུགས་དགོས་སྟེ།

ཞེས་བཀོད་ཡོད་པའི་ལན་དུ། ༡༩༥༧༡༠༡༧ ཉིན་སྐུ་ཞབས་ཡན་མིང་ལུ་ནས།
རྒྱ་ལོ་དོན་གྲུབ་ལ་ཚིག་ཐོ་དོན་ཚན་ལྔ་འཁོད་ཅིག་(ཚིག་ཐོ་མ་གཤམ་དུ་ཤོག་
གངས་ ༤༧ པར་བཀོད་ཡོད།) སྤང་པའི་ནང་། རོས་ནས་ཞི་བདེའི་གྲོས་འཆར་བཏོན་
པ་དེར་སྦྱོན་འདྲུགས་ཐོག ༡༩༥༧༧༡༡༧ ཉིན་ལྷ་སར་ངོ་ཚྏོལ་བྱས་པ་དེ་རོས་ནས་
བརྒྱུད་བསྐྱེད་བྱས་ལུགས། དེ་ཚོ་ནི་བོད་མི་མང་གི་ཁེ་ཕན་དང་མི་མཐུན་པའི་ལས་
དོན་ཡིན་ལུགས་སྦྱོན་བརྒྱུད་བྱས་འདུག དེ་ནི་རོས་ནས་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་
འགྲིགས་གཙའི་ཐབས་ལམ་བཏོན་པར་ཡིད་ཟབ་རྟོག་དབྱེད་མ་བྱས་པར་སློ་ཕམ་
སྦྱེ་གཞིའི་མཐོང་རྒྱུད་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་རོས་ནས་ཡང་སྐྱུར་ང་ཚོའི་བསམ་
ཚུལ་གསལ་རྟོགས་ཚེད་དུ་ ༡༩༥༧༡༡༡༧ ཉིན་དོན་ཚན་བཅུ་བཞི་འཁོད་པའི་
གསལ་བཤད་ཅིག་སྤང་པ་ཡིན། (གསལ་བཤད་ངོ་མ་གཤམ་དུ་ཤོག་གངས་ ༥༧ པར་
བཀོད་ཡོད།)

༧༩ ༡༩༥༧ ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་སི་ཁྲུས་སི་སྐབས་ཏུ་ཡོ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་ཐོག་
གོང་གསལ་དོན་ཚན་ལཱའི་སྐོར་སྐར་ཡང་གསལ་བསྐྱབས་བྱས།(ཡིག་ཆ་རྒྱས་པ་
གཤམ་དུ་ཤོག་གངས་ ༧༥ པར་བཀོད་ཡོད།) གསལ་བསྐྱབས་འདིའི་ནང་། རྒྱ་ནག་
གཞུང་ནས་བོད་ཀྱི་ཕྱི་འབྲེལ་གྱི་དབུས་ཀྱི་འགན་ཁུར་རང་འདྲེན་ལེན་རྒྱུ་དང་།

བོད་བར་གནས་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཞིག་ཏུ་མ་བརྒྱུར་བར་རྒྱ་ནག་གིས་བོད་དུ་གྲངས་ཚད་
 དེས་ཅན་ལྷན་པའི་དམག་དཔུང་བཞག་ཚོག་རྒྱ་ཞེས་གསལ་པོར་བཀོད་པའི་ཐོག
 བོད་མིར་ཉུང་མཐར་དགོས་དེས་ཀྱི་གཞི་རྩའི་ཐོབ་ཐང་ཁག་ཀྱང་རགས་རིམ་
 ཞིག་བཀོད་ཡོད། ༡༩༤༤ ལོའི་དོན་ཀྱི་ཤོས་འཆར་འདི་ལ་བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་
 འོ་ཚོལ་བྱས་ཀྱང་། རང་དོན་ནས་རྒྱ་བོད་གཉིས་མཉམ་དུ་ཡུན་རིང་མངོན་མཐུན་
 དང་གནས་ཐུབ་པ་དང་། བོད་མི་ཚོར་ཡང་དགོས་དེས་རང་ལུལ་རང་མིས་སྦྱོང་བའི་
 ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ། མ་འོངས་པར་བོད་རྒྱའི་དབར་སྦྲེས་ཅི། འིམ་མཚེས་ལུལ་ཁག་
 དང་བཅས་པར་ཞི་བདེ་ཡུན་གནས་ཡོང་ཐབས་སུ་བོད་ནང་དྲག་ཤུགས་མེད་པའི་ཞི་
 བདེའི་ས་ཁུལ་བཟོ་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་ཤོས་འཆར་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་བརྟོན་པ་
 ཡིན།

༡༠: ༡༩༤༤ ལྷ་ ༩ ཚེས་ ༡༩ ཉིན། རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་གསལ་བསྐྱགས་ཤིག་སྤེལ་
 བའི་ནང་། ང་ཚོ་མཉམ་དུ་གོ་བསྐྱར་གྲོས་མོལ་བྱེད་འདོད་ཡོད། ཤོས་བསྐྱར་ས་གནས་
 གང་དུ་བྱེད་དང་། དུས་ཚོད་ནམ་བུ་ལའི་སྐྱ་མས་བསམ་འཆར་བརྟོན་ན་དེར་
 མོས་མཐུན་ཡོད་ཅེས་འཁོད་པར་བརྟེན། དོན་ནས་པེ་ཅིང་གི་དགོངས་པ་བཞེས་
 ལྟངས་དེར་དགའ་བསུ་དང་སྐྱགས། ཤོས་བསྐྱར་བྱེད་ལུལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ཡོངས་
 གྲགས་ཀྱི་བར་གནས་རྒྱལ་ཁབ་སུད་མིའི་ཤོང་ཁྱེར་འཛིན་པ་དང་། དུས་ཚོད་ ༡༩༤༩
 ལྷ་ ༡ ནང་འོས་འགའ། ང་ཚོའི་གྲོས་མོལ་བྱེད་མིའི་སྐྱེ་ཚབ་ཀྱང་གྲ་སྦྱིག་ཟེན་པ་ཡིན་
 ཞེས་སྐྱེ་ཚབ་ཚོའི་མིང་ཐོ་དང་བཅས་པ་ ༡༩༤༥།༡༠༡༤ ཉིན་གསལ་བསྐྱགས་བྱས། དེ་
 རྗེས་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་ ༡༩༤༤ ལྷ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༦ ཉིན། ས་གནས་སུད་མི་མི་འགྲིགས།
 ལྟ་རབ་པེ་ཅིང་དང་། དེ་མིན་ཉོང་ཀོང་དུ་དགོས་ལུགས། ཏུ་ལའི་སྐྱ་མའི་སྐྱེ་ཚབ་ནང་
 ཕྱི་རྒྱལ་མི་སྣ་ཡོང་མི་ཚོགས་སྐྱེ་ཚབ་ཀྱང་ན་གཞིན་གྱིས་མི་འགྲིགས་པར་མི་རྒྱུན་གས་
 དགོས་ལུགས། རྒྱ་ལོ་དོན་གྲུབ་དགོས་ཚུལ་བཅས་བརྗོད་པར། འདི་ནས་ཕྱི་རྒྱལ་མི་
 གཅིག་ཡོད་པ་ནི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་ལུགས་སྒོར་སྒོར་སྟོན་པ་མ་གཏོགས་སྐྱེ་ཚབ་དོ་མ་
 མིན་པ་དང་། རྒྱ་ལོ་དོན་གྲུབ་ཀྱང་སྟོན་སྟོན་པར་ཞུགས་ན་འགྲིགས་རྒྱ། སྟོན་འགྲོའི་

ག་སྒྲིག་གོ་བསྟར་ཆེད་པེ་ཅིང་གི་འདོད་ཚུལ་ལྟར་ཉོང་ཀོང་དུ་ཕན་ཚུན་སྐྱེ་ཚབ་ལྟན་
འཛོམས་གནང་ན་འགྲིགས་ཞེས་བསམ་སྒོལ་གྱི་ཡངས་ཀྱིས་མོས་མཐུན་བྱས་ཀྱང་། སྒོ་
པམ་པ་ཞིག་ལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དེར་བཟོ་ལན་ཅི་ཡང་མ་བྱས་པར། ཁོང་རང་
ཚོས་བཏོན་པའི་བསམ་འཆར་ཉོང་ཀོང་དུ་གྲོས་མོལ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡང་ལག་ལེན་བསྟར་
མིན།

༡༡༩ རོས་ཀྱི་གྲོས་འཆར་བཏོན་པ་ལག་ལེན་འཁེལ་ཐབས་སུ་ལོ་གཉིས་ལྷག་
ཅམ་རིང་འབད་བཅོམ་བྱས་ཀྱང་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་བསམ་ཤེས་དང་ལེན་གཏན་ནས་མ་
བྱས་སྟབས། ༡༩༩༡ ལོའི་གསུམ་བཅའི་གཏམ་སྐྱེད་ནང་། མི་རིང་བར་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་
འུར་ལེན་གསར་པའི་རིགས་མ་བྱུང་ཆེ་དེ་ཆ་རོས་ནས་སི་ཏུས་སི་སྐྱག་ཏུ་བཏོན་པའི་
གྲོས་འཆར་འདི་དག་ལག་བསྟར་བྱེད་དགོས་པའི་འགན་ཁུར་གང་ཡང་མེད་པར་
བཙེ་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་གསལ་བསྒྲགས་མི་བྱེད་མཐུ་མེད་བྱུང་། རོས་ནས་བོད་རྒྱའི་དབར་
འགྲིགས་གཙའི་གྲོས་འཆར་ལྗེས་བཏོན་པར་དོན་ཕན་མ་བྱུང་སྟབས། སྐར་ཡང་
ལམ་ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་འཚོལ་ཐབས་ཆེད་ ༡༩༩༡ ལྷ་ ༡༠ ཚེས་ ༩ ཉིན་ཨ་རིའི་ཡེལ་
གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་བསྐྱོད་སྐབས། རོས་ནས་སྐྱེད་མོལ་གསལ་བསྒྲགས་
བཀྲིས་པའི་ནང་། རོས་རང་གང་མཁྱོགས་བོད་ནང་ལྷ་སྐོར་ཞིག་ལ་འགོ་སྐྱབ་པའི་
བསམ་སྒོ་ཡོད། དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་གཉིས་ཡོད། དང་པོ། རང་ཉིད་ནས་ས་གནས་ས་ཐོག་
ཏུ་བོད་མི་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་གཏུགས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་
ཐབས་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་མིའི་འགོ་སྲིད་ཚོས་ཀྱང་བོད་མིའི་བསམ་
འདུན་དོ་མ་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་རྒྱུར་ཕན་ཐོགས་ཡོང་རེ་ཡོད། ལྷ་སྐོར་དེའི་སྐབས་ཀྱི་
གནས་ཚུལ་མཐོང་བ་དང་། སོ་སོས་གོ་རྟོགས་བྱུང་བ་ནམས་གསལ་བསྒྲགས་བྱེད་
ཐུབ་པའི་ཆེད་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་སྲིད་བཀྲིས་པ་འགའ་ཞིག་དང་། གསར་འགོད་པ་
ཐེ་བས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་རྟོག་ཞིབ་པ་བཅས་རོས་དང་མཉམ་དུ་ཡོང་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།
གཉིས་པ། རོས་ཀྱི་མི་མང་ཚོར་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་འགོ་ལམ་འཚོ་མེད་ཞིབའི་ལམ་མི་
དོར་བའི་འབོད་སྐུལ་སློབ་སྟོན་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན། རོས་ནས་རང་གི་མི་མང་ཚོར་ཐད་

གར་སྲིང་མོལ་བྱེད་ཐུབ་ན་ཞི་བའི་ལམ་བརྟུན་དཀའ་རྙོག་སེལ་ཐབས་ལ་གལ་ཆེའི་
 ལུས་པ་ཐོན་སྲིད་ལ། མཐུན་འབྲིགས་ཀྱི་གོ་རྟོགས་སྤེལ་བའི་གོ་སྐབས་གསར་པ་ཞིག་
 གུང་འབྱུང་སྲིད། ཅེས་བཀོད་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་གཞུང་ནས་ཏཱ་ལའི་སླ་མའི་བསམ་འཆར་
 དེར་མོས་མཐུན་མེད་ཅེས་ལམ་སེང་དགག་བྱ་བྱས། རྐབས་དེར་གསར་འགོད་ལག་
 གཅིག་གིས་ཏཱ་ལའི་སླ་མས་སི་ཏཱ་སི་སྐལ་ཏུ་ཡོ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་ཐོག་བཏོན་པའི་
 གྲོས་འཆར་ལག་བསྟར་བྱེད་རྒྱའི་འགན་ཁུར་མ་བཞེས་ཚེ་ད་ཆ་བོད་རང་བཙན་
 ཐོག་འབད་བཙོན་གནང་རྒྱུ་ཡིན་ནམ་ཞེས་དྲིས་བྱུང་བར། རོས་ནས་གནད་དོན་
 དེར་ལན་འདེབས་བྱེད་རྒྱ་མིན་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན།

༡༡༘ ང་ཚོས་བོད་དོན་སྐོར་ཚོད་སྲིང་བྱེད་པ་འདི་ལ་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་བོད་ཀྱི་
 སྤྱི་ཚོགས་རྙིང་པ་རྒྱུར་གསོ་བྱེད་ཚེས་འདུག་ཅེས་དང་། དེ་ནི་བོད་མི་མང་གི་བདེ་
 རྒྱུད་ཆེད་མིན་པར་ཏཱ་ལའི་སླ་མ་སྐྱེར་གྱི་གོ་གནས་དང་ཁེ་སན་གྱི་ཆེད་དུ་ལྷད་རྙིང་
 མཁེགས་བརྒྱུད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པར་ང་ཚོར་དོགས་པ་ཡོད་ཅེས་འཁྲོག་བཤད་ལ་མཚན་
 ཅན་བྱས་ཡོད། རོས་རང་གཞོན་ལུང་དུས་ནས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་རྙིང་པར་སྐྱོན་ཆ་
 མང་པོ་མཐོང་གི་ཡོད་ལ་སྐྱོན་ཆ་དེ་དག་སེལ་འདོད་ཀྱང་ཡོད་པར་བརྟེན། སྐྱོན་ཆ་
 སེལ་ཐབས་ཀྱི་ལམ་དོན་བོད་ནང་འགོ་འཁྲུགས་བྱས་ཤིང་། རྒྱ་གར་དུ་འབྱོར་ནས་
 མི་རིང་བར་མང་གཙོའི་ལམ་སྐོལ་ཐོག་གོམ་པ་རིམ་བཤོད་ཐོག་ དེ་སྐོར་མང་ཚོགས་
 ལ་འང་གཞེན་སྐུལ་མུ་མཐུན་བགྱིས་ཏེ་ད་ཆ་རྒྱལ་སྤྱིའི་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་དང་
 མཐུན་པའི་ལག་ལེན་དངོས་སུ་བསྟར་བཞིན་པ་ཀུན་གྱིས་ཤེས་གསལ་ཡིན་པས་
 མ་འོངས་པའི་བོད་སྤྱི་ཚོགས་རྙིང་པའི་ལམ་ལུགས་སུ་ནམ་ཡང་འགོ་མི་སྲིད། ཡང་།
 རོས་ནས་བོད་དོན་ཚོད་སྲིང་བྱེད་པ་འདི་དག་རོས་རང་སྐྱེར་གྱི་གོ་གནས་ཁེ་སན་
 དོན་གཉེར་ཡིན་མིན་ནི། མ་འོངས་པར་རོས་ནས་བོད་གཞུང་གི་འགན་ཁུར་དང་
 ལམ་ལུགས་རྗེས་འབྲེལ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གོ་གནས་གང་ཡང་ལེན་རྒྱུ་མིན་ཞེས་ཡོངས་
 བསྐྱབས་སྲ་རྗེས་ཟིན་པས་མ་ཚད། ད་ལྟ་བོད་མི་བཙན་བྱོལ་བའི་ནང་ལག་ལེན་བྱེད་
 བཞིན་པའི་མང་གཙོའི་བཙའ་བྲིན་སྲིད་དང་། ༡༩༩༡༡༡༡༦ ཉིན་གསལ་བསྐྱབས་ཟིན་

པའི་མ་འོངས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ལམ་སྟོན་ཞེས་པའི་ཡིག་ཆའི་ནང་དུ་ཡང་ཤིན་ཏུ་
 གསལ་པོར་བཀོད་ཡོད། ཡིག་ཆ་དེའི་མཚུག་བསྟོམས་དོན་བསྟར་ཡང་། ཡུལ་གཞན་
 ཀྱི་སྲིད་བྱས་དང་། ལྷ་བ་འདྲ་མིན་གྱི་ཕྱོགས་གང་དུ་ཡང་མ་ལྷུངས་པའི་བར་གནས་
 གཙང་མ། བྱིས་མཆོས་ཡུལ་ལག་དང་འདྲ་མཉམ་གཉིས་པམ་སྟོན་ནས་མངོའ་མཐུན་
 མཉམ་གནས་བྱ་རྒྱ། ཡུལ་ཕྱོགས་གང་ཞིག་ལ་ཡང་སྤང་སེམས་དགུར་འཛིན་གྱི་ལྷ་བ་
 སྤངས་ཏེ་མངོའ་གོགས་དམ་གཙང་དུ་གནས་དགོས་ལུགས་བཀོད་ཡོད། འདི་ལོའི་
 གསུམ་བརྒྱའི་གཏམ་སྲིང་ནང་། བོད་རྒྱ་དབར་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་འདྲ་མཉམ་མངོའ་
 མཐུན་གྱི་འབྲེལ་བ་བཟང་པོ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་ན། མི་རིགས་གཉིས་དབར་དུ་ས་རབས་
 འདིའི་ནང་ལྷགས་པའི་འཁོན་འཛིན་རྣམས་རིམ་བཞིན་སངས་སྤུབ་པས་མ་ཚད།
 བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཐོག་ནས་རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་པའི་རྒྱའི་ན་གཞོན་ས་ཡ་མང་པོའི་
 བསམ་སྟོའི་ཞི་བདེར་པན་ཐོགས་རྒྱ་ཆེ་བསྐྱབ་ཐུབ་དེས་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཡོད།

ཡང་། རོས་ནས་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་ཁྲིད་རྣམས་དང་མི་དང་མི་པན་ཚུན་དོ་འཕྲད་
 སྲིང་མོལ་གྱི་ལམ་ནས་གནས་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་ཡོང་རེའི་འབད་བཅོལ་བྱེད་ཐབས་
 གཞན་ཞིག་ནི། ༡༯༧༠ ལོ་མཚུག་ཏུ་ལྷོ་ལིར་བཅའ་སྟོད་རྒྱ་ནག་གཞུང་ཚབ་
 བརྒྱད། ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྲུ་གང་བདེ་ཞིག་ཏུ་རོས་ནས་ཏུའུ་ཡའོ་པང་མངལ་འཕྲད་
 ཡོང་ཐབས་འབོད་སྐྱུལ་བྱས་པ་དང་། ༡༯༯༡ ལྷ་ ༡༧ ནང་རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་སྟོན་ལི་པང་
 ལྷོ་ལིར་སེབས་འབྱོར་སྐབས་རོས་ནས་མངལ་འཕྲད་ལྷོ་ཅིས་གྱི་ཐབས་ཤེས་འབོད་
 སྐྱུལ་བྱས་པ་ལའང་དོན་འབྲས་གང་ཡང་མ་བྱུང་།

༡༩༘ གོང་གསལ་གནས་ཚུལ་འདི་རྣམས་ལ་གཟུ་བོའི་སྟོས་ཞིབ་བརྟག་བྱས་ན།
 རོས་ནས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་བོད་རྒྱ་མཉམ་དུ་གནས་ཐབས་ལ་བསམ་ཚུལ་
 ཅི་འདྲ་ཞིག་འཛིན་པ་དང་། འབད་བཅོལ་རི་ལྟར་བྱེད་ཚུལ་རྣམས་རྟོགས་ཐུབ། དེ་
 དག་ནི་རོས་ཀྱི་ལམ་ཕྱོགས་འགྱུར་མེད་བརྟན་པོར་བཟུང་བ་ཞིག་ཡིན། རོས་རང་གི་
 བསམ་ཚུལ་དངོས་ཡོད་འདི་འདྲ་ཡིན་བཞིན་དུ། རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་ཉེང་ཞེ་ལིང་
 གིས་ ༡༯༧༩ ལོ་བཤད་པའི་ཚད་ལོ་ལ་འགྱུར་བ་མེད་ཅེས་དང་། ཏུ་ལའི་སྐྱེས་ལ་

བུལ་གྱི་བྱ་སྤྱོད་དོར་ན། ང་ཚོ་གྲོས་མོལ་བྱས་ན་འགྲིགས་ཟེར་བའི་ཚིག་སྐྱམ་པོ་དེ་
བསྐྱར་སྐོར་ཡང་སྐོར་གྱིས་བརྗོད་པ་ལས། ངོས་ནས་ལྷག་བསམ་ནམ་དག་གིས་བོད་
རྒྱ་མཉམ་གནས་ཞི་འགྲིགས་ཡོང་ཐབས་གྲོས་འཆར་བཏོན་པ་ཁག་ལ་དོན་ཕན་
ཡོད་པའི་ལན་འདེབས་གང་ཡང་བྱས་མ་བྱུང་།

རྒྱ་མིར་བོད་རྒྱ་ནག་དང་མཉམ་དུ་སྡོད་དགོས་པའི་འདོད་པ་ཡོད་ན། མཉམ་
དུ་སྡོད་ཐུབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་ནམས་རྒྱ་མིས་སྐྱབ་དགོས་པ་དང་། བོད་མིར་དགོས་ངེས་
ཀྱི་ཐོབ་ཐང་འདོད་ལངས་བྱུང་ན། རྒྱ་ནག་དང་མཉམ་དུ་བསྐྱེད་ན་ཁེ་ཕན་ཆེ་བ་ཡོང་
་སྲིད་པ་ང་ཚོས་ཤེས་མ་ཐུབ་པ་མེད། ད་ཆ་རྒྱ་མིའི་ཕྱོགས་ནས་བོད་རྒྱ་མཉམ་སྡོད་ཐུབ་
པའི་ཐབས་ལམ་འདོན་པའི་དུས་ལ་བབས་ཡོད་པས། བོད་རྒྱ་མཛའ་མཐུན་མཉམ་
གནས་ཆེད་བོད་ཀྱི་གནས་སྐྱངས་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་ཚ་དོན་རགས་
རིམ་ཞིག་གསལ་པོར་བརྗོད་ཆེ་ཕན་ཚུན་འགྲིགས་ཐབས་ཡོད་མེད་བསམ་གཞིགས་
ཐག་གཅོད་བྱེད་བདེ་ཡོང་ངེས་ཡིན། དེས་ན། རྒྱུད་རྒྱུ་པས་དེང་དུས་འཛམ་གླིང་གི་
ཆབ་སྲིད་འགྱུར་འགྲོས་ལ་བསྐྱེད་ཤེས་པ་དང་།

མིག་རྒྱང་རིང་ཞིང་སློ་གྲོས་དཀྱེལ་ཆེའི་སློ་ནས་བོད་རྒྱའི་དཀའ་འཛོལ་ཞེས་པའི་ལམ་
ནས་སེལ་ཉེ་བྱིས་མཚོས་མི་རིགས་གཉིས་ཇི་སྲིད་བར་མཛའ་མཐུན་ཡུན་གནས་ཡོང་
བའི་དགོངས་པ་ཆེ་བཞེས་ཡོད་པ་ལྷུ་རྒྱུ་བཅས་།།།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༡ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༩ ཉེན་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་བློན་
ཉེང་ལའོ་མིང་ལ་གནང་བའི་ཕྱག་བྲིས།

༄༅། མཁུན་རྒྱབས་མཚུངས་བྲལ་ཡམི་རྗེ་ཉེང་ལའོ་མིང་མཚོག་ལ།

ཚེད་འབྲུལ།

འགོ་བམི་སྦྱིད་དང་། ལྷག་པར་འབྱོར་མེད་གྲལ་རིམ་གྱི་བདེ་ཆ་གཙོ་བོར་དམིགས་
པའི་དམར་པོའི་ལྷ་བ་དང་། ལེ་ཉེན་གྱི་མི་རིགས་འདྲ་མཉམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ལ་ཕན་
རང་སློ་མོས་དང་ཡིད་ཆེས་ཡོད། ཕྱོགས་མཚུངས་མའོ་དོ་མཇུག་སྐབས་ལྷ་བ་དང་མི་
རིགས་སྲིད་བྱུས་སྐོར་བཀའ་མོལ་བྱུང་རིགས་ལ་སློ་ཡིད་ཆེ་མ་པོ་བྱུང་། ལྷ་བ་དང་།
དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྲིད་བྱུས་རྣམས་ལག་ལེན་དོན་འཁུལ་བྱུང་ཡོད་ན་ད་ཆ་མི་སློན་
རང་སྦྱིད་ཅིག་འབྱུང་ངེས་ཡིན། འོན་ཀྱང་། འདས་པའི་ལོ་ཉེ་ཤུ་ལྷག་རིང་བྱུང་བའི་
གནས་ཚུལ་སྦྱི་སྡོམས་གྱིས་བཤད་ན། མི་ལ་དགོས་པའི་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་ཆ་བ་དཔལ་
འབྱོར་དང་། ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་མེད་པའི་འཕྲུལ་ཤོར་ཆེ་ཐོག་ བརྒྱབས་གསེགས་
བཟོད་མ་བདེའི་ངལ་དུབ་ཏུ་ཅང་ཆེ་བས་ཉང་དང་མི་མང་། ལས་བྱེད་དང་མི་མང་།
ལས་བྱེད་ནང་ཁུལ། མི་མང་ནང་ཁུལ་བཅས་པ་ཕན་ཚུན་ཡིད་ཆེས་བརྒྱབ་སྟེ། མ་
ཡོད་ཡོད་ཚུལ་དང་། མ་ཡིན་ཡིན་ཚུལ་གྱི་སྒྲིག་གཅིག་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མགོ་སྐོར་
བསྐྱེད་བྱེད་བྱས་ནས་དོན་སྤྱིར་དམིགས་ཡུལ་དོ་མའི་ཐོག་འཕྲུལ་ཤོར་རྗེས་ལུས་ཤིན་
ཏུ་ཆེན་པོར་གྱུར། ད་སྐབས་ཕྱོགས་མང་པོ་ནས་སློ་ཁ་མ་ཚིམ་པའི་རྣམ་འགྱུར་རང་
བཞིན་གྱིས་ཐོན་ཡོང་བ་འདྲི་དག་དམིགས་ཡུལ་དོན་འཁུལ་མ་བྱུང་བའི་རྟགས་
མཚན་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོ་ཡིན།

བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་ལ་མཚོན་ན། འབྲུལ་སྐང་སོ་སོ་སྐྱེར་གྱི་མིང་ཐོན་ཐབས་
ཅུ་ལས། བོད་དང་བོད་མིའི་གནས་ཚུལ་གང་ཡང་མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་རིགས་ལས་བྱེད་
པ་དང་། དེ་བཞིན་དོ་དགའ་སྦྱིལ་ལ་ད་འབྲུལ་རྒྱ་ལས་གཞི་ཚའི་འགོ་བམིའི་བདེ་
སྦྱིད་དང་། རང་གི་མི་རིགས་ཀྱི་འབྲུལ་སྐྱོབས་བདེ་དོན་ཐོག་སློ་གྲོས་དང་འདོན་
ཐང་གང་ཡང་མེད་པའི་བོད་རིགས་ལས་བྱེད་འགའ་ཞིག་ཟུང་དུ་སྦྱིལ་ནས། མ་ཡོད་

ཡོད་ཚུལ་གྱི་ལས་བསྐྱེམས་འདྲ་གང་ཆགས་ཤ། ལྷག་བཟོས་ཤིང་། དངོས་དོན་ཐོག་
བོད་མི་མང་རྣམས་ཚད་མེད་པའི་དཀའ་སྤྱད་སྣ་མང་སྲོང་དགོས་བྱུང་བས་མ་ཚད་
ཤིན་ཏུ་འབོར་ཆེའི་མི་སྲོག་དོན་མེད་རྒྱུ་ཚོས་སོང་བ་དང་། ཤེས་རིག་གསར་བརྗེའི་
ལས་འགུལ་སྐབས་བོད་ནང་གནའ་དུས་ཀྱི་རིག་གཞུང་དངོས་རྒྱུ་ལ་གཏོར་བཤིག་
ཚབས་ཆེ་ཐོག་པ་སོགས་སློ་པམ་སྐྱེ་གཞིའི་གནས་ཚུལ་མང་དག་ཅིག་བྱུང་བ་བཅས་
འདས་པའི་གནས་ལུགས་དང་མཐོང་ཚུལ་ཚམ་ཡིན།

ད་ཆ་ཐོན་ཚད་ཀྱི་འོར་འཁྲུལ་ཉམས་སྲོང་ལ་ཕྱོགས་བསྐྱེམས་བྱས་ནས་དངོས་
ཐོག་བདེན་འཚོལ་དང་། དེང་རབས་ཅན་ལ་བསྐྱར་རྒྱུའི་སྲིད་བྱས་རྣམ་དཔྱད་དང་
ལྷན་པའི་ལམ་དུ་བསྐྱོད་བཞིན་པ་དང་། བོད་དོན་སྐོར་ལའང་སློ་མཐུན་རྒྱུ་ཡོད་
པར་ལྷ་སར་མེབས་ནས་ཐོན་ཚད་ཀྱི་འོར་འཁྲུལ་སྤྲོ་གསང་མེད་པར་འོར་བཅོས་གང་
ཐུབ་གནང་འདུག་པར་ཡི་རངས་དང་བསྐྱེམས་བརྗེས་ཀྱི་ཡོད།

ལམ་ཚམ་མཁྱེན་གསལ་ལྟར། བོད་གསལ་མི་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྷག་གི་དུས་ལྷན་རིང་། ང་
ཚོ་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་རྣམས་ནས་གཙོ་བོ་སོ་སོའི་མི་རིགས་དང་། ལྷན་གྱི་
གོམས་གཤིས་ཀྱི་ལེགས་ཆ་རྣམས་ཉམས་མེད་རྒྱུ་འཛིན་དང་། བ་གཞོན་ཚོར་སོ་
སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཐོག་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་མདུན་ལམ་ལྟ་འཚོལ་ཐག་གཅོད་
ཐུབ་ཐབས། མདོར་ན་ལ་རབས་དང་། རྒྱུ་བདེན། དམངས་གཙོ་བཅས་པའི་བོད་
མིའི་སྤྱི་ཚོགས་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོང་ཐབས་ལ་འབད་བརྩོན་བྱས་ནས་རང་ལུལ་མིན་
པ་གཞན་ལུལ་ལ་དབགས་པའི་འཇུགས་སྐྱབ་འཛམ་སྤིང་བཅོན་བྱོལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་
ནང་ལྷམ་མི་དགོས་པ་ཞིག་བསྐྱབས་ཡོད། སྲིད་དོན་ཀྱི་ཆ་ནས་ཀྱང་བོད་མི་རིགས་
ཀྱི་འོས་བབ་ཐོབ་ཐང་རྒྱུ་ལྟར་དང་བདེན་གྱི་ལམ་ནས་བྱས་པ་ལས། མི་བདེན་རྒྱུ་
སྐྱིག་དང་། ལུང་སྐྱོག་རྒྱ་མི་རིགས་ལ་དམའ་འབེབས་ཞིག་ལག་རིགས་ནམ་ཡང་བྱས་
མེད་ཅིང་། ལྷག་པར་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྲིད་དོན་ཐོག་ལག་གང་གི་ཡང་རྗེས་སུ་མ་འབྲངས་
པར་སོ་སོའི་དང་བདེན་གྱི་གནས་ཕྱོགས་ཁོ་ན་བརྟན་བརྩུང་བྱས་པ་ཡིན།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༩ ལོའི་ལོ་སྟོན་སྐྱེད་ནས་ཆེད་འབོད་རྒྱ་ལོ་དོན་གྲུབ་བརྒྱུད་འཕྲིན་
ལན་གནང་སོན་དུ། སན་ཚུན་འབྲེལ་བ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། བོད་ནང་ལྷ་སྐོར་གྱི་

མགོན་བརྒྱུད་གནང་བ་ལྟར། བོད་ནང་ལྷ་སྐོར་བ་ཐེངས་གསུམ་བསྐྱོད་དེ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་བཟང་ངན་གཉིས་ཀ་ཞིབ་རྟོགས་ཐུབ་པ་བྱུང་དོན། བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་རྣམས་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་ལ་བདེ་སྲིད་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཅིག་ཡོད་ན་རྟོག་སྲིད་བསམ་འཆར་ཡོད་དོན་གང་ཡང་མེད། འོན་ཀྱང་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གོང་སློབ་ལྟར་བོད་མི་བརྒྱ་ཆ་དགུ་བརྒྱ་ཡན་ལུས་སེམས་གཉིས་ངལ་གྱི་གནས་སྐྱབས་འོག་སློབ་མཉམ་གྱི་ཁྱད་ཆོར་པོའི་ངང་གནས་འདུག དཀའ་ངལ་འདི་དག་ནི་རང་བྱུང་གནོད་འཚེ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་མིའི་བྱེད་སྐྱོད་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ལྟ་བུ་དེ་ཆ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་ཞིང་། རྒྱ་མཚན་ལྡན་པའི་ཐབས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་བྱེད་དགོས་པས་རྒྱ་བོད་དབར་དང་།

བོད་ཕྱི་ནང་དབར་མཛུགས་འབྲེལ་རྗེ་ཆེར་བཏང་ཐོག འབྲེལ་མཉམ་དང་བྱང་བའི་གཞི་རྩར་བཟུང་། སན་ཚུན་གོ་རྟོགས་གསལ་པོ་ཡོང་བ་བྱས་ཏེ། མ་འོངས་པར་རྒྱ་བོད་མཛུགས་འབྲེལ་ཐབས་ཡོད་པ་དང་། བོད་མི་མང་ལ་བདེ་སྲིད་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཅིག་ཡོད་པའི་དོན་དུ་སན་ཚུན་གཉིས་ཕྱོགས་ནས་བཟོད་བསྐྱོད་ཁོག་ཡངས་དང་འབྲེལ་སློབ་གཏོང་བ་བྱེད་སྐོར་ལ་བབ་བཞེས་ཇི་ཡག་གིས་བྱེད་དགོས་པའི་དུས་ལ་བབས་པ་ལྟ་བུ་མཐོང་གི་འདུག །

རང་དོས་ནས་རྒྱལ་མཚམས་རིས་མེད་ཀྱི་འགོ་བ་མིའི་རིགས་སྲིད་དང་། ལྷག་པར་ཉམ་ཐག་མི་མང་གི་བདེ་དོན་བསྐྱབས་རྒྱུ་ཤེས་ཚོད་རྣམས་ཚོད་ཀྱི་འབད་བཞེས་བྱེད་རྒྱུའི་ལྷག་བསམ་རྒྱུ་བཅངས་ཡོད་ལྟ་བུ་ཐོག བོད་མི་མང་རྣམས་ནས་ཀྱང་དོས་རང་ལ་ཡིད་ཆེས་རེ་འབོད་བྱེད་བཞིན་འདུག་པས། མ་འོངས་པར་བོད་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡུན་བདེ་དོན་བསྐྱབས་སྐོར་བསམ་འཆར་རེ་འདུན་འདོན་འོས་རིགས་རིམ་བཞིན་ཞུས་འདུག།

གོང་གསལ་དོན་གནད་ཁག་གི་སྐོར་བྱེད་རྣམས་པའི་དགོངས་འཆར་རི་ཡོད་གསལ་པོ་ཤེས་རྒྱུའི་རེ་བ་ཡོད།

གྲུས་འདུད་དང་། འཚམས་འདྲི་བཅས། རྒྱ་གར་ནས། ཏཱ་ལའི་སློབ་མས། ༡༧ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༩ ལ་

ཕུལ།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལྷ་ ༩ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་ཨ་རིའི་གྲོས་
 ཚོགས་ཀྱི་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལྷན་ཚོགས་ཐོག་སྐུལ་
 བའི་ཞི་བདེའི་སྡོམ་འགྲོའི་གྲོས་འཆར་དོན་ཚན་ལྟ།

༡༩༥༧ འཇམ་གླིང་འདིའི་སྟེང་ཚང་མ་གཅིག་ལ་གཅིག་རྟེན་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་ཆེར་
 འགོ་བཞེན་པར་བརྟེན། རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གཟ། མངའ་ཁུལ། ཡང་ན་འཇམ་གླིང་ཁྱོད་
 ཡོངས་ལ་ཞི་བདེ་ཡུན་གནས་ཡོང་བར་ང་ཚོས་འབྲེལ་སྐྱོད་གི་དགོས་མཁོ་ཅམ་ལ་མ་
 བཏུས་པར། རྒྱ་ཆེའི་ཁེ་ཕན་གཞི་ཚར་བཟུང་བའི་ཐོག་ནས་བསམ་སློབ་གཏོང་དགོས་
 པ་ཡིན། ད་ལྟའི་དུས་སྐབས་འདི་ཉིད་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པས། ང་ཚོ་
 སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་ཆུང་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཏེ་རང་རང་འཁོས་དཔག་གི་རུས་པ་རེ་
 འདོན་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ་འགག་ཚ་ཆེ་བའི་དོན་གནད་ཅིག་ཡིན། དེ་རིང་འདིར་
 རོས་ནས་བོད་མི་དམངས་ཀྱི་འགོ་བློན་ཡིན་པ་དང་། བྱམས་དང་སྟེང་རྗེའི་ཚ་བ་ཅན་
 ཀྱི་ཚོས་ལ་དང་མོས་བྱེད་མཁན་གྱི་དགེ་སློང་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་བྱེད་རྒྱུ་པར་
 གཏམ་བཤད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གཙོ་ཆེ་ཤོས་སུ། དེ་རིང་འདིར་བྱེད་རྒྱུ་པ་དང་། སྐྱབ་ལྷ་
 གཞན་ཚང་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སའི་གོ་ལར་སྐྱབ་མོང་དུ་སྦྱོད་མཁན་འགོ་བ་མི་འདྲ་
 མཚུངས་ཤིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་བྱེད་རྒྱུ་པའི་ཁྲོད་འདིར་སྟེབས་ཡོད། འཇམ་གླིང་
 འདི་ཉིད་དེ་ཆུང་དེ་ཆུང་དུ་འགོ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ང་ཚོ་སྐྱབ་ལྷ་གཅིག་ལ་གཅིག་
 རྟེན་གྱི་དགོས་པ་སྐྱར་ལས་ཆེ་དུ་འགོ་བཞེན་པ་ཡིན། འདི་ནི་རོས་རང་གང་ནས་ཡོང་
 སའི་གླིང་ཆེན་དེ་ཉིད་ཐེ་བས་འཇམ་གླིང་གི་ཆ་ཤས་ཚང་མར་གནས་སྐྱབས་གཅིག་
 ལྟར་ཡིན།

ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་འདིར་ས་གནས་གཞན་དག་དང་འདྲ་བར་ཨེ་ཤ་ཡའི་གླིང་
 ཆེན་ནང་དུ་རྫོང་དག་གི་ཚོར་བ་ཚད་མཚོར་སྟེབས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཤར་དབུས་ཨེ་ཤ་
 ཡ་དང་། ལྷོ་ཤར་ཨེ་ཤ་ཡ། རོས་ཀྱི་ས་ཡུལ་བོད་བཅས་པའི་ནང་འཐབ་རྩོད་དོས་
 སུ་བྱེད་བཞེན་པ་ཡིན། འཐབ་རྩོད་འདི་དག་ནི། གཙོ་ཆེ་བ་ལྟུང་དེའི་སྟོབས་ཆེན་

རྒྱལ་ཁབ་པན་ཚུན་དབར་ལ་མངོན་མེད་བག་ལ་ཉལ་བའི་ངོ་བུ་གི་གནས་སྐབས་
དེ་དག་གི་མཚན་མ་ཕྱིར་ཐོན་པ་ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་མངའ་ཁུལ་དེ་དག་གི་དཀའ་
རྒྱུ་ལེན་པའི་ཆེད་ས་གནས་དེ་གའི་འབྲེལ་ཐོགས་ཡུལ་གྱི་ཆེ་ཆུང་དང་། རྩོན་
འཁོར་ལ་མ་བརྟོས་པའི་མི་རིགས་ཚང་མའི་ཁི་པན་གཞི་རྩུ་བཟུང་བའི་ཐབས་ལམ་
ཞིག་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་མི་དམངས་ཀྱི་
བསམ་འདུན་གཞི་རྩུ་བཟུང་བཞག་སྟེ་དཀའ་ངལ་དེ་དག་ལྷབ་ཆེ་ས་ནས་ལེན་པའི་ཐབས་
ལམ་ལ་མ་བརྟེན་པར། དེ་དག་གི་ཆ་ཤས་ཅམ་མམ། ཡང་ན་འབྲེལ་སྐྱོང་གི་དཀའ་
ངལ་ལེན་ཐབས་ཅམ་བྱས་ཆོ། དེ་ནི་གསར་དུ་དཀའ་རྒྱུ་བཟོ་རྒྱུ་ཅམ་ལས་མ་འདས།

བོད་མི་ཚོས་ས་ཁུལ་ཞིབ་དེ་དང་། འཛམ་གླིང་ཞིབ་དེའི་དོན་དུ་མཐུན་འགྱུར་
གི་ལེགས་སྐྱེས་འབྲུལ་འདོད་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་སྐབས་རྒྱུར་བོད་མི་ཚོར་སྐྱོན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་དམིགས་བསལ་ཅན་ཞིག་ཡོད་པར་ངོས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད། རྒྱན་
སྲོལ་གྱི་ཆ་ནས་བོད་མི་རྣམས་ནི་ཞིབ་དེར་དགའ་ཞིང་། འཚོ་མེད་ཞིབ་པའི་ལམ་
བཟང་ལ་གཅིས་འཛིན་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན། མི་ལོ་སྟོང་ལྷག་གི་གོང་
བོད་དུ་ནང་ཚོས་དར་བ་ནས་བཟུང་བོད་མི་ཚོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འཚོ་
བ་སྲོང་བའི་ལམ་ལ་འབྲུག་པ་དང་། ཀུན་སྲོང་འདི་བཞིན་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་རྒྱལ་
ལྗོངས་འབྲེལ་ལམ་བྱེད་ཚོགས་ལའང་ཁྱབ་ཡོད། ཨེ་ཤ་ཡའི་སྟིང་དབུས་སུ་གནས་པའི་
དམག་བྱུས་གནས་བབ་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེ་བའི་བོད་འདི་ཤར་གླིང་ཨེ་ཤ་ཡའི་སྟོབས་ཆེན་
རྒྱལ་ཁབ་རྒྱ་དཀར་ནག་ལྷ་ཏུ་སུ་གསུམ་གྱི་དབུས་སུ་གནས་ཡོད་པར་བརྟེན་གྱིང་
ཆེན་འདིའི་བྱང་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ནང་གླིང་འདིར་ཞིབ་དེ་
དང་སྟིང་འཇགས་སྟེལ་བའི་གལ་ཆེའི་བྱེད་སྟོའི་འགན་འཁུར་ཁག་ཡོད། རྒྱ་
མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་སྟོན་ཨེ་ཤ་ཡའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མངའ་བདག་གོང་མ་ཚོས་
བོད་ནང་པན་ཚུན་སུ་ཞིག་གི་སྟོབས་ཤུགས་མ་སྐྱབས་པའི་ཆེད་དུ་པན་ཚུན་གཅིག་
ལས་གཅིག་གིས་ཐབས་ཤེས་འབད་བརྩོན་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱས་ཡོད། བོད་དེ་བར་གནས་
རང་བཅོན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ངོ་བོར་གནས་པའི་རིན་ཐང་དེ་གླིང་ཆེན་འདིའི་ཞིབ་དེ་སྟིང་
འཇགས་ཀྱི་དོན་གནད་དང་ཁ་འབྲེལ་དུ་མི་རུང་བ་ཞིག་ཡིན།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༧༥༠ རང་གསར་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་
 ཁབ་ཀྱིས་བོད་དུ་བཅོན་འཇུག་བྱས་སྐབས་སྤར་མེད་འཁྲུག་ཚོད་ཀྱི་རྒྱུན་ཚ་གསར་
 པ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། གནས་སྐབས་འདི་དག་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་བོད་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་རྒྱ་
 མིར་ངོ་རྒྱུ་སྒྲེར་ལངས་བྱས་ཏེ་ངོས་རྒྱ་གར་དུ་བཅོན་བྱོལ་ལ་ཡོང་རྗེས་རྒྱ་དཀར་
 བཀ་དབར་གྱི་ཉེན་ཚབས་ཆེ་བའི་གནས་ཚུལ་དེ་རྗེ་སྤྱི་ལོ་ཞུག་རྗེ་ཞན་དུ་སོང་སྟེ་ཕྱི་ལོ་
 ༡༩༧༡ ལོར་ས་མཚམས་སུ་དམག་འཁྲུག་བྱུང་བ་བཅས་ཀྱིས་གནས་སྐབས་རྗེ་གསལ་
 དུ་ཕྱིན་པ་དང་། དང་སྐབས་ཉི་མ་ལ་ཡའི་ས་མཚམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་དག་པོའི་
 དཔུང་དམག་ཁྱོན་ཆེ་བསྟེ་གསོག་གིས་སྤར་ཡང་ངོ་དྲག་གི་ཉེན་ཚབས་རྗེ་ཆེར་གྱུར་
 ཡོད།

ཚོད་གཞིའི་དོན་གནད་ངོ་མ་ནི་རྒྱ་གར་དང་། བོད་ཀྱི་ས་མཚམས་ཉུགས་འགོད་
 ཀྱི་གནད་དོན་མིན་པར། དེ་ནི་རྒྱ་ནག་གིས་བོད་ལ་ཁྲིམས་འགལ་དབང་སྐྱུར་བྱས་པ་
 དང་། དེས་རྒྱུན་པས་རྒྱ་གར་གྱི་ཕྱི་དྲིད་སྤིང་སྤུན་ལ་ཐད་ཀར་འཇུག་ཞུགས་ཀྱིས་བོད་
 ཡོད་པ་བཅས་ཡིན། རྒྱ་ནག་གི་སྤིང་འཛིན་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་བོད་དེ་སློན་ནས་རྒྱ་
 བཀ་གི་ཆ་ཤས་ཡིན་ལུགས་བཤད་དེ་ཕྱི་མི་རྣམས་མགོ་བོ་ཚོངས་ཐབས་བྱས་ཡོད་ཀྱང་།
 དེ་ནི་དང་བདེན་ཞིག་མིན། བོད་དེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༧༥༠ ལོར་ “མི་དམངས་བཅའ་སྲོལ་
 འགོལ་དམག” གིས་བཅོན་འཇུག་བྱེད་སྐབས་རང་བཅོན་གཅོང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་
 ཅིག་ཡིན། མི་ལོ་སྤོང་སྤྱག་ཁ་ཤས་གོང་བོད་ཀྱི་བཅོན་པོ་གོང་མཚོས་བོད་ཀྱི་མངའ་
 རིས་རྣམས་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་དུ་བསྐྱས་པ་ནས་བཟུང་དུས་རབས་འདིའི་དཀྱིལ་བར་
 ང་ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་ནི་རང་བཅོན་གཅོང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་དུ་གནས་ཡོད། རྐབས་
 འགར་ཁྲིམ་མཚོས་ལུ་གྲུ་ཁག་དང་། དེ་དག་གི་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཁོད་དུ་བོད་ཀྱི་
 རྒྱུགས་རྒྱུན་ཁུལ་ཡོད་ལ། རྐབས་འགར་བོད་རང་ཉིད་སོག་པོ་དང་། གོར་ཤ། མན་རྩ་
 གོང་མ། དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་དཀྱིན་རིའི་གཞུང་བཅས་ཀྱི་རྒྱུགས་རྒྱུན་འོག་ཚུད་པའང་
 བྱུང་ཡོད།

སྤྱིར་རྒྱལ་ཁབ་རྣམས་ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་རྒྱུགས་རྒྱུན་དང་། ཐེ་
 གཏོགས་འོག་གནས་དགོས་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་འདི་ནི་སྤྱིར་བཏང་ཞིག་ཡིན།

འདིའི་ཐད་སློབས་ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་དང་། དེའི་འཕགས་ཀྱི་འོག་གནས་པའི་འདབས་གནས་རྒྱལ་ཡུན་དབར་གྱི་འབྲེལ་ལམ་ཟེར་བ་དེ་དཔེ་མཚོན་གསལ་ཤོས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཡང་། སྤྱིར་སློབས་ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་མང་ཆེ་བས་རང་ཉིད་ལས་སློབས་འཕགས་ཞན་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། བྱིས་མཚེས་རྒྱལ་ཁབ་ལག་གི་ཐོག་འཕགས་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་ཡོད་པོད་ཐད་ཐད་ཁྲམས་ལྡན་གྲིམས་ལུགས་ཀྱི་དབྱུང་ཞིབ་ཡིག་ཆ་ལག་ནང་གསལ་བ་ལྟར་དོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་དེ་བཞིན་སྐབས་འགར་བྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་འཕགས་ཀྱི་འོག་འཚུངས་པ་ཚམ་གྱིས་རང་བཅོན་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཚ་བརྒྱལ་དུ་བྱིན་མེད་པ་གསལ་པོར་བསྟན་ཡོད། དེ་འབྲེལ་དམར་དམག་བོད་དུ་བཅོན་འཇུག་བྱེད་པའི་སྐབས་དེར་བོད་ནི་གནས་སྐངས་གང་ཅིའི་ཆ་ནས་རང་བཅོན་གཙང་མ་ཡིན་པར་ཐེ་ཚོམ་མི་དགོས་པ་ཞིག་རེད།

རྒྱ་ནག་གིས་བོད་སར་བཅོན་འཇུག་བྱས་པ་དེ་འཇོམ་སྤོང་རྒྱལ་སྤྱིའི་གྲིམས་ལུགས་དང་ཡོངས་སུ་འགལ་བ་མ་ཟད། བྱ་སྤྱོད་དེ་ལ་དོན་དམ་དུ་འཇོམ་སྤོང་རང་དབང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཚང་མས་ཚོལ་སྤོང་བཏང་ཡོད། འཇོམ་སྤོང་རྒྱལ་ཁབ་རྣམས་ཀྱིས་དྲན་དགོས་པ་ཞིག་ནི་བོད་འདི་རྒྱ་མིའི་དྲག་པོའི་བཅོན་བཟུང་འོག་གནས་སུ་ལ་སོང་གནས་སྐབས་རིང་བོད་མི་ཚོའི་རང་དབང་གི་གོ་སྐབས་ཤོར་ཡོད་ན་ཡང་། འཇོམ་སྤོང་རྒྱལ་སྤྱིའི་གྲིམས་ལུགས་ལྟར་བྱས་ན་བོད་དེ་གྲིམས་འགལ་གྱི་བཅོན་བཟུང་འོག་གནས་ཡོད་སྟབས། ད་ལྟ་ཡང་རྒྱལ་ཁབ་རང་བཅོན་གྱི་དོ་བོམ་བརྒྱལས་པར་རང་སོར་གནས་ཡོད། གཞན་གྱི་གྲིམས་ལུགས་སམ། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དོ་བོའི་ཆ་ནས་བོད་ཀྱི་གནས་བབ་ཐད་ལ་འདྲིར་སྤོང་སྤོང་བྱ་རྒྱ་སྐབས་འདིའི་དོས་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་མིན་ན་ཡང་། ང་ཚོ་བོད་པ་རྣམས་ནི་རང་གི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་། སྐད་ཡིག་། རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་སོགས་གང་གི་ཆ་ནས་ཀྱང་སྤོང་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་པ་གསལ་པོ་ཡོད་པའི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་པའི་བསྟོན་མེད་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་སྐངས་ཤིག་ཡོད་པར་བརྟེན་དོས་ནས་གནད་དོན་དེ་དག་སྐོར་ལ་དམིགས་བཀར་བཞུགས་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་འཇུག་བྱུང་། རྒྱ་ནག་གིས་བོད་འདི་བཅོན་བཟུང་བྱས་མེད་ཆེ་དུས་ད་

ལྷ་ཡང་བར་གནས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་ཨེ་ཤ་ཡའི་སྤིང་ཆེན་ནང་ཞི་བདེར་
རྒྱལ་མ་བྱེད་པ་དང་ཞི་བདེ་ཡུན་གནས་ཡོང་ཐབས་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འགན་
འཁུན་ལྷན་བཞུགས་སྐབས་ལྷན་པ་ཡོང་གི་རེད།

ངོས་དང་། བོད་མི་དམངས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བཅོས་མེན་རེ་འདུན་ནི་དབྱས་
གཙང་དང་། ལམས། ཨ་མདོ་བཅས་ཚོལ་ཁ་གསུམ་ལས་སྐབས་པའི་བོད་རྒྱལ་ཁབ་
ཡོངས་རྫོགས་སྤྱི་ཡང་ཞི་བདེ་བག་ལེབས་ཀྱི་ས་གནས་ཤིག་ཏུ་བསྐྱར་ཏེ་སྤར་གྱི་
རིན་ཐང་བྲལ་བའི་བྱེད་སྒྲུབ་འགན་འཁུན་བསྐྱར་གསོ་སྐབས་ཐབས་བྱ་རྒྱ་འདི་ཡིན།
ནང་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱན་བཟུང་པོ་གཞི་རྩུ་བཟུང་སྟེ་འཛམ་སྤིང་གི་ཞི་བདེ་དང་།
འགོ་བམའི་བདེ་སྤྱིད། ང་ཚོ་ཚང་མས་སྐྱོན་མོང་དུ་སྤྱོད་པའི་ཁོར་ཡུག་བདེ་ལེགས་
སྐྱ་སྤེལ་བའི་ལས་འགུལ་བྱེད་མཁན་ཚང་མར་བོད་ཀྱིས་མཐུན་འགྱུར་ཞབས་
འདེགས་སྐྱབས་བྱེད།

ང་ཚོའི་མི་དམངས་རྣམས་འདས་པའི་ལོ་བརུ་ཕྱག་འགའ་ཤས་རིང་གཞན་གྱི་
བཅོན་བཟུང་འོག་རྒྱུན་ལྷན་གོང་ཆགས་ཚབས་ཆེ་འབྱུང་བཞིན་པ་ཡིན་ནའང་།
ངོས་ནས་བར་ལམ་རྒྱ་མི་དང་ཐད་ཀའི་འབྲེལ་ལམ་འོག་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གི་
ལམ་ནས་ཐན་རྒྱན་གོ་བསྐྱར་གྱིས་དཀའ་རྙོག་རྣམས་སེལ་བའི་ཐབས་ཤེས་རྒྱན་
བསྐྱེད་བྱས་ཤིང་། རྒྱ་ནག་གི་འགོ་ཁྲིད་ཚན་ཁག་ལ་འཕོ་འགྱུར་བྱུང་བ་དང་བསྐྱེད་
ནས་པེ་ཅིང་སྤིད་གཞུང་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་ལམ་བཅུགས་ཏེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ལོར་
ངོས་ཀྱི་སྐྱ་རྒྱ་ཚབ་ཚོགས་པ་ཞིག་པེ་ཅིང་དུ་བཏང་ནས་ངོས་ཀྱི་ཡུལ་དང་། མི་དམངས་
ཀྱི་མ་འོངས་པའི་དོན་གནད་སྐོར་ལ་གྲོས་མོལ་འགོ་འཇུགས་བྱས་པ་ཡིན།

ང་ཚོས་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་དང་། ཞི་མཐུན་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་ཀུན་སྤོང་ཞིག་ལྟར་
ཏེ་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འོས་ཤིང་འཚམ་པའི་དགོས་མཁོ་རྣམས་
ལའང་བསམ་ཞིབ་བྱ་རྒྱུའི་འདུན་པ་དང་བཅས་ཞི་མོལ་ནང་ཞུགས་པ་ཡིན། ངོས་
ཀྱི་རེ་བར་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་ཀྱང་དེ་བསྐྱེད་ལན་ཆ་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་དང་མཐའ་དོན་པན་
རྒྱན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་རེ་འདོད་སྐོར་སྐབས་པ་དང་། ཞེ་མན་ལ་སྤུང་སྐྱོབ་ཡོང་བའི་

དཀའ་སེལ་ཐབས་ལམ་ཞིག་རྟེན་རེ་བྱུང་ཡང་། ལྷབས་མ་ལེགས་པ་ཞིག་ལ། ང་ཚོས་
ཐབས་ཤེས་གང་བྱས་པ་རྣམས་ལ་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་རྒྱན་བསྐྱེད་རང་སློན་འགྲེལ་བས་
སྲུང་གི་རྣམ་པ་ཁོ་ནས་ལན་འདེབས་བྱས་ཏེ། རྩོད་དོན་ང་ཚོས་བོད་ཀྱི་དངོས་འབྲེལ་
དཀའ་ངལ་ཞིབ་ཆ་བཤད་པ་རྣམས་ཁོང་ཚོར་སློན་བརྗོད་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་དམིགས་
པ་ལྟ་བུར་ངོས་འཛིན་བྱས་ཡོད།

ལྷག་པར་སློབ་མཁས་སྤྱི་ལོས་པ་ཞིག་ལ། རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་ཕན་ཚུན་དོན་དམ་
ཀྱི་གོས་མོལ་བྱ་རྒྱའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་དེ་བེད་སློབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཏང་ཡོད།
བོད་མི་ས་ཡ་དུག་གི་དངོས་ཡོད་དཀའ་གནད་སྐོར་མ་སྐྱེད་བར་དེ་ལས་
སྤྲོག་སྤྱི་ལོས་སྤྱི་གོ་བབ་སྐོར་ལ་གོས་བསྐྱར་བྱེད་པའི་ཚད་གཞིར་འབབས་ཐབས་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

གཞི་རྒྱུ་གནས་སྤངས་ཀྱི་མང་གཞི་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་བཞིན་པའི་ཐོག་ལ། ད་
རེས་ངོས་འདི་གར་འབྱོར་སྐབས་ངོ་མཇུག་བྱུང་བ་བྱེད་རྣམ་པ་དང་། གཞན་ཡང་མི་
སྣ་མང་པོའི་བྱགས་ཆེད་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་། ལེན་སྐྱེད་རྒྱ་ཆེ་ཐོབ་བྱུང་བར་བརྟེན་ངོས་
ནས་དེ་རིང་དོན་གནད་གཙོ་བོ་རྣམས་གསལ་བཤད་དང་སྐྱབས་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་
ཀྱི་སློན་ནས་འགྲིགས་འཇགས་ཡོང་རྒྱའི་བསམ་པ་བཅངས་ཏེ་ཡུན་གནས་སྐྱབས་
འཕེར་གྱི་ཐབས་ལམ་ཞིག་ཐོན་ཐབས་སུ་གོམ་བཤོད་དང་པོ་དེ་རྒྱག་རྒྱའི་སློབ་འདོད་
ཡོད། གོམ་བཤོད་འདིས་མ་འོངས་པར་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་མེ་བའི་བྱིམ་མཚེས་རྒྱལ་
ཁབ་ཚང་མ་དང་མཉམ་དུ་ཕན་ཚུན་མཛོལ་མཐུན་དང་། མཐུན་འགྱུར་རོགས་རེས་
ཀྱི་འབྲེལ་ལམ་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོང་རྒྱའི་ཕན་གོགས་སུ་འགྲོ་བྱུང་པའི་རེ་འདུན་ཡོད།

ཞི་བདེའི་སློན་འགྲོའི་གོས་འཆར་འདིར་གཞི་རྒྱའི་དོན་ཚན་ལྟ་ཡོད་པ་ནི།

དོན་ཚན་དང་པོ།

བོད་ས་ཡོངས་རྫོགས་ཞི་བའི་བསྐྱེད་གནས་ཤིག་ཏུ་བསྐྱེད་རྒྱ།

དོན་ཚན་གཉིས་པ།

རྒྱ་མི་འབོར་ཆེན་བོད་ནང་གནས་སྡོད་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་བྱུས་དེས་རྒྱུན་པས་བོད་མིའི་རོ་བོ་རྩ་བ་རྒྱལ་ཏུ་འགྲོ་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་དེ་དག་མཚམས་འདྲིག་དགོས་རྒྱ།

དོན་ཚན་གསུམ་པ།

བོད་མི་དམངས་ཀྱི་གཞི་རྒྱུ་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། དམངས་གཙོའི་རང་དབང་རྣམས་ལ་བརྩེ་བཀུར་དགོས་རྒྱ།

དོན་ཚན་བཞི་པ།

བོད་ཀྱི་རང་བཞིན་འབྱུང་ཁམས་ཀྱི་ཁོར་ལུག་བཟང་བོའི་གནས་སྡངས་སྤར་སོར་རྒྱུད་ཐབས་དང་། སྤང་སྐྱོབ་བྱ་དགོས་པའི་ཐོག་བོད་ནང་རྒྱ་ནག་གི་རྩལ་སྤན་མཚོན་ཆ་བརྩོ་བསྐྱུན་བྱེད་པ་དང་། རྩལ་སྤན་གྱི་སྤྲིགས་རོ་རྣམས་སྤང་གསོག་བྱེད་འཆར་བཅས་མཚམས་འདྲིག་དགོས་རྒྱ།

དོན་ཚན་ལྔ་པ།

བོད་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་གནས་བབ་དང་། བོད་དང་རྒྱ་ནག་དབར་གྱི་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་རྩལ་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གི་སློ་ནས་གྲོས་མོལ་འགོ་འདྲུགས་དགོས་རྒྱ།

གོང་གསལ་དོན་ཚན་ལྔའི་འབྲེལ་བཤད་གཤམ་གསལ།

༡༘ བོད་ཤར་ཕྱོགས་ཚོལ་ཁ་ཁམས་དང་། ཨ་མདོ་ཐེ་བའི་ས་ཁྱོན་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱ་གར་རྒྱུད་ཏུ་ “ཨ་ཉིམ་ས་” ཞེས་འབོད་པའི་ཞི་བདེ་དང་། འཚོ་བ་སྤངས་པའི་བརྟེ་གནས་ཤིག་ཏུ་བསྐྱར་དགོས་རྒྱ།

དེ་འདྲའི་ཞི་བདེའི་བསྟོན་གནས་ཤིག་བཟོ་ཐབས་བྱེད་རྒྱ་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་
 ཞི་བདེའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱུན་སྲོལ་ལོ་རྒྱུས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། སྤིང་
 ཚེན་འདྲིའི་སྟོབས་ཚེན་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་དབུས་སུ་བར་གནས་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཏུ་
 གནས་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་དང་། གོང་གསལ་འཆར་དོན་འདི་ནི་བལ་ཡུལ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱང་ཞི་
 བདེའི་བསྟོན་གནས་ཤིག་ཏུ་བསྐྱར་ཐབས་དང་། སྟོན་འཆར་དེ་ལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་
 ཡོངས་གྲགས་སུ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་ཡོད་པའི་དོན་གནད་དང་མཐུན་ཞིང་། བལ་ཡུལ་
 གྱིས་དགོས་འདུན་བཏོན་པའི་ཞི་བདེའི་བསྟོན་གནས་དེའི་ཁོངས་སོད་དང་ཉེ་འཁོར་ས་
 ལུལ་ཁག་འཚུད་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་རྣམས་པ་དེ་བས་ཆེ་བ་ཡོང་རྒྱ།

བོད་འདི་ཞི་བདེའི་བསྟོན་གནས་ཤིག་ཏུ་སྐྱར་ཐབས་སུ་རྒྱ་དམག་དང་། དམག་གི་
 རྟེན་གཞི་རྣམས་ཕྱིར་འཐེན་བྱ་དགོས། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་རྒྱ་གར་ནས་ཀྱང་བོད་ཀྱི་ས་
 འབྲེལ་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ཏུ་ཡོད་པའི་དམག་མི་དང་དམག་གི་རྟེན་གཞི་རྣམས་
 ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་ཐུབ་པ་ཡོང་རྒྱ། དེ་ལྟར་ཡོང་ཐབས་སུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་གྲོས་མཐུན་ཞིག་
 ལ་བརྟེན་ནས་ལག་ལེན་བསྟར་དགོས་པ་དང་། དེའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་ནག་གི་འོས་ཤིང་
 འཚམས་པའི་སྲུང་སྐྱོབ་དགོས་མཁོ་རྣམས་རེ་བ་སྐོང་ཐུབ་པ་དང་། དེ་འབྲེལ་བོད་
 མི་དང་། རྒྱ་མི། རྒྱ་གར་བ་བཅས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་ས་ལུལ་འདྲིའི་ཆ་ཤས་གཞན་དག་གི་
 མི་དམངས་རྣམས་ཕན་ཚུན་ནང་ལུལ་ཡིད་ཆེས་སྐྱེ་ཐུབ་པ་ཡོང་རྒྱ། བྱེད་ཐབས་འདི་
 ཐོག་ནས་གཙོ་བོར་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀྱིས་དབུས་འབྲེལ་ཡོད་ཚང་མར་ཁེ་སན་
 ཡོད། གང་ཡིན་ཞེན་དེས་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་སྲུང་སྐྱོབ་སྲ་བརྟན་བཟོ་བ་དང་ཆབས་
 ཅིག་ཚོད་རྟོག་ཅན་གྱི་ཉི་མ་ལའི་རི་རྒྱུད་ཀྱི་ས་མཚམས་ཁག་ཏུ་དམག་མི་འབོར་ཚེན་
 ལྷེབས་གསོག་བྱེད་དགོས་པའི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཁྱུང་པོ་ཡང་ཏུ་གཏོང་ཐུབ་རྒྱ།

རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་འབྲེལ་ལམ་བཟང་པོ་
 ཡུན་གནས་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། བོད་ཡུལ་རྒྱ་མིས་བཙན་བཟུང་བྱས་རྗེས་རྒྱ་དཀར་ནག་
 དབར་ཐུན་མོང་གི་ས་འབྲེལ་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་དབར་ལ་ཇོ་དག་
 ཆེ་བའི་གནས་ཚུལ་རྗེ་ཆེར་སོང་སྟེ་མཐའ་མ་བྱི་ལོ་ ༡༩༦༩ ལོར་དམག་འཐབ་བྱུང་

ཞིང་། དུས་དེ་ནས་བཟུང་ཉེན་ཚབས་ཆེ་བའི་དོན་རྒྱུན་མང་པོ་ཞིག་རྒྱུན་མཐུན་
བྱུང་ཡོད། དེ་སྤེལ་ཆེས་རིང་བའི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལྟར་གལ་ཏེ་
མི་འཕོར་ཆེ་ཤོས་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་དབར་ལ་མཇེང་མཐུན་ཅན་གྱི་བར་
གནས་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡོད་ན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་ཕན་ཐོགས་རྒྱ་ཆེ་ཡོང་རྒྱ།

བོད་མི་དང་། རྒྱ་མིའི་དབར་ལ་འབྲེལ་ལམ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཐབས་སུ་
ཐོག་མར་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཡིད་ཆེས་རྟེན་སྲུབ་པ་ཞིག་བཟོ་དགོས།
བོད་མི་ཚོ་རང་གི་ཚོས་ལ་དད་མོས་དང་། རང་དབང་ལ་དགའ་ཞེན་ཆེ་བའི་ཉེས་ལེན་
ལ་བརྟེན་ནས་བོད་མིའི་ཚ་འཕོར་གྱི་དུག་ཆ་གཅིག་སྟེ་མི་གུངས་ས་ཡ་བརྒལ་བར་
འཆི་སྲོན་བྱུང་བ་དང་། ཕྱོགས་མཚུངས་བོད་མི་མང་པོ་བཅོན་ཁང་ཁག་ནང་སྐྱུག་
སྦྱོང་སྦྱོང་དགོས་བྱུང་བར་བརྟེན་བོད་ནས་རྒྱ་དམག་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་པ་ཁོ་ནའི་
ལམ་ནས་དོན་དམ་དུ་ཞི་འགྲིག་གི་ལས་དོན་འགོ་འཇུགས་སུ་བ་ཡོང་ངེས་ཡིན།
བོད་ནང་བཅའ་བཟུང་བྱེད་པོ་དྲག་དཔུང་འཕོར་ཆེན་བཞག་པ་དེས་ཉིན་ལྟར་བོད་
མི་ཚོར་དེ་སྔ་བཅའ་གཞི་དང་སྐྱུག་སྦྱོང་བྱངས་པ་རྣམས་དྲན་གསོ་སྦྱོང་གི་ཡོད།
དྲག་དཔུང་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་ན་དེས་འབྱུང་འགྱུར་རྒྱ་མི་དང་མཉམ་དུ་ཡིད་ཆེས་དང་
ཤོགས་པོའི་འདུ་ཤེས་གཞི་རྩར་བཞག་པའི་དོན་ལྡན་གྱི་འབྲེལ་བ་བཟང་པོ་ཞིག་བཟོ་
རྒྱུའི་གལ་ཆེའི་སྡོན་བརྗེས་ཏུ་འགྱུར་རྒྱ་ཡིན།

༡༩ དེ་ཅིང་གཞུང་ནས་བོད་ཀྱི་དཀའ་རྙོག་སེལ་བའི་ “མཐའ་མའི་ཐབས་
ལམ་” ལྟ་བུར་རྒྱ་མི་ཚོར་ཆེ་བོད་དུ་བཏང་སྟེ་ཡུལ་གྱི་བདག་པོ་བོད་མི་རྣམས་ཐོབ་
ཐང་བྲལ་བའི་མངོན་མེད་གངས་ཉུང་མི་རིགས་ཤིག་ཏུ་སྐྱུར་ཐབས་བྱེད་བཞིན་པ་དེ་
དག་མཚམས་འདྲི་བྱེད་དགོས།

བོད་དུ་རྒྱ་མིའི་མི་སེར་འཕོར་ཆེན་གནས་སྡོམ་བྱེད་སྐྱུས་འདི་བཞིན་ཕྱི་ལོ་༡༩༩༧
ལོའི་འཇི་ནི་མའི་གོས་མཐུན་ཐངས་བཞི་པའི་འབྲུ་དོན་དང་ཡོངས་སུ་རྩ་འགལ་དུ་
གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། བོད་མི་རྣམས་སུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་ཚོས་ལྡན་པའི་
མི་རིགས་ཐ་དད་དུ་གནས་པ་དེ་རྩ་བརྒྱུག་ཏུ་འགྲོ་ཉེན་ཡོད། ང་ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་

ཤར་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་ནང་བོད་མི་ལས་རྒྱ་མི་ཏཱ་ཅང་གིས་མང་བ་ཡོད་ཅིང་། དཔེར་ན་
ངོས་སྐྱེས་ཡུལ་ཨ་མདོར་ཆ་མཚོན་ན། རྒྱ་ནག་རང་ཉིད་ནས་བརྟོན་པའི་མི་འབོར་
སྣེ་ཐོའི་ནང་རྒྱ་མི་ས་ཡ་གཉིས་དང་ཕྱེད་ཀ་དང་། བོད་མི་བདུན་འབྲུམ་ལྗེ་ཁྱི་
ཅམ་ལས་མེད་ལྷགས་བཤད་ཡོད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་སླེལ་བའི་གནས་ཚུལ་ཁག་
ནང་བོད་དབུས་དང་། ལྷོ་ཁུལ་ས་གནས་ཁག་གཏོགས་པའི་ “བོད་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ས་”
ཟེར་བའི་ས་ཁོལ་གྱི་ནང་དུའང་བོད་མིའི་མི་འབོར་ལས་རྒྱ་མིའི་མི་འབོར་མང་བ་
ཡོད་པ་ཁས་ལེན་བྱས་ཡོད།

རྒྱ་མི་འབོར་ཆེན་བོད་ནང་གནས་སྡོད་པ་དེ་རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་བྱས་གསར་བ་
གང་ཡང་མིན། སྲིད་བྱས་འདི་བཞིན་དེ་སྡེ་ས་གནས་གཞན་དག་ཏུ་གོ་རིམ་ལྡན་པའི་
འཆར་གཞིའི་ཐོག་ནས་ལག་ལེན་བསྟར་ཡོད། དུས་རབས་འདིའི་འགོ་སྟོད་དུ་མན་
རྩ་བ་རྣམས་ནི་རང་གི་རིག་གཞུང་དང་། གོམས་གཤིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡོད་
པའི་མི་རིགས་ཁེ་གཙང་ཞིག་ཡིན་ཡང་། དེང་སྐབས་མན་རྩ་རི་ཡའི་ནང་མན་རྩ་
མི་རིགས་ས་ཡ་གཉིས་གསུམ་ཞིག་མ་གཏོགས་ལྷག་མེད་ཁར། ལུལ་དེར་རྒྱ་མི་ས་ཡ་
བདུན་བརྒྱ་དོན་ལྡེ་ལས་བཟལ་བ་གཞིས་ཆགས་བྱས་ཟིན་ཡོད། དེང་སྐབས་རྒྱ་མིས་
ཤིང་ཅང་དུ་འབོད་པའི་ཤར་ཏུར་གི་སི་ཐན་ལ་ཆ་བཞག་ན། ཟ࿍ལ་ ༡༩༥༩ ལོར་རྒྱ་
མིའི་མི་འབོར་འབྲུམ་གཉིས་ལས་མེད་ཀྱང་། ད་ཆ་ས་ཡ་བདུན་བར་འཕར་ཏེ།

འོན་ཀྱང་བསྐྱེས་མི་འབོར་ས་ཡ་བརྒྱ་གསུམ་ཅམ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིད་ཀ་ལྷག་ཅམ་རྒྱ་
མི་ཡིན། དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་གིས་ནང་སོག་ལ་དབང་བསྐྱར་ནས་མི་མེར་སླེལ་ལུལ་དུ་
བསྐྱར་པར་བརྟེན། བོད་སོག་ནང་རྒྱ་མི་ས་ཡ་བརྒྱད་དང་ཕྱེད་ཀ་དང་། སོག་པོ་ས་ཡ་
གཉིས་དང་ཕྱེད་ཀ་ལས་མེད།

དེང་སྐབས་བོད་ལུལ་འོངས་ལ་རྒྱ་མི་གཞིས་ཆགས་པ་ས་ཡ་བདུན་དང་
ཕྱེད་ཀ་ཅམ་ཟིན་ཏེ། བོད་ཀྱི་མི་འབོར་ས་ཡ་དུག་ལས་རྒྱ་མི་མང་བ་ཆགས་ཡོད། རྒྱ་
མིས་དེང་སྐབས་ “བོད་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ས་” ཞེས་ཟེར་བའི་བོད་ལུལ་དབུས་དང་
ལུབ་ཕྱོགས་སུ་བོད་མི་ས་ཡ་གཅིག་དང་འབྲུམ་དགུ་ཡོད་པ་ལྟར་ལུལ་དེའི་བོད་མིའི་

མི་འབོར་དེ་ཡང་གངས་ཉུང་མི་རིགས་ཤིག་ཏུ་བསྐྱུར་ཟིན་པར་རྒྱ་ནག་རང་གིས་ངོས་
ལེན་བྱས་ཡོད། གོང་གསལ་རྒྱ་མིའི་མི་འབོར་དེ་དག་ཁོངས་རོབ་རྗེས་བྱས་ན་བོད་
ནང་རྒྱ་མིའི་དཔུང་དམག་འབྲུམ་གསུམ་ནས་ལྡ་བར་ཡོད་པ་རྣམས་ཚུད་མེད། “བོད་
རང་སྐྱོང་སྡེ་ལུངས་” ཟེར་བའི་ནང་རྒྱ་མིའི་དཔུང་དམག་གངས་འབོར་ཉེས་འབྲུམ་ལྡ་
ཁྲི་ཚམ་ཡོད།

བོད་མི་རྣམས་མི་སྡེའི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་ཏུ་འཚོ་གནས་སྐབས་ཐབས་སུ་རྒྱ་མི་འབོར་
ཆེན་གནས་སྡོད་ཀྱི་ཕུང་པའི་ལས་འགུལ་དེ་དག་མཚམས་འདྲིལ་བྱེད་དགོས་ཐོག་ད་
ཡོད་བོད་ནང་འབྱོར་ཟིན་པའི་རྒྱ་མི་གཞིས་ཆགས་པ་རྣམས་རྒྱ་ནག་ཏུ་བྱིར་ལོག་བྱ་
དགོས་པ་ནི་ཁ་ཚད་དགོས་གཏུགས་ཤིག་ཡིན། དེ་མིན་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་བོད་མི་
རྣམས་ཕྱི་རྒྱལ་ལྟ་སྐྱོར་བས་ལྟ་མོ་བལྟ་ཡུལ་ཚམ་དང་། ལྟ་རབས་བཟང་པོའི་རྗེས་
འགྲུལ་ཚམ་དུ་འགྲུར་རྒྱུར་གདོན་མི་ཟ་བ་ཡིན།

༡༘ བོད་ནང་འགྲོ་བ་མིའི་གཞི་རྒྱུ་ཚའི་ཐོབ་ཐང་དང་། དམངས་གཙའི་རང་
དབང་ལ་བརྗེ་བཀུར་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། བོད་མི་དམངས་རྣམས་སྤར་ཡང་
ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་། བསམ་སྒྲོ། ཤེས་ཡོན་དཔལ་འབྱོར་དང་བཅས་པ་རང་
དབང་གི་སྐོ་ནས་ཡར་རྒྱས་གོང་མཐོར་གཏོང་བ་དང་། གཞི་རྒྱུ་ཚའི་དམངས་གཙའི་རང་
དབང་ལ་ལོངས་སུ་སྐྱོད་ཚོགས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན།

བོད་ནང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་བརྗེ་མེད་རྟོག་རོལ་གཏོང་བཞིན་པ་འདི་
དང་རྒྱབ་སྐྱོར་འཛུལ་གྱིང་ཡོངས་སུ་འགལ་འདྲོལ་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་གསུམ་སུ་བརྗེ་གི་ཡོད་པ་
དང་། “མི་རིགས་དབྱེ་འབྱེད་” ཀྱི་སྲིད་བྱུས་འོག་རྒྱ་མིས་ “ཐ་དད་ཡིན་ལ་གཅིག་
གུར་ཡང་ཡིན་” ཞེས་མིང་འདོགས་བྱས་ཏེ་མི་རིགས་བར་ལ་ཁེད་བང་དང་ཐོབ་
ཐང་དབྱེ་མཚམས་ཀྱི་ཉུང་པར་བཟོ་བཞིན་དུ་ཡོད་ཅིང་། མདོར་ན་ཡུལ་གྱི་བདག་
པོ་བོད་མི་རྣམས་བོད་ནང་ཡུལ་མི་རིམ་པ་གཉེས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཡོད། བོད་ནང་
གཞི་རྒྱུ་ཚའི་དམངས་གཙའི་ཐོབ་ཐང་གི་རང་དབང་ཡོངས་སུ་སྐོགས་ཏེ། བོད་མི་
རྣམས་མི་སེར་སླེལ་ཡུལ་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྤངས་འདྲིན་དང་། དོན་དམ་གྱི་དབང་ཆ་

ཡོངས་རྫོགས་གྲུང་ཁྲུག་ཏང་གི་ཚོགས་པ་དང་། རྒྱ་མིའི་དྲག་པོའི་དཔོན་རིགས་ལག་གིས་འཛིན་བཞིན་པ་ཡིན། རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་བོད་ནང་དཔོན་སྡེ་རེ་བྱུང་ཉམས་གསོ་དང་། ཚོས་བྱེད་ཀྱི་རང་དབང་སྲུང་བ་སྤྲོད་ཡོད་ཀྱང་། ད་དུང་དོན་དམ་ཚོས་ཀྱི་སློབ་གཉེན་དང་འཆད་ཉན་བྱ་རྒྱུར་བཀག་གཉེད་བཞིན་དུ་ཡོད། གྲུང་ཁྲུག་ཏང་གིས་ཚོག་མཆན་སྤྲད་པའི་མི་ཉུང་ཤས་ཤིག་མ་གཏོགས་དཔོན་པོའི་ནང་ཚོས་ལྷགས་བྱེད་དུ་འདུག་གི་མེད།

རོས་ནས་བྱི་ལོ་ ༡༩༦༩ ལོར་ངོ་སྤྲོད་བྱུང་བསྐྱབས་བྱས་པའི་དམངས་གཙའི་ཚུ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་འོག་བོད་མི་བཅོན་གྲོལ་བ་རྒྱམས་དམངས་གཙའི་ཁེ་དབང་ལ་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་བཞིན་དུ་ཡོད་ཀྱང་། བོད་ནང་ང་ཚོའི་ཆབ་འབངས་སྣོད་སྤྲུག་མང་པོར་ཚོས་ལྷགས་དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཉེས་མིང་སྣ་ཚོགས་བཀའ་ནས་ངལ་ཚོལ་གྱི་བཅོན་རྩ་ལག་ནང་སྤྲུག་བསྐྱེད་མནར་གཅོད་མྱོང་བཞིན་དུ་ཡོད།

༤༩ བོད་ཀྱི་རང་བྱུང་ཁོར་ལྷག་གི་གནས་སྤངས་ལྔ་ལྔ་མེད་ཆུང་ཐབས་སུ་དོན་དམ་ཀྱི་འབད་ཚོལ་བྱ་དགོས་པ་དང་། བོད་ནང་རྩལ་སྲུང་མཚོན་ཆ་ཐོན་སྐྱེད་བཟོ་སྐྱབ་བྱ་ལུ་དང་། རྩལ་སྲུང་མཚོན་ཆའི་སྤྲིགས་རོ་སྤྲང་གསོག་བྱེད་འཆར་ཡོད་བཞིན་པ་མཚམས་འདྲི་དགོས་པ་ཡིན།

བོད་མི་ཚོས་སྲོག་ཆགས་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བརྩི་མཐོང་བྱེད་པ་དང་། མི་འཕམ་དུང་འགྲོ་དབྱེ་བ་མེད་པར་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་ལ་གཞོན་ཅིང་འཚོ་བ་སློང་བའི་མ་བཅོས་རང་གཤིས་སུ་ཡོད་པའི་བག་ཆགས་འདི་ནི་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ཀྱི་ལྷ་གྲུབ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། རྒྱ་མིས་བོད་ལ་བཅོན་འཇུག་མ་བྱས་གོང་། བོད་འདི་ཁྱད་ཚོས་སྲུང་མོང་མ་ཡིན་པ་ལྡན་པའི་རང་བཞིན་མངོས་ཚོས་ཀྱིས་ཁོར་ལྷག་བསྐྱོར་ཞིང་། ཉེས་སྦྱོན་བྲལ་བའི་དབེན་པའི་བསྐྱེ་གནས་ཤིག་ཡིན་ཀྱང་། ཤིན་ཏུ་སློ་པམ་བྱེད་འོས་པ་ཞིག་ལ། རྒྱ་མིས་འདས་པའི་མི་ལོ་བརྒྱ་སྤྲུག་འགའ་ཤས་རིང་བོད་ཀྱི་རི་རྒྱུ་ནགས་ཚལ་ལག་དང་། གནས་ཤིང་རྒྱ་བའི་རི་དྲགས་གཅན་གཟན་རྒྱམས་ཏ་ལ་མ་རྩ་མེད་བཟོས་ཤིང་། དེར་བརྟེན་ཏ་ཅང་ཚོར་སྦྱེན་ལྷུར་བའི་བོད་ཀྱི་ཁོར་ལྷག་

ལ་ཚབས་ཆེའི་གནོད་སྐྱོན་བྱུང་ཡོད། ད་ཆ་ཁོར་ཕྱག་གི་བྱུང་ལྷག་ཅུང་ཟད་ལྷན་པ་
 དེ་དག་ངེས་པར་དུ་སྲུང་སྐྱོབ་དང་། རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱི་ཁོར་ཕྱག་གནས་སྤངས་
 སྲར་སོར་ཆ་སྣོམ་འབྱུང་ཐབས་སུ་དོན་དམ་གྱི་འབད་ཚོལ་སྣོད་མེད་བྱ་དགོས་པ་
 ཡིན། རྒྱ་མིས་བོད་ནང་རྩལ་ཕན་མཚོན་ཆ་ཐོན་སྐྱེད་བཟོ་སྐྱབ་བྱ་ཡུལ་བྱེད་པ་
 དང་། རྒྱ་མི་རང་ཉིད་ཀྱི་རྩལ་ཕན་མཚོན་ཆའི་སྤྲོད་འབྲེལ་གསལ་བྱེད་འཆར་
 ཡོད་པ་མ་ཟད། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་རྩལ་ཕན་གྱི་དུག་རྒྱས་སྤྲོད་འབྲེལ་སྤོང་
 ལེན་གྱི་ཐོག་ནས་བོད་ནང་སྲུང་གསལ་བྱ་རྒྱ་རྒྱ་བྱ་གཞུང་ནས་ཁས་ལེན་བྱས་
 འདུག འདི་ལྟ་བུའི་ཉེན་ཚབས་ཆེ་བའི་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཆ་ནས། ད་ལྟ་འཚོ་བཞིན་
 པའི་མི་རབས་འདི་ཉིད་ལྷ་ཅི་སྣོམ། བོད་ཀྱི་ཚོར་སྐྱེད་ལྷུང་བའི་ཁོར་ཕྱག་གི་ཐད་ལ་
 སེམས་ཁུར་མེད་པའི་རྒྱ་མིའི་བྱ་སྤོང་འདི་དག་གིས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་མི་རབས་རྣམས་
 ལ་ཡང་འཇིག་ཉེན་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཟོས་ཡོད།

༥: བོད་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་གནས་སྤངས་དང་། བོད་རྒྱ་མི་རིགས་དབར་གྱི་
 འབྲེལ་ལམ་གནད་དོན་སྐོར་གྱི་གྲོས་མོལ་ཁག་ལྷག་བསམ་ནམ་དག་གི་སྐོར་ནས་འགོ་
 འདྲེགས་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། བོད་རྒྱ་མི་རིགས་གཉིས་ཟེ་བའི་མི་རིགས་ཁག་གི་
 རྟོགས་ཚང་མའི་ཡུན་རིང་ཁེ་སན་ལ་བསམ་ཞིབ་ཀྱིས་གནད་དོན་འདི་ཐག་གཅོད་
 ཡོང་ཐབས་སུ་ཞི་འགྲིགས་བྱ་རྒྱུའི་རང་བཞིན་དེ། དངོས་དོན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ལྡན་ཞིང་
 རྒྱ་གསང་མེད་པའི་ཐོག་ནས་བྱ་འདོད་ཡོད། བོད་པ་དང་། རྒྱ་མི་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ལུང་
 དང་། སོ་སའི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས། རིག་གཞུང་རྒྱུད་ཡིག་འཚོ་བ་སྐྱེལ་སྤངས་
 སོགས་གང་གི་ཆ་ནས་ཁྱད་ཚོས་ལྡན་པའི་མི་རིགས་ཐ་དད་ཡིན། མི་རིགས་པན་ཚུན་
 གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ངེས་པར་ངོས་འཛིན་ཐུབ་པའི་སྐོར་ནས་བརྗེ་བཀུར་བྱེད་དགོས་
 པ་ཡིན། དེས་རྟོགས་གཉིས་པོའི་མི་དམངས་ཀྱི་ཁེ་སན་ཡིན་པའི་དོན་དམ་གྱི་མཉམ་
 ལས་བྱ་རྒྱུར་འགལ་སྐྱེན་དུ་འགྱུར་དགོས་པ་མེད། ངས་བཅོས་མིན་ཡིད་ཆེས་བྱ་
 རྒྱུར། པན་ཚུན་འབྲེལ་ཡོད་རྟོགས་གཉིས་ཀ་འོ་འདྲོམ་གྱི་ཐོག་ནས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་
 གནད་དོན་ཁག་གི་སྐོར་ལ་སློབ་ཁ་ཡངས་ཤིང་། དོན་དམ་གྱི་དང་བདེན་དང་། འདོད་

སྒོ་ཁེངས་པའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་འཚོལ་རྒྱའི་འདུན་པ་ཡོད་ཚེ་ཐབས་ལམ་ཞིག་ངེས་
པར་དུ་རྟེན་ཐུབ་པ་ཡིན། ང་ཚོས་རྒྱ་མཚན་ལྡན་ལ། མཁས་མངོངས་ཀྱི་སྒོ་གྲོས་དང་།
ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད། གོ་རྟོགས་ལྡན་པ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ངོ་འཛོམ་བྱ་རྒྱའི་ཐབས་ལ་
འབད་དགོས་པ་ཡིན།

ངས་མཐའ་དོན་ལྷ་རྒྱུད། རྟེན་རྣམ་པ་དང་། རྟེན་རྣམ་པའི་ཕྱག་སྐྱེལ་ལས་རོགས།
གཞན་ཡང་མངོའ་མཐུན་ལྡན་པའི་ཡུལ་མི་རྣམས་ནས་ས་སྤོགས་གང་སར་གཉའ་
གཞོན་འོག་ཚུད་པའི་མི་རིགས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོ་གནས་ལ་ཐུགས་འཁྲུང་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་
གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན། དངོས་དོན་དུ་རྟེན་རྣམ་པས་ང་ཚོ་བོད་མི་
རྣམས་ལ་དངོས་སུ་གདུང་སེམས་མཉམ་སྦྲེད་གནང་བ་འདིས་བོད་ནང་སྐྱེ་བོ་མང་
པོའི་ལྷས་སྐྱོག་ལ་ཕན་ཅུས་འབྲེལ་བའི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། ད་དུང་རྟེན་རྣམ་
པས་ང་ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་བྱུང་མ་གྱོང་བའི་དུས་སྐབས་གཉན་འཕྲང་
ཅན་འདིར་མཐུད་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་རོགས་ལྷ་རྒྱུ་བཅས་ཡིན། བཟ་ཤིས་བདེ་ལེགས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༧ ཉིན་རྒྱ་ནག་འཐབ་
 རྒྱུགས་གཅིག་གྱུར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འགོ་འཛིན་ཡན་མིང་ལུས་
 བཅོན་བྱེད་གཞུང་ལ་ཕུལ་བའི་ཚིག་ཐོ།

༡༦། ལྷ་ཞབས་རྒྱ་ལོ་དོན་འགྲུབ་པེ་ཅིང་དུ་ཕེབས་ནས་གཟུང་འཁོར་གཉིས་
 མོང་ཟེན། རྒྱུད་ཀྱིས་ང་ཚོའི་ཚུས་གཉིས་པའི་ཚོ་མཐུན་དང་ཕན་ཚུན་བཀའ་ཚོལ་
 ཐེངས་གཉིས་གནང་ཡོད། རྒྱུད་ཚོ་བཀའ་ཚོལ་གནང་བའི་སྐོར་ངས་ཤེས་བྱུང་། དེ་
 རིང་ངས་རྒྱུད་དང་ཡང་སྐུར་གནད་དོན་འགའ་ཤས་སྐོར་བཀའ་ཚོལ་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།

དང་པོ། འདི་ལོ་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༤ ཉིན་རྒྱ་ལའི་སླ་མ་ཨ་རིར་ཕེབས་ནས་ཚེས་ ༡༡
 ཉིན་ཨ་རིའི་གོས་ཚོགས་ཀྱི་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཚོགས་ཚུང་གི་ལྷན་ཚོགས་ཐོག་
 མདོན་གསལ་དོན་ཤོས་ “བོད་རང་བཅོན་” ལུང་སྒྲོག་བྱེད་པའི་ “གོས་འཆར་དོན་
 ཚན་ལུ” འདོན་གནང་མཛད་ཡོད། ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༧ དང་ཟླ་ ༡༠ཚེས་ ༡ ཉིན་དེ་
 དང་བསྟུན་ནས་གོང་ཁྱེར་ལྷ་སར་ཁ་བྲལ་གྱི་བྱ་སྡོད་དང་གཞོགས་འདེགས་ཀྱིས་
 ཆེད་མངགས་ཟིང་ཆ་བསྐྱངས་པ་རེད། རྒྱ་ལའི་སླ་མའི་བྱ་སྡོད་དང་། ལྷ་སའི་ཟིང་ཆའི་
 ཐད་ལ་གྲུང་དབྱེད་ནས་ཉ་ཅང་ཚབས་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།
 མི་དམངས་ཉིན་རེའི་ཚོགས་པར་ཁང་གི་དབྱེད་གཏམ་མཁན་གྱི་ཚོམ་ཡིག་སྟེལ་བ་
 དེའི་ཐོག་ནས་གྲུང་དབྱེད་གིས་ད་རེས་ཀྱི་དུས་ཟིང་ལ་འཛིན་པའི་ལྷ་སྐྱངས་དང་།
 འགྱུར་མེད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གསལ་པོར་བསྟན་ཡོད་ཅིང་། “ལྷ་སར་བྱུང་བའི་ཁ་བྲལ་
 རིང་ལུགས་པ་ཉུང་ཤས་ཀྱིས་སྟེལ་བའི་ཟིང་ཆ་དེ་ནི་རྒྱ་ལའི་ཚུ་ཚོགས་ཀྱིས་ངན་སྐྱེལ་
 དང་བྱས་འགོད་བྱས་པའི་ཚབས་ཆེའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དོན་རྒྱུན་” ཞིག་ཡིན་ཞེས་མཛུབ་
 རྟོན་བྱས་ཡོད། “དེའི་དམིགས་ལུལ་ནི་མེས་རྒྱལ་གོང་བུ་གཅིག་གྱུར་གཏོར་བཤེག་
 དང་། བོད་ཀྱི་བརྟན་ལྷིང་མཐུན་སྦྱིལ་གྱི་རྣམ་པ་གཏོར་བཤེག་བཏང་ནས་རྒྱ་ལས་ཕྱི་
 རྒྱལ་དུ་མེས་རྒྱལ་ཁ་བྲལ་གཏོང་བའི་ནག་ཉེས་ཀྱི་བྱ་སྡོད་ལ་གཞོགས་འདེགས་” བྱ་
 རྒྱ་དེ་རེད། ཟིང་ཆའི་དོན་རྒྱུན་དེར་ང་ཚོས་སློབ་བརྟན་འགྱུར་མེད་ཀྱི་བྱ་ཐབས་སྦྱང་

ནས་ཞོད་འཇགས་བཏང་ཟིན་པ་དང་། བྱེད་གཏེ་གཙོ་པོ་དང་། ཉེས་དོན་ཉེས་ཅན་
 ཚོར་ཁྲིམས་ལུགས་ལྟར་ཉེས་ཆད་གཙོད་རྒྱ་ཡིན། མེས་རྒྱལ་གོང་ལུ་གཅིག་གྱུར་དང་།
 བོད་ཀྱི་བརྟན་གནས་མཐུན་སྦྲིལ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཡིན་མིན་ཆེན་པོའི་རྩ་དོན་
 གྱི་གནད་དོན་ཐོག་ང་ཚོས་རབ་རིབ་དང་། གསལ་ལ་མི་གསལ་གཏན་ནས་བྱ་རྒྱ་
 མིན། ང་ཚོས་རྒྱ་ལའི་སླ་མས་བོད་ཀྱི་བརྟན་ལྷིང་མཐུན་སྦྲིལ་ལ་གཏོར་བཤེག་དང་།
 མེས་རྒྱལ་ཁ་བྲལ་གྱི་བྱ་སྤྱོད་གཏན་ནས་སྤེལ་དུ་འདུག་རྒྱ་མིན།

མཇུག་སྟེན་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ལ། ང་ཚོས་ལྷ་སའི་ཟིང་ཆར་ཐབས་བྱས་ལག་
 ལེན་བསྟར་བ་དེ་ནི་མི་བྱེད་ཀ་མེད་གཅིག་དང་། བསོད་བསྐྱོན་བྱས་པ་ཞིག་རེད། དེ་
 ལྟ་བུའི་དུས་ཟིང་མི་ཡོང་རྒྱུར་ང་ཚོས་རེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་ལའི་སླ་མས་ཨ་རིར་
 འཚམས་འདྲི་མ་གནང་གོང་ནས་ང་ཚོས་སྐྱེ་ཞབས་རྒྱ་ལོ་དོན་གྲུབ་བརྒྱུད་ཁོང་ནས་
 ཨ་རིར་གཟུགས་ནན་གྱི་བྱག་ལས་གནང་དགོས་ཞེས་སྟེན་སྐྱེལ་ཞུས་ཡོད། བྱེད་ཀྱིས་
 གྲུང་ང་ཚོར། རྒྱ་ལའི་སླ་མ་ཨ་རིར་ཐེབས་རྒྱ་དེར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་ཡོད་པ་
 མ་རེད་ཅེས་གསུངས་བྱུང་། འོན་ཀྱང་དོན་དངོས་ནི་དེ་དང་ཉེ་བཅུ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད།
 རྒྱ་ལའི་འཇུགས་ཀྱིས་ཕྱི་རྒྱལ་དུ། “བོད་རང་བཙན་” ཀྱི་ཆེད་དུ་སྐྱོད་ཕྱོགས་ལྷགས་
 ཆེ་བཅོས་ཏེ་ཕྱི་རྒྱལ་བའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་བྲེལ་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལས་
 འགུལ་སྤེལ་རྒྱའི་སྟེང་བསམ་བཅངས་པ་དང་དུས་མཚུངས་ང་ཚོས་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་ཡོད་
 པའི་བོད་རིགས་སྐྱོན་ལྡོག་ཚོར་འགོ་འོང་རང་དབང་གི་སྲིད་བྱས་ལག་བསྟར་བྱས་པ་དེ་
 བེད་སྤྱོད་ཀྱིས་རྒྱལ་ནང་དུ་མི་བཏང་ནས་ངན་སྐྱེལ་དང་གསང་བའི་སྦྱིག་འཇུགས་
 འཇུགས་སུ་བརྟུག་ཡོད། ལྷ་སའི་ཟིང་ཆ་དེ་ནི་རྒྱ་ལའི་སླ་མ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བཙན་བྱོལ་
 བ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཐོག་ནས་མེས་རྒྱལ་ཁ་བྲལ་གྱི་ལས་འགུལ་སྤེལ་བའི་འབྲས་བུ་ཞིག་
 རེད། དེར་བརྟེན་ད་རེས་ཀྱི་དོན་རྐྱེན་དེའི་འགན་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱ་ལའི་འཇུགས་དང་
 ཁ་བྲལ་རིང་ལུགས་པ་ཉུང་ཤས་དེ་ཚོར་ཡོད།

གཉེས་པ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོ་རྒྱལའི་སླ་མས་གྲུང་དབྱང་དང་འབྲེལ་བ་སྐྱར་གསོ་
 གནང་བ་ནས་བརྒྱུད། གྲུང་དབྱང་ནས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་ཉུར་བརྩོན་གྱི་

རྣམ་འགྲུར་བཟུང་ནས་རྒྱ་ལའི་སླ་མ་དང་འབྲེལ་བ་ཡར་རྒྱས་ཡོང་བ་བྱས་ཡོད། རྒྱ་
 ལའི་སླ་མས་བཏང་བའི་ལྷ་སྐོར་ཚོགས་པ་དང་། སྐྱ་ཚབ་ཚོགས་པ་ལེབས་ཐེངས་ཚང་
 མར་ཀྲང་དབྱང་གི་འགོ་ཁྲིད་སློལ་མཐུན་ཚོས་ཐུག་འཕྲད་བྱས་པ་མ་ཟད། སྐྱམ་བཞིང་
 དང་འགན་འཁུར་ལུན་པའི་སློལ་ནས་ཁོ་ཚོས་བཏོན་པའི་དྲི་བར་ལན་འདེབས་བྱས་
 ཡོད་ཅིང་། ཀྲང་དབྱང་ནས་རྒྱ་ལའི་སླ་མར་སེམས་ཁུར་དང་རེ་བ་ཡོད་པ་རྣམས་
 བརྒྱུད་བརྒྱགས་བྱས་ནས་ཁོང་གིས་མེས་རྒྱལ་གོང་སུ་གཅིག་གྱུར་ལ་སྲུང་སྦྱོབ་དང་།
 མི་རིགས་མཐུན་སྦྲིལ་ལ་སྲུང་སྦྱོབ་ཡོང་ཆེད་མེས་རྒྱལ་དུ་ཕྱིར་ལེབས་གནང་རྒྱུར་
 དགའ་བསུ་བྱས་ཡོད། སློལ་མམ་པ་ཞིག་ལ། རྒྱ་ལའི་སླ་མས་ཀྲང་དབྱང་གི་ལྷག་བསམ་
 རྣམ་དག་དང་། སེམས་བཟང་གི་རེ་འདུན་དང་བྱ་སྦྱོད་དེ་གཉེན་རྒྱུང་ལུས་མེད་
 གཅིག་ཏུ་བརྩིས་ནས་ནོར་འཁུལ་གྱི་ལངས་སྦྱོགས་ལ་འགྱུར་བ་མ་བཏང་བ་མ་ཟད།
 དེ་ལས་སློག་སྟེ་རྒྱང་ཐག་རེ་རིང་དུ་བཏང་ནས་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་སྲུང་མཐུན་ནས་མེས་རྒྱལ་ཁ་
 བྲལ་གྱི་ལས་འགུལ་སྟེལ་གྱི་ཡོད་པ་དེར་ང་ཚོ་ཡིད་མ་རང་བ་ཆེན་པོ་ཡོད།

དེ་སྤེལ་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་ནང་ “གཡོན” ཀྱི་ལྷགས་རྒྱུན་འཐེབས་རྒྱུང་ཡོད་
 པ་དང་། རང་སྦྱོན་རང་བརྗོད་ནན་ཏན་བྱས་ནས་གཟབ་ནན་གྱི་ཡོ་བསྐངས་བྱས་
 ཡོད་པ་དེ་ང་ཚོས་ཐེངས་མང་ཤོད་རྒྱུང་། ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་ནང་། བོད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་
 དང་། རིག་གཞུང་སློབ་གསོའི་ལས་རིགས་བཅས་ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་ཅིང་།
 མི་རིགས་དང་། ཚོས་ལུགས་ཀྱི་སྲིད་བྱས་ཁག་ཀྱང་སྤར་བས་དོན་འཁྲོལ་བྱས་ཡོད།
 ཀྲང་དབྱང་ནས་བོད་ཀྱི་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ནོར་ལུགས་དང་། དངོས་ལུགས་འབོར་
 ཆེན་ཞིག་བཏང་ཡོད་ཅིང་། ད་ལྟ་བོད་མི་དམངས་རྣམས་བདེ་སྟོད་ལས་བཅོམ་ངང་
 གནས་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་གཟུར་གནས་སློལ་ལུན་སུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་བདེན་དོན་
 ཁས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་རེད། སློལ་མམ་པ་ཞིག་ལ། རྒྱ་ལའི་སླ་མས་བོད་ལ་མངོན་གསལ་གྱི་
 འགྲུར་སྟོན་བྱུང་བ་དེ་སྤང་མེད་དུ་བཏང་ནས་ཀྲང་དབྱང་གིས་བོད་ལ་འཛིན་པའི་
 སྲིད་བྱས་ལ་རང་སྤང་གང་འདྲ་གིས་ཚིག་མཚོན་བཏབ་ནས་ “བོད་དུ་དམག་དོན་
 ཀྱིས་བཅོན་བཟུང་དང་། མི་རིགས་དབྱེ་འབྱེད་” གཏོང་བ་སོགས་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་

པ་ཙམ་གྱིས་འཇིགས་སྤང་སྐྱེ་བའི་རླུན་གཏམ་ཤོད་པ་དང་། དམའ་འབེབས་གཏོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་ལའི་སྤྲུལ་མས་ཡང་སྣང་བོད་མི་དམངས་ཀྱི་བདེ་སྲིད་ལ་དངོས་འབྲེལ་གྱི་ཐུགས་ཁུར་གནང་གི་ཡོད་དང་། ཡང་ན། “ཁོང་སྐྱེ་གྱི་གོ་གནས་ “དང་མཐའ་འཁོར་གྱི་མི་འགའ་ཤས་ཀྱི་སྐྱེར་ཕན་གྱི་ཆེད་དུ་སྐྱེད་རྒྱུ་ལྡན་པའི་མཁའ་གསལ་པོའི་སྒོ་ནས་མེས་རྒྱལ་ཁ་བྲལ་གྱི་ནག་ཉེས་ལས་འགྲུལ་སྒྲེལ་གྱི་ཡོད་མེད་སྐོར་ང་ཚོས་དོགས་པ་མི་བྱེད་ཀ་མེད་བྱུང་སོང་།

རྒྱ་ལའི་སྤྲུལ་མས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེར་ཕན་ཆེད་དུ་ལྷ་སའི་ཟིང་ཆར་རན་སྐུལ་དང་བྱས་འགོད་ཀྱིས་དག་རྒྱུ་བྱ་རྒྱུ་ལ་སྐོར་བྱས་ནས་བོད་རྒྱ་མི་དམངས་དབར་མི་མཐུན་པ་བཟོས་པ་དང་། ལྷ་ས་ཤོང་ཁྱེར་གྱི་མི་རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས་ནུམས་ཀྱི་བརྟན་སྡིང་དང་། ཞི་བདེ། བདེ་སྲིད་བཅས་ཀྱི་འཚོ་བ་གཏོར་བཤིག་བཏང་བ་དེ་དང་། བྱང་ཚེས་ཀྱིས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དར་སྒྲེལ་གཏོང་བའི་ “ཞི་འཇམ་དང་ཞི་བའི་རྒྱུ་སྐྱོང་ས་དག་རྒྱུ་བ” བཅས་མཉམ་དུ་གནས་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན།

ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༥ ཉེན་རྒྱ་ལའི་སྤྲུལ་མས་གསར་འགོད་པའི་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་ཁོང་ཨ་རིར་ཐེབས་པ་དེ་ནི། ལྷ་སའི་ཟིང་ཆར་དོན་རྒྱུན་གྱི་ “རྒྱ་རྒྱུན་གཅིག་ལོས་” ཡིན་ཞེས་དོས་ལེན་མི་གནང་མཐུ་མེད་བྱུང་ཡོད། རྒྱ་ལའི་སྤྲུལ་མས་དེ་ལྟར་གནང་བ་ནི་རང་གིས་རང་སྣོན་བྲགས་མེད་པ་བཟོས་པ་ཞིག་ཡིན།

གསུམ་པ། གོམ་རིམ་རྗེས་མ་དེ་གང་འདྲ་སློང་དགོས་མིན་ནི་ཡོངས་སུ་རྒྱ་ལའི་ཅུ་ཚོགས་ལ་རག་ལུས་ཡོད། གལ་སྲིད་རྒྱ་ལའི་སྤྲུལ་མས་སྤྲུལ་ནས་མེས་རྒྱལ་ཁ་བྲལ་གྱི་ལས་འགྲུལ་སྒྲེལ་ན་ང་ཚོས་སྤར་བས་རྩ་དག་ལྡན་པའི་བྱ་ཐབས་ཤིག་ལག་བརྟར་མི་བྱེད་ཀ་མེད་ཡོང་གི་རེད། གལ་ཏེ་ཁ་བྲལ་གྱི་ལས་འགྲུལ་དེ་རིགས་ཀྱིས་རྒྱུན་པས་བོད་ཀྱི་བཅོས་རྒྱུར་དང་། སྐོམ་སྤེལ། བོད་མི་དམངས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་དང་འཚོ་བ་བཅས་ལ་ཐུགས་རྒྱུན་བྱུང་ན་རྒྱ་ལའི་སྤྲུལ་མས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འགན་དེ་འཁུར་དགོས།

མི་འགའ་ཤས་ཀྱིས་སྐྱེད་རྒྱུ་ལྡན་པའི་མཁའ་གསལ་བཟུང་གིས་ཁ་བྲལ་གྱི་ལངས་སྤྱོད་གས་བཟུང་ནས་འགལ་རྒྱུན་ཆེ་རུ་བཏང་སྟེ་འབར་གཏོར་དང་། དུག་གཏོང་བ། རྐྱོག་

གསོད་ལ་ཐོགས་པའི་དྲག་རྒྱུ་འདིགས་སྐྱུལ་གྱི་ལས་འགུལ་སྐྱེལ་ནས་སྤར་བས་ཆེ་
 པའི་ཟིང་འཛུབ་སྒྲོང་བསམ་གྱི་ཡོད་པ་རེད། མི་དེ་ཚོས་དུས་བབ་ལ་ནོར་འཇུག་གི་
 ཚོད་དཔག་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ཁ་བྲལ་གཏོང་བ་དང་། “བོད་རང་བཙའ་” མཐར་
 སྐྱེལ་བྱེད་མཁན་ནི་མི་ཉུང་ཤས་ཤིག་ཡིན། བོད་རིགས་མི་དམངས་མང་ཆེ་བས་སྤྱི་
 ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱིས་བྱུང་འཕགས་རང་བཞིན་ཤེས་ཚོར་བྱུང་ཞིང་ཀྱང་ལྷ་ཚང་
 འདོམས་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་གསུམ་པའི་རྗེས་ཀྱི་ཉང་གི་སྲིད་བྱས་ཀྱི་དགོ་མཚན་
 རྣམས་འཛོལ་བ་བཅས་ཡིན་པས་ཁོ་ཚོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་བདེ་སྲིད་
 འཚོ་བ་གཏོར་བཤིག་བྱེད་མི་སྲིད་ “བོད་རང་བཙའ་” ལུང་སློབ་གིས་དྲག་རྒྱུ་བྱེད་
 པ་དང་། རྒྟོག་གཡོ་ངན་བྱས་ཀྱི་ལས་འགུལ་སྐྱེལ་ན་བོད་རིགས་མི་དམངས་རྒྱུད་
 པའི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས་ཚོས་མཆིལ་མ་ལྟར་འདོར་རྒྱུ་དང་།
 མགོ་གས་ལྷན་ཁྲག་ཐོན་པ་ཞིག་བཟོ་གི་རེད།

རྒྱལ་འཛིན་ལུ་ཚོགས་ཀྱིས་ཕྱི་རྒྱལ་པའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་བྲལ་རིང་ལུགས་
 ཀྱི་ལས་འགུལ་སྐྱེལ་རྒྱུའི་རེ་བ་འཆང་གི་ཡོད་པ་རེད། ཕྱི་རྒྱལ་བ་ཚོར་བོད་དོན་ཐོག་
 བྱས་གཏོགས་བྱས་ནས་ཀྱང་གོའི་ནང་སྲིད་ལ་ཐེ་བྱས་བྱ་རྒྱུར་རེ་འདུན་འདོན་པ་
 དང་། ལྷ་སར་མི་འགའ་ཤས་སྤྱི་འདུགས་དང་སྤྱི་ཉོ་བྱས་ནས་ཟིང་ཆ་སྒོར་བ། རྒྱལ་
 སྤྱིའི་ཐོག་རྒྱ་ནག་ལ་དོ་ཚོལ་བྱེད་མཁན་རིགས་འདྲ་མིན་བསྟུ་རུ་བ་ཀྱིས་སྤྱིང་ཕྱོགས་
 བཟོ་བ་བཅས་བྱས་ན་དེས་ཀྱང་དབྱང་མན་ནས་གོམ་བཤོལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་
 “བོད་རང་བཙའ་” མཛོད་འགྱུར་ཡོང་རྒྱུའི་མི་ལམ་གཏོང་བ་ནི་ཚེས་ནོར་ཞིག་རེད།
 ང་ཚོའི་རྣམ་འགྱུར་ནི་ཉ་ཅང་གསལ་པོ་ཞིག་ཡིན། རྒྱ་ནག་གི་མངའ་ཁོངས་བདག་
 དབང་ལ་བཙའ་གཞོན་བྱེད་མི་ཚོགས་པ་དང་རྒྱ་ནག་གི་ནང་སྲིད་ལ་ཕྱི་རྒྱལ་བས་ཐེ་
 བྱས་བྱེད་མི་ཚོགས་ ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱ་ལའི་སྤྲེལ་མས་རྒྱལ་ཁ་བྲལ་གཏོང་
 པའི་སྐྱད་ཆ་ཤོད་སྤྱི་གས་མཁོ་འདོན་བྱས་པ་དེ་ནི་ནོར་འཇུག་ཞིག་ཡིན། དེ་ནི་རྒྱང་
 ཉང་གི་སྤྱི་བསྐྱེད་དང་། རྒྱ་ནག་དང་ཨ་རི་འབྲེལ་བ་བཅས་པའི་སྤྱི་བསྐྱེད་ཀྱི་
 ཚ་དོན་དང་རྒྱབ་འགུལ་ཡིན། ད་ལྟ་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་མི་འདི་འདྲ་འགའ་ཤས་ཡོད་པའི་

ཁོངས་ཨ་རིའི་ལོ་ལོ་མོ་མོ་གི་མི་འགའ་ཤས་ཚུད་ཡོད། མི་དེ་ཚོའི་ལག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་
 རིང་པོ་བརྒྱུད་ནས་མངོན་གསལ་དོད་པོས་རང་རྒྱལ་གྱི་ནང་སྲིད་ལ་ཐེ་བྱས་ཀྱིང་
 གྱི་ཡོད། ཁོ་ཚོའི་བྱེད་སྒྲུབ་ལ་དེ་རེ་རེ་རྒྱལ་གྱི་མི་དམངས་ཚོའི་ཚོལ་སྤོང་དག་
 བོ་ཐོག་ཟེན་པ་རེད། ཁོ་ཚོའི་སློབ་གཏུག་གཏུག་ནས་འགྲུབ་མི་ཐུབ། དོན་དངོས་ཐོག་
 ལྟ་སར་ཟིང་ཆ་བྱུང་རྗེས་ཨ་རིའི་སྲིད་གཞུང་བཅས་ཀྱི་བོད་འདི་རྒྱ་ནག་གི་མངའ་
 ཁོངས་ཁ་འབྲལ་དུ་མི་རུང་བ་ཞིག་རེད་ཅེས་དངོས་སུ་གསལ་བསྒྲགས་སྤེལ་ཡོད། བེ་
 ཅིང་དུ་བཅའ་སྣོད་ལྱི་འབྲེལ་དཔོན་རིགས་ཁ་ཤས་ཀྱིས། རྒྱལ་ཁབ་གང་འདྲ་ཞིག་གི་
 སྲིད་གཞུང་གིས་ “བོད་རང་བཅོན་” ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད། ཅེས་བཤད་ཡོད།
 ལྱི་རྒྱལ་བའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་ལོ་རྒྱུས་ལྡན་པའི་འདུགས་ལྟར་དག་རྒྱབ་བྱེད་པ་
 དང་། གཏོར་བཤེག་གཏོར་བ། ཁ་བྲལ་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལས་འགུལ་སྤེལ་ན་འབྲས་
 བུ་ག་ལྱི་ལོག་པ་ཞིག་ལས་ཡོང་རྒྱ་མེད་ཅིང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་སློབ་མེད་ཁེར་རྒྱང་
 དུ་ལུས་རྒྱུ་དང་། རྒྱལ་ནང་དུ་བོད་རིགས་མི་དམངས་ཚུད་པའི་མི་རིགས་ཁག་གི་མི་
 དམངས་ཀྱི་ཁོང་ཁོ་ཚོ་ལོ་སློང་རྒྱ་ལས་གཞན་གང་ཡང་མེད།

ང་ཚོས་ཉ་ཅང་ནུབ་པོའི་སློབ་མཚུང་བ་སྟོན་བྱ་རྒྱུར། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདག་དབང་
 དང་། མངའ་ཁོངས་ཆ་ཚང་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་གནད་དོན་ལ་ལོ་ལོ་མོ་མོ་བྱ་རྒྱུའི་
 ས་ལུལ་མེད། བདག་དབང་གི་གནད་དོན་ཐད་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་
 ཁབ་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤང་སློབ་ཀྱི་གང་འདྲ་ཞིག་གི་སྤྱུགས་རྒྱུ་ལེ་ནས་འཐེབས་མི་སྲིད་
 ལ་ལྱི་རྒྱལ་བའི་གཞོན་སྤྱུགས་ལ་དེ་བས་ཀྱང་མགོ་སྐྱར་མི་སྲིད། ང་ཚོ་རྒྱ་ནག་གུང་
 བཟུང་ཉང་དང་ཀྱང་དབྱེད་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གིས་སེམས་ཐག་གཅོད་བཅད་ཀྱིས་
 རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདག་དབང་དང་། མེས་རྒྱལ་གྱི་གོང་སུ་གཅིག་གུར་ལ་སྤྱད་སྐྱོབ་བྱ་
 རྒྱུ་ཡིན། མི་སུ་འདྲ་ཞིག་གིས་རང་རྒྱལ་གྱི་བདག་དབང་ལ་བཅོན་གནོད་དང་། མེས་
 རྒྱལ་གོང་སུ་གཅིག་གུར་ལ་གཏོར་བཤེག་བཏང་ན་ང་ཚོས་ནམ་ཡང་དང་ལེན་བྱེད་
 གྱི་མིན། ཁ་བྲལ་རིང་ལུགས་པར་བྱས་འགོད་བྱས་པའི་ཟིང་ཆ་དང་གཏོར་བཤེག་
 གི་ལས་འགུལ་རིགས་སུ་གཏོགས་པར་ལན་འདེབས་གཅིག་རང་ལས་མེད་པ་སྟེ།

སྐར་བས་མེམས་ཐག་ཚོད་པའི་བྱ་ཐབས་ལག་ལེན་བསྐར་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་གོང་བྱ་
གཅིག་གྱུར་དང་མཐུན་སྦྲིལ་སྲ་བརྟན་གཏོང་རྒྱ་དང་། མི་དམངས་དམངས་གཙོའི་
སྲིད་དབང་སྐར་འཛིན་ལ་ཕྱགས་སྟོན་རྒྱལ་རྒྱ་དེ་ཡིན།

ངའི་རེ་བར་སྐྱེ་ཞབས་རྒྱ་ལོ་དོན་གྲུབ་ནས་རྒྱ་ལའི་སྲ་མར། ཏུས་བབ་ལ་
འོར་འཇུག་གི་ཚོད་དཔག་གིས་སྐར་ཡང་བོད་མི་དམངས་དང་རྒྱལ་ཡོངས་མི་
རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས་ཀྱི་གཞི་ཚའི་ཁེ་སན་དང་རྒྱབ་འགུལ་ཡིན་པའི་དགྲ་
དགའ་གཉེན་སྦྲུག་གི་བྱུག་ལས་དེ་རིགས་མ་གནང་རོགས་ཞེས་བརྒྱུད་ལྷུ་གནང་
རོགས་གནང་།

བཞི་པ། འགལ་རྒྱུན་འདི་ལྟ་བུའི་ཚབས་ཚེན་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་མིན་ལ་མ་ལྟོས་
པར། ང་ཚོས་ད་དུང་རྒྱ་ལའི་སྲ་མས་བོད་མི་དམངས་ཀྱི་ཁེ་སན་གཙོ་བབ་བྱུང་དང་།
ཐབས་མཁས་གནང་རྒྱ་རེ་བ་བྱེད་གྱི་ཡོད། རྫོ་མཐུན་ཉེང་ཞའོ་མིང་དང་། རྫོ་མཐུན་
ཏུའུ་ཡའོ་པང་། གཞན་ཡང་གྲུང་དབྱང་འགོ་བློན་རྫོ་མཐུན་ཚོས་གྲུང་དབྱང་གི་ཚབ་
ཞུས་ནས་ཁྲུབ་བསྐྱགས་གནང་བའི་མཛད་ཚོལ་གཅིག་གྱུར་ཡིན། དེ་ནི་མི་སྐྱེར་
སུ་འདྲ་ཞིག་གི་བསམ་འཆར་ཞིག་མིན་པར་དེ་ནི་གྲུང་དབྱང་གི་གཏན་འབེབས་རེད།
དེའི་རྩ་བའི་སློང་དོན་ནི། བོད་ནི་མེས་རྒྱལ་གྱིས་མངའ་ཁོངས་ཆ་ཤས་ཤིག་ཡིན། རྒྱང་
ཚོས་ "རང་བཅོན་" བཅོན་ལེན་བྱ་རྒྱུ་འདོད་དགོས། དེ་ཁས་མ་སྲངས་ན་གྲོས་མོལ་
བྱེད་པའི་ས་ཡུལ་གང་ཡང་མེད།

ངས་ཡང་སྐར་འདིར་གསལ་ཁ་གཏོང་རྒྱུར། གྲུང་དབྱང་གིས་རྒྱ་ལའི་སྲ་མར་
འཛིན་པའི་མཛད་ཚོལ་ལ་འགྱུར་བ་མེད། "མཛད་ཚོལ་དོན་ཚན་ལུ" ལ་འགྱུར་
བ་མེད། དེ་སྐྱེད་དང་མ་འོངས་པ་ག་དུས་ཡིན་ཅུང་། རྒྱ་ལའི་སྲ་མས་མེས་རྒྱལ་གོང་
བྱ་གཅིག་གྱུར་ལ་སྲུང་སྐྱོབ་དང་། མི་རིགས་མཐུན་སྦྲིལ་ལ་སྲུང་སྐྱོབ་གནང་ནས་རྒྱ་
ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་མེས་རྒྱལ་འཇུགས་སྐྱུན་གྱི་ཚེད་དུ་ལེགས་སྦྲིས་འབུལ་གནང་
མཛད་རྒྱ་དང་། མེས་རྒྱལ་དུ་བྱིར་ཕེབས་གནང་རྒྱུར་དགའ་བསུ་ལྷུ་རྒྱ་ཡིན། 1949
ལོའི་རོ་ལོག་བེང་འཇུག་དེ་ནི་འབྲུག་དེ་ནི་འབྲུག་ཚོས་ཡག་པོ་བྱས་མེད། ང་ཚོས་གྲུང་དེ་སྐྱེད་ལོ་

རྒྱལ་དུ་མ་བྱ་དེ་དེ་ཚོ་ཚང་མས་བརྗོད་དུ་འཇུག་དགོས། གཡུགས་ཞོག་ཅེས་བཤད་
ཡོད། ད་ལྟ་ནས་བཟུང་དུ་ལའི་བྱ་ཚོགས་ཀྱིས་ཡང་སྐྱར་མེས་རྒྱལ་ཁ་བྲལ་གྱི་ལས་
འགུལ་མ་སྤེལ་ན་དེ་ཚོས་ཀྱང་དབྱང་གི་དེ་སྡོན་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་མཛད་
སྤྱོད་ལས་གཞིར་བཟུང་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

ལྷ་པ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོ་ནས་བཟུང་སྐྱེ་ཞབས་རྒྱ་ལོ་དོན་གྲུབ་པེ་ཅིང་དུ་ཐེངས་
འགའ་ཤས་མེབས་ནས་ཀྱང་དབྱང་དང་འབྲེལ་བ་གནང་བའི་ཉུང་བཅོམ་གྱི་རྣམ་
འགྲུབ་དེར་དེ་ཚོས་བཟུགས་བརྗོད་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན། ད་ལས་སྐྱེ་ཞབས་རྒྱ་ལོ་དོན་གྲུབ་པེ་
ཅིང་དུ་མེབས་རྗེས་ “བོད་རང་བཅོམ་” བཅོམ་ལེན་བྱ་རྒྱུར་ཡིད་མཐུན་མེད་པ་དང་།
རྒྱ་ནག་དང་བོད་ཁ་བྲལ་རྒྱུར་མོས་མཐུན་མེད་པ། ལྷ་སར་བེད་ཆ་བསྐོས་བར་ཡིད་
མཐུན་མེད་པའི་སྐོར་དེ་ཚོར་ཐེངས་མང་གསུངས་བྱུང་། སྐྱེ་ཞབས་རྒྱ་ལོ་ནས་དེ་
སྡོན་གསུངས་དོན། ལོ་བཅུ་ཕྱག་གི་ཉམས་སྤོང་གི་ཐོག་ནས་བོད་རང་བཅོམ་
ཞེས་པའི་ལམ་བུ་དེ་ནི་བཟོད་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་རེད། ཀྱང་དབྱང་དང་འབྲེལ་བ་
ལེགས་པོ་ཡོང་བ་བྱས་ནས་དེ་ཚོ་ཚང་མ་མེས་རྒྱལ་དུ་ལོག་སྟེ་དེ་ཚོ་བོད་རིགས་ཚོའི་
ཚེད་དུ་ལས་བཟང་སྤན་བྱ་བྱེད་པར་བརྟེན་ནས་དེ་ཚོའི་མི་རིགས་འདི་ཡར་རྒྱས་
གང་ལྟར་ཡོང་བ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཞོ་ན་རེད་གསུངས་པ་དེར་དེ་ཚོས་བཟུགས་བརྗོད་ལྷ་
རྒྱུ་ཡིན། སྐྱེ་ཞབས་རྒྱ་ལོ་དོན་གྲུབ་ནས་དུ་ལའི་ལྷ་མའི་ཐད་ལ་ཕན་གོད་འབྲེལ་
བའི་རྣམས་པ་དེར་དེ་ཚོས་ཚོད་དཔག་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་སྤུང་བར་བརྟེན་དུ་ལམ་བྱེད་
པེ་ཅིང་དུ་མེབས་རྒྱུར་མོས་མཐུན་ལུས་པ་ཡིན། དེ་ཚོའི་རེ་བར། སྐྱེ་ཞབས་རྒྱ་ལོ་
དོན་འགྲུབ་ནས་མེས་རྒྱལ་གོང་བུ་གཅིག་གྱུར་གཙོ་བཟུང་དང་བོད་མི་དམངས་
ཀྱི་ཁེ་སན་གཙོ་བཟུང་གིས་བྱ་སྤྱོད་རོ་མར་བརྟེན་ནས་མེས་རྒྱལ་གོང་བུ་གཅིག་
གྱུར་ལ་སྤང་སྤྱོད་དང་། མི་རིགས་མཐུན་སྦྱོལ་ལ་ཤུགས་སྡོན་གྱིས་དུ་ལའི་ལྷ་མ་
སྤྲ་ཅོམ་མེས་རྒྱལ་གྱིས་ཚང་ཆེན་པོར་མེབས་སྤུང་བ་གནང་རོགས་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན།

ཡན་མིང་སྤྲུལ་སྤུལ་བའི་ཚིག་ཐོར་གསལ་བཤད།

[བཅའ་བྱོལ་གཞུང་གི་ཡན་འདེབས།]

༄༅། ཉེ་ཆར་ཡན་མིང་སྤྲུལ་སྤུལ་ཞུ་ལོ་དོན་གྲུབ་ལགས་སུ་གནང་བའི་
དོན་ཚན་ལཱ་འཁོད་ཀྱི་ཚིག་ཐོར་དེ་ང་ཚོར་འཕྱོར་བྱུང་། ཁོང་དང་རག་ཐོག་བཀའ་
མོལ་གནང་བ་རྣམས་ཀྱང་ང་ཚོས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་། ཚིག་ཐོར་དེ་ང་ཚོར་འཕྱོར་ནས་
ཞིབ་སྐབས་སློབ་མཁ་དང་། ཨ་མཚན་ཤིན་ཏུ་ཚེན་པོ་བྱུང་། གང་ལགས་ཟེར་ན། དེའི་
གསུང་སྟངས་ནི། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྟོག་ངོ་ཅན། དངོས་དོན་ཐོག་འགྲོ་བ་མིའི་
སྲུག་བསྐལ་དངངས་འཚབ་ཚེན་པོ་ཞིག་གི་གནད་དོན་དང་འབྲེལ་བ། འཛམ་གླིང་
འདིའི་སྤྱིང་གི་རིག་གཞུང་རྟེང་པ་གཏོང་བ་ཅིག་ཉམས་ཆག་ཤིན་ཏུ་ཚེན་པོར་
གྱུར་པའི་གནས་ཚུལ་དང་འབྲེལ་བ། འཛམ་གླིང་ཤར་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་གྱི་ཞི་བདེ་དང་
འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་གནད་དོན་གལ་འགངས་ཚེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ། གནད་དོན་
ཐོག་བབས་སྤྱིང་དགོངས་བཞེས་ཀྱིས་གང་དགའ་ཅི་ལེགས་ཀྱི་གོ་བསྐྱར་གནང་རྒྱུའི་
རྣམ་འགྱུར་གང་ཡང་མེད་པར། ཚིག་རྒྱབ་བེད་སྟོན་དང་འབྲེལ་བ་སྤྲིགས་བསྐུལ་གྱིས་
ཐག་གཅོད་བྱེད་ཐབས་རྣམ་འགྱུར་སྟོན་པ་གནང་འདུག ཚིག་རྒྱབ་དང་། བཅའ་
ཤེད། རྒྱལ་ལྷན་ལ་བརྟེན་ན་གཏོར་བཤེག་གཏོར་བྱབ་རྒྱ་མ་གཏོགས། ཡར་རྒྱས་ཀྱི་
དོན་འབྲས་ཡོང་མི་ཐུབ། ང་ཚོ་བཅའ་བྱོལ་བ་ཡིན་ནའང་རང་དབང་ཅན་གྱི་ཡུལ་
ནང་བསྐྱད་ཡོད་པས་གཏམ་བཤོད་རང་དབང་གི་གོ་སྐབས་བརྒྱུད་སྟེ་དངོས་ཡོད་
གནས་ཚུལ་གྱི་ཐོག་ནས་ཡན་འདེབས་འགྲེལ་བཤད་ཤོད་བྱ་ལུ་འདོད་བྱུང་། ཉེང་
ཞེས་མིང་ནས་རྒྱབས་ཚེན་པོའི་དགོངས་བཞེས་གནང་སྟེ་དངོས་ཐོག་བདེན་འཚོལ་
བྱ་དགོས་གསུངས་ཡོད། དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་གསལ་པོ་མ་
རྟོགས་ན་དེའི་སྤྱིང་ནས་བདེན་པ་འཚོལ་ཐབས་ཇི་བཞིན་ཡོང་མི་ཐུབ། དངོས་ཡོད་
ཅས་པ་གནས་ཚུལ་བཅོས་མ་ཞིག་ཆགས་པ་ཡིན་ན། དེའི་སྤྱིང་འཚོལ་རྒྱུའི་བདེན་པ་
དེ་ཡང་བཅོས་མ་ཞིག་ལས་ཡོང་ཐབས་བྲལ་བ་རེད། འདིར་རྟོབ་སྟེ་གཟིགས་ན། བོད་
ནང་བསམ་ཚུལ་འདི་འདྲ་མེད་པར་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཉུང་ཤས་ཀྱི་བསམ་

ཚུལ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཤོད་ཀྱི་འདུག་དགོངས་སྲིད་ན་ཡང་། བཙའ་དབང་གི་འོག་ཏུ་
གནས་པའི་མི་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་དུས་ནམ་དུའང་ངོ་སྟོག་གི་ནམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་
གཉིས་མི་སྟོན་ཀ་མེད་ཡིན། རང་གི་སེམས་ཀྱི་གཏིང་དུ་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་ཁ་
ནས་ཤོད་ཐུབ་ཐབས་མེད། བོད་མི་པར་བཞག་རྒྱ་མི་ནང་ཁྲུལ་ཡིན་ན་ཡང་གཅིག་
གིས་གཅིག་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱབས་ཏེ་དོགས་ཚོན་ནམ་རྟོག་རྒྱུན་དུ་བྱེད་པའི་གནས་
ཚུལ་མངོན་གསལ་དུ་ཡོད་པ་རེད།

༡༘ བྱེད་ཚོའི་ཚོགས་ཤོའི་ནང་། འདི་ལོ་ཕྱི་ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་རྒྱ་ལའི་སླ་མས་
ཨ་རིའི་ཤོས་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཚོགས་ཚུང་ཐོག་ “བོད་རང་བཙའ་”
” རུད་སྟོག་བྱེད་པའི་འཆར་གཞི་དོན་ཚན་ལྟ་བུ་བཏོན་པ་དེ་དང་བསྟུན་ནས་ཟླ་ ༧
ཚེས་ ༡༥ དང་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡ སོ་སོར་གྲོང་ཁྲིམ་ལྷ་སར་ཁ་བྲལ་རིང་ལུགས་པ་ཉུང་
ཤས་ཀྱིས་རྒྱ་ལའི་སླ་མའི་ཁ་བྲལ་གྱི་བྱ་སྤྱོད་ལ་གཞོགས་འདེགས་ཀྱིས་ཆེད་མངགས་
ཟིང་ཆ་བསྐངས་པ་རེད། ཅེས་བཀོད་འདུག ཡགོང་ས་ཡུལ་སྐྱབས་མགོན་ཏུ་ལའི་སླ་མ་
མཚོག་ནས་འདོན་གནང་མཛད་པའི་དོན་ཚན་ལྟ་བུ་ཤི་ཐུན་མོང་ཁེ་སན་ཐོག་
ནས་སུགས་རྒྱང་རིང་བོའི་རྒྱ་བོད་མཐུན་འབྲེགས་ཡོང་བའི་ཁ་སྟོགས་གསལ་སྟོན་
གནང་བ་ཞིག་ཡིན། སྤར་སན་བོད་དང་བོད་མི་ཟེར་བ་མི་རིགས་དང་། རྣམ་ཡིག་ས་
ཁམས་། ཚོས་དང་རིག་གཞུང་། དུལ་སྟོལ་གོ་མས་གཤིས་བཅས་འབྱུང་དོད་རང་
རྒྱ་སྐབས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྟོན་ནས་རང་བཙའ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པ་ཁྲུངས་
བཙའ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱབ་རྟེན་ཡོད་པ་ཚང་མས་ཤེས་གསལ་རེད། འོན་ཀྱང་དེང་སྐབས་
བོད་དོན་འདི་བཞིན་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་གི་རྟོག་ཏུ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་པ་དང་། བོད་མིའི་
རང་དབང་བྲལ་བའི་སྤྱིང་ནད་ཀྱི་རྒྱུ་པས་རྟོག་ཏུ་རྒྱུན་འབྲེགས་བྱུང་དང་འབྱུང་
འགྱུར་ནམས་སེལ་རྒྱའི་འདོད་པ་བྱེད་ཚོས་གནང་གི་ཡོད་ལ། ང་ཚོར་ཡང་ཡོད་པ་
མ་ཟད། འབད་བཙའ་ཡང་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན། དེའི་ཐང་ ༡༩༥༧ ལོ་ཉེང་ཞེས་
ཕིང་ནས་རྒྱ་ལོ་དོན་གྲུབ་ལ་བོད་རང་བཙའ་བཙུན་ན་ང་ཚོ་ཐུན་མོང་དུ་རྣམ་ཆ་བྱ་
ཐབས་མེད། དེ་མིན་རྣམ་ཆ་ག་རེ་ཡོད་ཀྱང་ང་ཚོ་བཀའ་མོལ་གནང་ན་འབྲེགས་

གྱི་རེད་ཅེས་དང་། ལི་ཤན་ཉན་ནས་ཀྱང་ཁ་བྲལ་འགྲོ་ཐབས་མེད་པ་ལས་དེ་མིན་
 བཀའ་མོལ་ག་རེ་གནང་བྱང་མི་འགྲིགས་པ་མི་ཡོང་གསུངས་ཡོད་པ་དང་། ཡ་སྐབས་
 མགོན་ཏུ་ལའི་སློམ་མཚོག་ནས་བོད་མི་མང་ལ་དགོས་དོན་སྤོང་བོ་བདེ་སྲིད་འདོད་
 རྒྱུ་ཡོངས་སུ་ཁེངས་པ་ཞིག་དགོས་པ་དེ་ཡིན། ཞེས་ཐེངས་མང་ཡོངས་བསྐྱབས་གནང་
 ཡོད། ༡༧༢༧ ལོ་ནས་བཟུང་ང་ཚོས་ལྷ་སྐོར་དང་། སྐྱ་ཚབ་སྤྲེལ་བཏང་ཡོད་པ་དང་།
 ༡༧༤༡ ལོར་ང་ཚོའི་འབྲེལ་མཐུན་སྐྱ་ཚབ་ཐེངས་དང་བོས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཏུ་ལའི་
 སློམ་མའི་བཀའ་མངགས་དགོངས་དོན། མིའི་ལོ་རྒྱུས་འཕོ་འགྲུར་གྱི་ངང་ཚུལ་ལྟར་
 དེང་སྐབས་འདྲམ་སྤིང་ནང་རྒྱལ་ཁབ་དང་། ཡུལ་གྲུ་ཁག་གི་ཆབ་སྲིད་དང་། དཔལ་
 འབྱོར་དུ་དམག་དོན་ཐོག་ནས་མཐུན་ཕྱོགས་གྱི་རུས་པ་མཉམ་བསྐྱེད་བྱེད་པའི་དུས་
 སྐབས་ཤིག་ཡིན་དུས་བོད་མི་ས་ཡ་དུག་ཅི་མ་ལུང་དུ་ཚུང་ཚུང་ཞིག་བྱེད་པ་ལས། མི་
 འབོར་ས་ཡ་སྤོང་སྲུག་གཅིག་དང་མཉམ་དུ་བསྐྱེད་དེ་ཐུན་མོང་གི་ཁེ་ཕན་ཆེ་བ་བྱུང་
 བ་དེ་འདམ་གྱི་རེད། ཅེས་གསུངས་པ་དེ་གསལ་པོ་ཞུས་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཁྱེད་རྣམ་
 པས་གནད་དོན་གང་ཅིར་ཕྱོགས་སྤུང་དང་། དོགས་འདྲོགས་སྤངས་ཏེ་ནན་ཏན་དང་།
 ཞིབ་ཚགས་གྱི་དགོངས་པ་བཞེས་རྒྱུར་རེ་བ་ཞུས་སུ་ཡོད།

༡༩ ཁྱེད་ཚོའི་ཚིག་ཐོའི་ནང་། ལྷ་སར་བྱུང་བའི་ཁ་བྲལ་རིང་ལུགས་པ་ཉུང་
 ཤས་གྱིས་སྤེལ་བའི་ཟིང་ཆ་དེ་ནི། ཏུ་ལའི་རུ་ཚོགས་གྱིས་ངན་སྐྱལ་དང་། བྱས་བཀོད་
 བྱས་པའི་ཚབས་ཆེའི་ཆབ་སྲིད་གྱི་དོན་རྒྱུན་ཞིག་རེད་ཅེས་འཁོད་སྐོར། ད་རེས་དོན་
 རྒྱུན་དེར་ང་ཚོའི་ཕྱོགས་ནས་ངན་སྐྱལ་དང་། བྱས་བཀོད་དངོས་ཤུགས་ནས་བྱས་
 པ་གཏན་ནས་མེད། དོན་རྒྱུན་དེའི་ངོ་བོའི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། དེ་ནི་བརྒྱུད་སྐྱལ་
 གཏོང་དགོས་པའི་གནད་དོན་ཞིག་མིན་པར་གཞིས་བྱས་བོད་མི་ཡོངས་ལ་གཞན་
 དབང་སྐྱབ་བསྐྱལ་གྱི་ཁུར་པོའི་སེམས་ནད་ཅིག་ཡོད་པ་དང་། དེའི་འབྲལ་རྒྱུན་
 གཙོ་བོ་ནི་སྐབས་དེར་ཁྱེད་རྣམ་པས་བོད་ནང་ཡུལ་ས་མཚོག་ནས་ཨ་རིར་གསལ་
 བསྐྱབས་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཚན་ལྟ་བུ་ཆ་མི་ཚང་བའི་འདོད་ཕྱོགས་ཁྱབ་བསྐྱབས་
 དང་། ལྷག་པར་ཡ་སྐབས་མགོན་ཏུ་ལའི་སློམ་མང་དངོས་དོན་དང་མི་འཚམས་པའི་

མཚན་དམས་དང་། གང་བྱུང་གིས་འགྲེལ་བཟོན་མང་དག་གནང་བར་བརྟེན་ནས་
བྱུང་བཞིན་ཏུ་གསལ་པོ་ཡིན།

༡༘ ཡང་ཚིག་ཐོའི་ནང་། ཏཱ་ལའི་རུ་ཚོགས་ཀྱིས་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་བོད་རང་བཙན་
ཀྱི་ཚེད་དུ་སླེང་ཚུགས་ཤུགས་ཆེ་བཞོས་ནས་ཕྱི་རྒྱལ་བའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་ལ་
བལ་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལས་འགུལ་སྒེལ་རྒྱུའི་སྙོམས་བསམ་བཅངས་པ། ཞེས་པའི་སྐོར་དྲ་
བོད་རང་བཙན་ཡིན་པའི་འགྲེལ་བཟོན་བྱེད་དོན་ནི། རྒྱ་བོད་རྒྱལ་རབས་རྟིང་ཁུངས་
སུ་འཁོད་ཡོད་པ་དང་། གཟུར་གནས་སྐྱེ་བའི་བསམ་ཐོའི་ནང་ལྷན་སྐྱེས་སུ་འཆར་
བའི་དངོས་དོན་ཞིག་ཡིན་པ་རེ་གསལ་དུ་འགྲོ་ལུས་རེད། རྒྱ་མཚན་དེ་དག་གིས་རྒྱ་
མིས་བོད་དུ་དབང་སྐྱུར་བྱས་ནས་མི་ལོ་སུམ་ཅུ་བརྒྱལ་བ་སོང་ན་ཡང་། ད་དུང་བོད་
རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་ཡིན་ཞེས་སྐྱུར་བཤད་ཡང་བཤད་རྒྱུ་དུ་སྟ་མཐུད་བྱེད་དགོས་པ་
འདི་བྱུང་བ་རེད། ས་ཁུལ་གཞན་དག་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་བསྟོན་མེད་རིགས་ལ་དེ་
འདྲའི་སྐྱུར་བཤད་ནམ་ཡང་བྱེད་དགོས་མེད། དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་གི་དམག་དམུང་བོད་
དུ་ཡོང་སྐབས་རྒྱ་ནག་གི་ས་ཁུལ་གཞན་དག་དང་མི་འདྲ་བར་བོད་དང་རྒྱ་ནག་
དབར་གྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་ཡང་འཛོག་དགོས་བྱུང་ཡོད། གནས་ཚུལ་
དེ་དག་གིས་བོད་རྒྱ་ནག་དང་ཐ་དད་ཡིན་པ་དང་། གནས་སྐྱངས་མི་འདྲ་བ་ཡིན་པ་
གསལ་པོར་བསྟན་ཡོད།

༡༙ ཡང་ཚིག་ཐོའི་ནང་། ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་སྟུན་ཟླ་ཚོར་འགྲོ་
འོང་རང་དབང་གི་སྲིད་བྱས་ལག་བསྟར་བྱས་པ་དེ་བེད་སྟོན་ཀྱིས་རྒྱལ་ནང་དུ་མི་
བཏང་ནས་ངན་སྐྱུལ་དང་། གསང་བའི་སྐྱིལ་འཇུགས་འཇུགས་སུ་བརྟུག་ཡོད། ཅེས་
བཞེད་འདུག བོད་ཕྱི་ནང་གི་གཞེན་འཕྲད་འགྲོ་འོང་ནི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལོངས་
སུ་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ཚུགས་གཉིས་ཀས་སྤྱང་བཅི་དང་། གཅེས་སྐྱེས་བྱེད་འོས་
པ་སྟོས་ཅི་དགོས། ང་ཚོའི་ཚུགས་ནས་གོ་སྐབས་དེ་བཟུང་སྟེ་ཕན་ཚུན་བདེ་སྟུག་
ཤོད་རེས་དང་། བསམ་ཚུལ་བརྗེ་ལེན་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་གསང་བའི་སྐྱིལ་འཇུགས་
འཇུགས་རྒྱ་དང་། གཏོར་བཞིག་ངན་སྐྱུལ་བསྐྱེད་བྱེད་པ། སུ་དཀྲུག་མངའ་དཀྲུག་

རིགས་བྱས་པ་མེད་ལ་དེ་འདྲའི་ངན་སེམས་དང་གོམས་གཤིས་ཀྱང་མེད།

༤༘ ཚིག་ཐོའི་ནང་། ད་རེས་ཀྱི་དོན་དེའི་འགན་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱ་ལའི་སླ་མ་
དང་། ལ་བུལ་རིང་ལུགས་པ་ཉུང་ཤས་དེ་ཚོར་ཡོད། ཅེས་བཀོད་འདུག གོང་སློབ་
ལྟར་དོན་རྒྱུན་དེ་ང་ཚོའི་ཕྱོགས་ནས་བསྐྱངས་པ་མེད་པས་དེའི་འགན་འཁུར་ང་ཚོར་
དགོ་ཐབས་གཤམ་ཡོད། ལྟ་སའི་ཁྲོམ་སྐྱོར་ནང་ལྷགས་མཁན་མི་གྲངས་ཉུང་ཤས་ཡིན་
མིན་ས་གནས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ངོ་མ་མཁུན་ཐབས་གནང་རྒྱུར་རེ་བ་ལྷུ་གི་ཡོད། གཤམ་
སྲིད་ལྟ་སར་བྱུང་བའི་དོན་རྒྱུན་དེ་མི་ཉུང་ཤས་ཀྱི་ལས་འགུལ་ཡིན་ན། དེ་སྐབས་ལྟ་
སར་བྱུབ་ཕྱོགས་པའི་གསར་འགོད་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་སློ་བུར་བྱ་བྱིར་
འཕྱུང་མ་བཏང་བར་ཁོང་རྣམས་ལ་བྱེད་ཚོས་སློབས་པའི་ངང་ནས་གནས་སྐྱངས་
ངོ་མ་སྟོན་པའི་གོ་སྐབས་དེ་ཟེན་དགོས་པ་ཞིག་རེད། དེ་མཚུངས་སྐབས་དེར་བདེ་
འཇགས་ཀྱི་དམག་མི་ལྟ་སར་ཇོ་བོ་གིས་འོར་འདྲེན་བྱེད་དགོས་དོན་ཡང་མེད་པ་
རེད།

༤༙ ཚིག་ཐོའི་ནང་། རྒྱ་ལའི་སླ་མས་རྒྱ་ནག་དབྱུག་གཞུང་གི་ལྷག་བསམ་དང་
། སེམས་བཟང་གི་རེ་འདུན་དང་བྱ་སྡོད་དེ་གཉོད་རྒྱུར་བྱས་མེད་བྱ་བ་ཅིས་ནས་འོར་
འཕྱུལ་གྱི་ལངས་ཕྱོགས་ལ་འཕྱུར་བ་བཏང་མེད། ཅེས་བཀོད་སྟོར། ཡ་སྐབས་
མགོན་རྒྱ་ལའི་སླ་མས། ༡༩༥༧ ལོར་རྒྱ་བོད་འབྲེལ་ལམ་སྐྱུར་གསོ་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་
ཟླ་རྗེས་སུ་ལྟ་སྐྱོར་ཐེངས་བཞི་དང་། སྐྱེ་ཚབ་ཐེངས་གཉིས་བཅས་བཏང་གནང་སྟེ་
དགོངས་བཞེད་རྒྱ་ཚེན་པོས་རྒྱ་བོད་དབར་གྱི་དཀའ་རྙོག་དེ་གཉིས་མོས་ཞི་བའི་ལམ་
ནས་སེལ་ཐབས་ཀྱི་ཐུགས་རེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གནང་ཡོད། དེ་ཡང་ཡ་སྐབས་མགོན་
རྒྱ་ལའི་སླ་མ་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་གནད་དོན་ཞིག་མིན་པར་བོད་མིའི་གཞི་ཚའི་བདེ་སྐྱབས་སྐྱོར་
སོང་སྐབས་ཐག་གཅོད་ཡོང་ཐབས་སུ་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གསལ་བཤད་དང་།

¹གསལ་བཤད། ཡིག་ཆ་འདྲའི་ནང་རྒྱ་ནག་གཞུང་ཞེས་པའི་མིང་ཚིག་བཀོད་པ་འདྲི་
བཞིན་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་བོད་སྐད་ནང་གྲུང་གོ་སྟེ་དཀྱིལ་རྒྱལ་ཞེས་པའི་མིང་ཚིག་
མེད་སྐབས་ད་ལན་ལོ་རབས་མང་པོའི་རིང་སྡོད་སྐབས་ཀྱི་མིང་ཚིག་དེ་རང་བྱིས་པ་ཡིན།

དེ་བསྐྱུན་བསམ་འཆར་མང་པོ་ཞིག་ཞུས་ཡོད་ཀྱང་། བྱིད་རྣམ་པས་བཅོན་པུགས་
འདོད་དབང་གནང་རྒྱུ་མ་གཏོགས་དངོས་དོན་ངང་བདེན་དོས་འཛིན་དང་། ལྷ་
མཚན་ལྡན་པའི་བདག་སྲོད་གཏན་ནས་གནང་མེད་པ། དཔེར་ན།

ཀམ་ ང་ཚོས་བོད་ཚོལ་ཁ་གསུམ་ནང་ཁུལ་ཁ་བྲལ་མ་ཡིན་པར་ཚིག་སྒྲིལ་ཐོག་
རང་གི་འགན་དབང་རང་གིས་བྱེད་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་མནའ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་མིང་
དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་དགོངས་བཞེས་དགོས་ཞེས་དང་།

ཁམ་ ཐའི་ཕན་ལ་དོན་ཚན་དགུ་ཅམ་དགོངས་བཞེས་གནང་ཡོད་པས། བོད་ལ་
དེ་བས་ལྷག་པའི་དགོངས་བཞེས་འོས་ཞེས་དཔེ་སྟོན་ཞུས་པར། ཡང་ཅན་རིན་ཀམ་
བོད་བཅིངས་བཀོལ་བཏང་བེན་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ཐའི་ཕན་དང་འབྲེལ་གྱི་མ་རེད།
ཅེས་གང་ལྟར་སོ་སོའི་ལག་ལྷོག་དུ་བཅུད་རྗེས་རང་དབང་དང་། འབྲེལ་མཉམ་གྱི་ཐོབ་
ཐང་ཟེར་བ་རྗོག་འོལ་དུ་བཏང་ཚོག་པར་དོས་འཛིན་གནང་ཡོད།

གམ་ ལྷ་བསམ་མགོན་ཏུ་ལའི་སྐྱ་མ་མཚོག་ནས་ཁངས་སྐྱུང་དང་། ལྷག་བསམ་
གྱིས་ཉེང་ཞའོ་ཕིང་མཚན་ཐོག་བོད་དོན་སྐྱོར་གྱི་འབྲེལ་ལམ་འཚོལ་ཆེད་བྱག་གིས་
གནང་བར་འབྱོར་ལན་ཅམ་ཡང་གནང་མེད།

ངམ་ ལྷ་བོད་འབྲེལ་མཐུད་ཞུ་བདའི་ཆེད་ལྷ་སའམ། བེ་ཅིང་གང་རུང་དུ་ང་
ཚོའི་སྐྱ་ཚབ་བཞག་འཐུས་བསམ་འཆར་བཏོན་པར་ཡང་དགོངས་བཞེས་གནང་མེད།

ཅམ་ བོད་མི་གཞོན་སྐྱེས་རྣམས་ལ་དེང་རབས་གྱི་ཤེས་ཡོན་སྦྱོང་བརྗོད་སྦྱོད་རྒྱ་
གལ་འགངས་ཆེ་ཁར། དེང་སྐབས་བོད་ནང་དགོ་ཆན་མི་ལྡང་བའི་དཀའ་ངལ་དངོས་
ཡོད་ལ་བརྟེན་ང་ཚོའི་གཞོན་ཅུ་ཤེས་ཡོན་ཅན་ཁག་གཅིག་བོད་དུ་རིག་གནས་དང་།
ལག་ཚུལ་དགོ་ཆན་དུ་དང་སྤངས་བྱེད་པར་ཡང་ཁས་ལེན་གནང་མེད།

ཆམ་ ༡༩༥༩ ལོར་ལྷ་སའི་རྒྱུང་འཕྲིན་ནས་དབྱིན་མ་ཐང་གིས་ཏུ་ལའི་སྐྱ་མས་
བོད་མི་མང་ལ་རིན་ལན་ལོག་འཇལ་བྱས་པ་རེད། ཅེས་བཤད་པ་དེ་རྒྱ་ནག་དབུས་
གཞུང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་མིན་དོགས་གཅོད་ཞུས་པར་གསལ་ཆ་གང་ཡང་གནང་
མེད།

ངེལ་ ༡༩༤༡ ལོར་ང་ཚོའི་སྐྱེ་ཚབ་ཚོགས་པས་དོ་དམ་བཅོལ་བཅུག་ཁོངས་སུ་
 ཡོད་པའི་ཚན་སྡོམ་བཟང་དབང་ཕུག་བོད་ཀྱི་ཚོས་རིག་མཁས་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་།
 ཁོང་དགུང་ན་མཐོ་བ་དང་བཅས་ང་ཚོར་ཚིས་སློད་ཡོང་བ་ཞུས་པར། ཡང་ཅན་
 རིན་ནས། བོད་ནང་བཟང་གཅོད་བྱས་པར་བཅོལ་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་མི་འདུག་གསུངས་
 པ་དང་། དེ་རྗེས་ལྷོ་ལི་གཞུང་ཚབ་བརྒྱུད་སྐྱུར་སྐྱུལ་ཞུས་པར། ཁོ་པ་ཁྲིམས་འགལ་
 ཉེས་བསགས་ལ་བརྟེན་སྲིམས་གཅོད་དོ་དམ་བྱས་ཡོད་པ་རེད། ཅས་བཀྲེས་སོང་དེ་
 འདྲ་ཞིག་ཀྱང་སློད་བཀོལ་མ་བཏང་བ་རེད། སློ་ཕམ་པ་ཞིག་ལ་ད་ཆ་ཁོང་བཅོལ་ཁང་
 བང་སྐྱ་གཤེགས་ཟིན་འདུག།

*མེ ཡང་ཚིག་ཐོའི་ནང་། ཏཱ་ལའི་སླ་མས་བོད་ལ་མངོན་གསལ་གྱི་འགྲུར་ལྷོག་
 བྱུང་བ་དེ་སྣང་མེད་དུ་བཏང་ལུགས་སྒོར། ལོ་རབས་བརྒྱུད་ཅུ་ཕན་གྱི་གནས་ཚུལ་
 དང་བསྐྱར་ན། དེ་སྤེའི་སྲིད་བྱས་ཀྱི་ཕམ་ཉེས་ནས་བསྐབ་བྱ་སྒངས་ཉེ་ཤོར་བཅོས་
 གནང་བར་འགྲུར་བ་བཟང་ཕྱོགས་སུ་འགོ་གི་ཡོད་པར་ང་ཚོས་ཁས་ལེན་དང་དགའ་
 བསུ་ཞུས་ཡོད། དཔེར་ན། ༡༩༥༩ ལོར་ཡ་སྐབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་སླ་མའི་གསུམ་བཅུའི་
 གསུང་འཕྲིན་ནང་། ཉང་ལའོ་མིང་གི་སྤྱི་བཀའ་མོལ་ནང་དངོས་ཡོད་ནས་
 བདེན་པ་འཚོལ་དགོས་ཞེས་དང་། ཡང་རྒྱ་ནག་ནང་མི་མང་གི་སྐྱུར་ཡིག་སྐད་འབོད་
 ལ་ལོ་མང་གི་སྤྱིང་ནད་འདོན་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་དགོས་ཞེས་དང་། ཡང་རང་ཉིད་ལ་
 སློན་དང་རྗེས་ལུས་ཡོད་པ་སྐམ་བརྟུ་བྱས་པས་ཕན་ཐོགས་མེད་པས་རང་སློན་དང་
 རྗེས་ལུས་ངོས་ལེན་བྱེད་དགོས་ཞེས་པ་མོགས་རྒྱ་ནག་དཔོན་རིགས་སློན་མ་ཚོ་དང་
 མི་འདྲ་བའི་དྲང་བདེན་ཡར་ཐོན་གྱི་ཡངས་ཀྱི་རྣམ་འགྲུར་རིམ་ཐོན་ལ་སྐད་གསང་
 མཐོན་པོས་བསྐྱགས་པའི་འོས་སུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་དང་།

དེ་རྗེས་ ༡༩༥༡ ལྷ་ ༦ པའི་ནང་རྒྱུ་ཡའོ་པང་དབུས་དམར་ཤོག་དྲུང་ཆེར་
 འདེམས་བསྐོས་བྱུང་བར་ཡང་ཡ་སྐབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་སླ་མ་མཚོག་ནས་དགའ་བསུའི་
 བེས་ཏར་གནང་ཡོད།

༡༧༤ ལའི་ཡ་སྐབས་མགོན་ཏུ་ལའི་ལྷ་མའི་གསུང་འཕྲིན་ནང་། ཉེ་བའི་ལོ་བཞི་
ལྷ་ཚུན་བོད་ནང་གི་གནས་སྐབས་བརྗོད་ན། བར་ལམ་མི་ལོ་ཉེ་ལུ་ཅམ་གྱི་རིང་ནག་
མེད་བོད་མི་མང་པོ་བཅོན་འདུག་བྱས་པ་སལ་མོ་ཆེ་སློད་བཀོལ་བཏང་བ་དང་།

བོད་ཕྱི་ནང་དབར་འགྲིམས་འབྲལ་འགྲོ་འོང་གི་གོ་སྐབས་བྱུང་ནས་མ་ཤི་གསོན་
བལ་དུ་གྱུར་པའི་པ་མ་བུ་སྤྲུག་གཉེན་གྲོགས་སོགས་ཐུག་འཕྲད་ཐུབ་པ། སོ་ནམ་
འབྲོག་ལས་ཀྱི་འགན་གཅོད་བྱིས་དུད་སོ་སོར་སྤྲད་པའི་ཐོག ཞོར་ལས་ཐོན་སྐྱེད་
དང་། ཉེ་ཆོང་ཐབས་ཤེས་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་སྤྲད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་ས་གཙོ་གྱུར་
ཡུལ་གྲོང་འགའ་ཤས་ལ་མང་ཆོགས་ཀྱི་ཟས་གོས་གནས་སྐབས་ཅུང་ཟད་དག་
ཏུ་བྱིན་པ། བར་ལམ་བོད་ཡིག་གི་བརྗོད་དག་ཡོངས་རྒྱུགས་བདལ་བཞིགས་བཏང་བ་
སྤར་གསའི་ཐོག་བོད་ཡིག་རྩིས་རིགས་དཔར་བསྐྱབ་བྱེད་པ། མཚམས་ཆོགས་
མེད་པའི་ངལ་རྩོལ་ལ་འར་འདེད་ཉུང་དུ་སོང་ནས་མང་ཆོགས་ལ་དབྱུགས་ངལ་
གསོ་བའི་གོ་སྐབས་ཐོན་བུ་ཐོབ་པ་བཅས་བྱུང་ཡོད་ཅེས་ཡོངས་ཁྲུབ་གསལ་བསྐྱབས་
གནང་ཡོད། གནས་ཚུལ་དེ་དག་གིས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཏུ་ལའི་ལྷ་མ་མཚོག་ནས་བོད་
དང་། རྒྱ་ནག་གི་གནས་ཚུལ་ལོགས་ཆའི་འགྲུར་རྟོག་བྱུང་བར་སྤང་མེད་མ་མཛད་པ་
ཆེས་གསལ་པོར་མཚོན་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད།

༡༩ ཆོག་མོའི་ནང་། བོད་དུ་དམག་དོན་བཅོན་བཟུང་དང་། མི་རིགས་དབྱེ་
འབྱེད་ཅེས་རྩུན་གཏམ་བཤད་ལུགས་གསལ་སྐོར། དེ་ནི་རྩུན་གཏམ་གཏན་ནས་མིན།
བོད་ནང་ཞི་དྲག་གི་དོན་དམ་དབང་ཆ་ཡོངས་རྒྱུགས་རྒྱ་རིགས་ཆོས་བཟུང་ཡོད་པ་
དང་། མི་འབོར་ཆེ་སའི་ས་ཁུལ་ཚང་མར་རྒྱ་དམག་སྡོད་ཕྱག་མང་པོ་བཞག་པ་དེ་
དམག་དོན་བཅོན་བཟུང་མ་ཡིན་ནམ། བོད་རིགས་ས་ཁུལ་ནང་རྩལ་ཐོན་མཚོན་
ཆའི་རྟེན་གཞི་ཡོད་ལུགས་བཤད་པ་ལའང་རྒྱ་མཚན་ངེས་ཅན་ཡོད། དེ་བཞིན་མི་
རིགས་དབྱེ་འབྱེད་ཐད་ཀྱང་། བོད་མིའི་སྡོད་ཁང་དང་། སྤོང་བཅོས། སློབ་གྲྲའི་མཐུན་
སྐྱོན། ལས་ཀ་བཀོ་སྡོད་སོགས་རྒྱ་རིགས་ལས་མཐུན་སྐྱོན་ཞན་པ། བདག་དབང་གི་
སྐབས་ལྷི་ཆོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་བྱིས་ཆོང་ཆེན་པོ་ཞེས་མི་རིགས་ཚང་མ་གཅིག་གྱུར་

ཡིན་ལུགས་ཤོད་པ་དང་། ཐོབ་ཐང་སྡོད་སྐབས་གངས་ཉུང་མི་རིགས་རྣམས་རྗེས་ལུས་
 དང་། མི་མེར་གཉིས་པ་ཞིག་ཏུ་བརྗེས་ནས་སྐད་ཡིག་གིས་མཚོན་གཙོ་བོའི་བྱེད་སྡོད་
 ལམ་ལུགས་རྣམས་རྒྱ་རིགས་ཅན་དུ་འགྱུར་གང་སྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། སློབ་གྲྭ་
 བའི་ཡིག་ཚད་རྒྱགས་སྡོད་བྱེད་ཚུགས་དང་། སློབ་སྦྱོང་དང་། ལས་བཟོ་བསྟུ་ལྷོགས་
 མོགས་རྒྱ་བོད་མི་རིགས་དབར་ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཚུངས་མིན་པའི་མངོན་ཚུལ་མང་པོ་
 ཡོད་སྐབས་རྒྱ་བོད་མི་རིགས་དབར་གྱི་བསམ་སློབི་ལྷོགས་འགལ་ཨང་རང་སྦྱགས་ལུ་
 མངོན་རྒྱ་ཡོད།

༧༩ ལྷག་པར་ང་ཚོས་གསལ་པོར་བརྗོད་དགོས་པ་ཞིག་ལ། ཚིག་ཐོའི་ནང་། ཏུ་
 ལའི་སླ་མས་ཡང་སྤིང་བོད་མི་མང་གི་བདེ་སྦྱིད་ལ་དངོས་འབྲེལ་སྦྱགས་འཁུར་གནང་
 གི་ཡོད་དང་། ཡང་ན་ཁོང་སྤེར་གྱི་གོ་གནས་དང་། མཐའ་འཁོར་གྱི་མི་འགའ་ཤས་
 གྱི་སྤེར་ཕན་ཚེད་སྐད་རྟིང་མཁྲེགས་པོའི་སློན་ནས་ཁ་བྲལ་གྱི་ནག་ཉེས་ལས་འགལ་
 སྤེལ་གྱི་ཡོད་མེད་སྟོར་དོགས་པ་མི་བྱེད་ཀ་མེད་བྱུང་། ཞེས་བཀོད་འདུག དེ་ནི་བོད་
 མི་མང་ཡོངས་ཀྱི་བསམ་ཡུལ་ལས་ཡོངས་སུ་འདས་ཤིང་དངོས་ཡོད་དང་མ་འཚམས་
 པའི་འཁྲོག་བཤད་ལ་མཚན་ཅན་ཞིག་རེད།

གནད་དོན་དེའི་ཐད་ཁྱེད་རྣམ་པས་དེ་སྡེ་དགོངས་པ་བཞེས་སྐྱངས་ནོར་ཡོད་ལ།
 ད་ལྟོང་ནོར་འཁྲུལ་དེ་མཐའ་འཁྲོངས་གནང་བར་ངོས་འཛིན་མི་བྱེད་ཀ་མེད་རེད།
 ལས་བྱེད་མགོན་ཏུ་ལའི་སླ་མ་མཚོག་ནས་དུས་རྒྱུན་དུ་ང་ནི་བོད་མི་མང་གི་མགྲིན་
 ཚབ་པ་ཞིག་ཡིན་གསུང་ལུས་དང་། བོད་དོན་ནི་བོད་མིའི་ཆེད་དང་། དེ་ཡང་བོད་མི་
 ཚོས་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པར་གསུངས་ཡོད། ཏུ་ལའི་སླ་མ་མཚོག་ནས་དུས་རྟོག་ཏུ་
 བོད་མིའི་འཕལ་སྦྱགས་ཀྱི་ཁེ་སན་སྦྱབ་ཐབས་ཁོ་ན་གནང་གི་ཡོད་པ་བོད་མི་རྣམས་
 ལ་ཚོར་སྤང་གཉིང་བཟབ་བཅོས་མིན་ཡོད་ཅེས་ཡིན། ལས་བྱེད་མགོན་ཏུ་ལའི་སླ་མ་སྦྱུ་
 སྤེར་གྱི་ཐོབ་ཐང་དོན་གནད་སྟོར་ང་ཚོས་སྤེར་ཕན་གོ་བསྟུར་བྱས་མེད་ལ་མ་འོངས་
 པར་ཡང་བཀའ་མོལ་གནང་དགོས་གང་ཡང་མེད།

༡༧༤༡ ལོར་ང་ཚོས་སྐྱེ་ཚེ་བཏང་ནས་རྒྱ་བོད་དབར་གྱི་དཀའ་རྙོག་དེ་སེལ་
 ཐབས་ཀྱི་ཤོས་མོལ་ཞུས་ཡོད་ན་ཡང་། བྱིད་རྣམ་པས་དེ་ལས་སྡོག་སྡེ་རྒྱ་བཀག་དབུས་
 གཞུང་གིས་རྒྱ་ལའི་སྲུང་དང་། ཁོང་གི་རྗེས་འབྲངས་པར་འཛིན་པའི་སྲིད་བྱུས་
 འོན་ཀྱང་ལྷ་ཞེས་པ་ཞིག་བཏོན་ནས་ཅ་དོན་རྒྱ་ཚེའི་བོད་མི་མང་གི་བདེ་སྐྱབས་དང་
 འབྲེལ་བའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནས་ཚུལ་དེ། ཡ་སྐབས་མགོན་ཏུ་ལའི་སྲུང་སྐྱེས་ཀྱི་
 དོན་གནད་ཅིག་ལ་ཁ་བརྒྱུན་སྐབས་སྐབས་དེའི་ཤོས་མོལ་ལ་བྱུབ་འབྲས་གང་ཡང་
 ཐོབ་ཐུབ་མེད།

ཡ་སྐབས་མགོན་ཏུ་ལའི་སྲུང་བོད་ནང་གཟིགས་སྐྱོར་དང་། རྙོག་ཞིབ་ཏུ་སེབས་
 བཞེད་ཡོད་ལུགས་གསལ་བསྐྱབས་གནང་སྐོར་བྱིད་རྣམ་པས་དགོས་ངེས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་
 ཁ་ཤས་ཀྱང་ཁས་ལེན་མ་གནང་བ་དང་། ལྷག་པར་བོད་རང་སྐྱོང་སྡེ་ཚངས་ནང་
 འཛུགས་སྐྱབ་བྱེད་འགོ་རྒྱུགས་ཟིན་པས་གདན་ཞུ་བྱེད་རྒྱ་བྱ་སྒྲིག་སྐབས་མིན་ཞེས་ཁ་
 གཡང་ནས་དོན་དུ་དགག་ཆ་གནང་བུང་བ་སོགས་ང་ཚོའི་དྲང་བདེན་གྱི་རེ་འདུན་
 དང་བསམ་ཚུལ་ལ་བྱིད་རྣམ་པས་སྡུ་བར་གསུམ་དུ་ཚིས་འགོ་དང་། བདག་སྐྱོད་
 གང་ཡང་མ་གནང་བར་ཚེད་མངགས་ཁ་བྲལ་གྱི་ལམ་དུ་འབྱུང་རྒྱག་གཏོང་གནང་
 གི་འདུག།

༡༠༘ ཡང་ཚིག་ཐོའི་ནང་། ཏུ་ལའི་སྲུང་མས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེས་པའི་ཚེད་དུ་ལྷ་
 སའི་ཟིང་ཆར་ངན་སྐྱེལ་དང་། བྱུས་འགོད་ཀྱིས་དག་རྒྱབ་བྱེད་རྒྱུར་སྐྱེལ་སྐོར་བྱས་
 བའི་རྒྱ་མི་དམངས་དབར་མི་མཐུན་པ་བཟོས་པ་དང་། ལྷ་ས་ཤོང་ཁྱེད་ཀྱི་མི་
 རིགས་ལག་གི་མི་དམངས་རྣམས་ཀྱི་བརྟན་སྡིང་དང་། ཞི་བདེ། བདེ་སྐྱིད་བཅས་ཀྱི་
 འཚོ་བ་གཏོར་བཞིག་བཏང་བ་དེ་དང་། བྱང་ཚོས་ཀྱི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དར་
 སྡེལ་གཏོང་བའི་ཞི་འཇམ་དང་ཞི་བདེ། སྐྱིག་སྐོང་དག་སྐྱབ་བཅས་མཉམ་དུ་གནས་
 ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། ཞེས་པའི་སྐོར། མི་གསོད་ཁྲག་སྐྱོར་གྱི་བྱ་སྐྱོད་དེ་ལག་པར་
 མི་མདའ་བརྒྱང་མཁན་ཚོས་བྱས་པ་མ་གཏོགས། ལག་པ་སྐོང་པའི་བོད་མིས་བྱས་པ་
 མིན།

११०: ཚིག་ཐོའི་ནང་། ལྷ་ १० ཚེས་ ༥ ཉིན་རྒྱ་ལའི་སློབ་མས་གསར་འགོད་པའི་
 ཚོགས་འདུའི་ཐོག་ཁོང་ཨ་རིར་མེབས་པ་དེ་ནི་ལྷ་སའི་ཟིང་ཚའི་དོན་རྒྱུ་གྱི་རྒྱ་
 རྒྱུ་གཅིག་ལོས་ཡིན་ཞེས་དོས་ལེན་མི་གནང་མཐུ་མེད་བྱུང་ཡོད། ཅེས་པའི་
 རྫོང་དུ་ ཡགོང་ས་མཚོག་ནས་གསར་འགོད་པར། ལྷ་སར་བྱུང་བའི་ཟིང་ཚའི་རྒྱ་རྒྱུ་
 གཅིག་ཨ་རིར་མེབས་པ་དེ་ཡིན་གསུངས་པའི་ཡིན་ལུགས་ནི། ཡགོང་ས་མཚོག་ནས་
 ཨ་རིར་གསལ་བསྐྱབས་གནང་བའི་དོན་ཚན་ལྔ་པོ་དེར་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་བོད་
 བུད་ལོ་རྒྱུ་བྱེད་དགོས་པའི་སྐུལ་སྐྱོད་ལྷན་བསྐྱབས་ལུགས་ཆེ་གནང་བར་བརྟེན་
 བོད་མི་ཚོས་མ་བཟོད་པར་ལྷ་སའི་དོན་རྒྱུ་དེ་ལངས་པ་རེད། བོད་མིའི་རྩ་བའི་
 བསམ་ཚུལ་དེ་དག་དེས་གསར་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་མིན་པར་སྲུང་ནས་ཡོད་སྲུང་དཔེར་
 བ། གཙོང་ནང་གཞི་སྒྲིའི་རྒྱག་གཟེར་ལངས་པ་ལྷ་བྱ་ཞིག་རེད།

ཡང་སྐབས་དེའི་གསར་འགོད་པས། ལྷ་སར་བྱུང་བའི་ཟིང་ཚའི་བོད་དོན་འཐབ་
 ཚོད་གྱི་འཕོ་འགྲུར་དུས་མཚམས་ཤིག་ཡིན་ནམ། ཞེས་བཀའ་འདྲི་ལྷ་སྐབས། དེ་མ་
 ཡིན། བོད་དོན་འཐབ་ཚོད་གྱི་འཕོ་འགྲུར་དུས་མཚམས་ནི་ १९८९ ལོའི་ལྷ་བ་ ༩
 པར་བྱུང་བའི་གནང་དོན་དེ་རེད། དེའི་རྩ་བའི་དཀའ་རྙོག་ཡོང་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ནི་བོད་
 པ་རྣམས་རྒྱ་མིའི་དབང་རྒྱུར་འོག་སྦྱིད་པོ་མེད་པ་དེ་རེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད།

१११: ཚིག་ཐོའི་ནང་། བོ་མ་རིམ་རྗེས་མ་དེ་ག་འདྲ་སློབ་དགོས་མིན་ནི་ཡོངས་སུ་རྒྱ་
 ལའི་རུ་ཚོགས་ལ་རག་ལུས་ཡོད། གལ་སྲིད་རྒྱ་ལའི་སློབ་མས་ཁ་བྲལ་གྱི་ལས་འགུལ་
 སྤེལ་ན། ང་ཚོས་སྲུང་བས་ངོ་བུ་ལྷན་པའི་བྱ་སྦྱོད་ལག་བསྟར་མི་བྱེད་ཀ་མེད་
 ཡོང་གི་རེད། ཅེས་པའི་རྫོང་། ང་ཚོའི་ཕྱོགས་ནས་ १९༩༩ ལོར་དཔེ་བར་ཕན་ཚུན་
 འབྲེལ་བ་ཇི་ཞུས་གོང་གསལ་ལྟར་ཐོག ཡསྐབས་མགོན་རྒྱ་ལའི་སློབ་མ་མཚོག་ནས་
 རྒྱ་མིས་ཁ་བྲལ་བེར་བའི་རྫོང་། བོད་ཁ་བྲལ་གཏོང་འདོད་མེད་ན། ཁ་བྲལ་དུ་འགྲོ་མི་
 དགོས་པ་ཞིག་རྒྱ་མི་རང་ཉིད་ནས་བསམ་སློབ་གཏོང་དགོས་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་
 རྒྱུ་བ་དང་། དེའི་ཆེད་དུ་བོད་མི་རྣམས་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་དོ་བོ་མ་བརྟེན་པའི་
 ཐོག་ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ། ཚོས་གྱི་སློབ་གཉེར་དང་། ཤེས་རིག་དཔལ་འབྱོར། ཆབ་

སྲིད་བཅས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བ། བོད་མི་རྒྱལ་ས་རང་གི་ལྷང་པའི་ནང་གྲངས་ཉུང་མི་
 རིགས་ཤིག་ཏུ་མ་གྱུར་པར་རང་གི་མདུན་ལམ་རང་ཐག་གཅོད་སྲུབ་པ་བཅས་ཀྱི་གོ་
 རྒྱུ་བས་སྤོང་དགོས། ད་ལྟོ་ཨ་རིར་བྱུང་བ་སྲུགས་གནང་བའི་དོན་ཚན་ལྟ་ལྟར་ཡང་།
 བོད་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་གནས་སྤངས་དང་། རྒྱ་བོད་མི་རིགས་དབར་གྱི་འབྲེལ་བའི་
 སྐོར་ལ་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གི་སློབ་ཤེས་མོལ་བྱེད་འགོ་འཛུགས་དགོས། ཞེས་
 གསུངས་ཡོད། ང་ཚོའི་ཕྱོགས་ནས་ཞི་འཇམ་མཐུན་འགྲིག་གི་ཆེད་དུ་འབད་བཅོལ་
 བསྐྱེད་ཡོད་ཅིང་། ལོ་བས་ལྷན་གྲངས་མང་གི་རྒྱ་མི་རིགས་ཆེན་པོས་ཉམ་ཚུང་གྲངས་
 ཉུང་བོད་མི་རྒྱལ་ས་ལ་བསྐྱེད་མོད་དང་། འཛིགས་སྐྱུལ་དེ་འདྲ་གནང་བ་ནི་སློབ་མ་
 སྐྱེ་གཞི་ཞིག་རེད། བྱིད་རྣམ་པས་བོད་མི་མང་ལ་དེ་སྲོལ་འདྲིལ་ལྡན་པའི་བྱ་ཐབས་
 ལག་བསྟར་གནང་ཚུངས་པ་དང་ཚོས་ད་ལྟོ་བརྗེད་མེད།

བྱ་སྤོང་དེའི་འབྲས་བུར་ ༡༩༥༩ ལོ་ནས་བཟུང་བོད་སྤོངས་དེ་ལོ་རྒྱུས་ནང་བྱུང་
 མ་ཚུངས་པའི་བཅོལ་ཁང་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། སློབ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་བོད་མི་ཉ་
 ཅང་མང་པོ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གཞོན་པའི་འོག་དམར་གསོད་བཏང་བ་དང་། འཛིགས་
 ལྷང་གིས་རང་གི་བརྒྱབ་པ། འཚོ་བས་ལོངས་ནས་ལྷོགས་ཤི་སྤོངས་པ་སོགས་འཇམ་
 སྲིད་ནང་མཐོང་དགོན་ཞིང་། ཡིད་སྤོངས་པའི་གནས་སྤོངས་དེ་བྱུང་ནས་རྒྱ་བོད་མི་རིགས་
 དབར་གྱི་འགལ་བ་རྗེས་ཅན་ཏུ་གྱུར་མོང་།

༡༩༩ ཚེས་ཐོར། བོད་རང་བཅོལ་ལུང་སློབ་གིས་དག་རྒྱུ་བྱེད་པ་དང་། སློབ་
 གཡོ་ངན་བྱས་ཀྱི་ལས་འགུལ་སྤེལ་ན་བོད་རིགས་མི་དམངས་ཚུད་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་
 མི་རིགས་འགག་གི་མི་དམངས་ཚོས་མཆིལ་མ་ལྟར་འདོར་རྒྱ་དང་། མགོ་གས་ལྷང་
 འགག་ཐོན་པ་ཞིག་བཟོ་གི་རེད། ཅེས་པའི་སློབ་པ། ང་ཚོས་དག་རྒྱུ་བྱེད་སློབ་གཡོ་ངན་
 བྱས་ཀྱིས་ལས་འགུལ་སྤེལ་བ་གཏན་ནས་མེད། ད་པན་ཡ་སྐབས་མགོན་ཏུ་ལའི་སྐུ་མ་
 མཚོག་ནས་རྒྱ་བོད་གཞིས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་སྐོར་དང་། བོད་མི་མང་གི་བདེ་སྲུག་སྐོར་
 ལ་དགོངས་བཞེས་གནང་སྤངས། ཉེ་བའི་ཆར་དོན་ཚན་ལྟ་བུ་ལྟར་པའི་དགོངས་སྤོངས་
 བཅས་ལ། བོད་མི་རྒྱལ་ས་སེམས་ཀྱི་གཏིང་ནས་ཞེད་སྤང་བྱེད་མི་དགོས་པ་ཞིག་དང་།

རང་དབང་གི་སློབ་མཁུ་ལ་བརྟེན་ཐུབ་པའི་གོ་སྐབས་ཤིག་བྱུང་བ་ཡིན་ན་པོད་
 བྱང་གི་རྒྱ་ཆེའི་མི་དམངས་དང་། ལས་བྱེད་པ་དམར་ཤོག་ཚོགས་མི་ཐེ་བའི་པོད་མི་
 སལ་མོ་ཆེས་མོས་མཐུན་བྱེད་ངེས། དེ་ཙམ་མ་ཟད་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་གཞན་དག་
 ཚོ་ལ་དྲིས་ན་ཡང་བསམ་ཚུལ་བྱུང་མཚར་པོ་ཐོན་སྲིད། རྒྱ་ནག་གི་མི་དམངས་ལ་
 མཚོན་ན་ཡང་། ད་ཕན་པོད་ཀྱི་གནས་སྡངས་ངོ་མ་གསལ་རྟོགས་མ་ཐུབ་པར་འབྱོར་
 བཤད་ཀྱི་དྲིལ་བསྐྱགས་འོག་ཏུ་མགོ་ཚེངས་ནས་བཟུང་པའི་སྤྱིར་བཏང་རྒྱ་ནག་མི་
 མང་དང་། སློབ་ཕྲུག་ལས་བྱེད། དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་གི་ཕྱི་རོལ་དུ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མཁན།
 མཁས་པའི་རིགས་ཀྱི་ནང་དུ་འང་པོད་མི་ཚོར་དངོས་འབྲེལ་ཤ་ཚའི་རྣམ་འགྲུར་
 བསྟན་མཁན་དང་། པོད་དོན་ཐོག་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དྲང་པོ་མ་བྱས་པའི་གནས་
 ཚུལ་བརྟེན་མཁན་ཡང་གང་འཚམས་ཡོང་འདུག དཔེར་ན། པེ་ཅིང་དུ་མཐོ་རིམ་
 དཔོན་རིགས་ཤིག་གིས་བཤད་པ་སློབ་ཕྲུག་ཅིག་གིས་གོ་ཐོས་བྱུང་དོན་ལ། རྒྱ་ནག་
 དང་། འཇའ་བན་གཉིས་རིག་གཞུང་ཕྱོགས་མཐུན་ཡིན་ཡང་། དེ་སྔ་འཇའ་བན་
 གྱིས་རྒྱ་ནག་ལ་མནར་གཅོད་བཏང་བར་རྒྱ་མི་རིགས་ནང་འཁོན་འཛིན་ཤིག་ཏུ་ཆེན་
 པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས། རིག་གཞུང་ཐ་དད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱིས་པོད་མིར་མནར་
 གཅོད་བཏང་བར་པོད་མི་རྣམས་འཁོན་འཛིན་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ཚོས་ཉིད་རེད། ཅེས་
 བཤད་འདུག གལ་སྲིད་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ནས་པོད་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་
 ཚུལ་ངོ་མ་གསལ་པོར་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་པའི་གོ་སྐབས་ཤིག་བྱུང་བ་དང་། དེའི་ཐོག་
 ལ་མོ་སའི་སེམས་གཏིང་གི་བསམ་ཚུལ་དེ་ཞེད་སྣང་མེད་པའི་ཐོག་ནས་གསལ་བརྟེན་
 བྱེད་ཐུབ་པའི་གོ་སྐབས་ཤིག་བྱུང་བ་ཡིན་ན། པོད་མི་སྤྱུག་བསལ་སྤྱོད་དགོས་པ་དང་།
 རྒྱ་མི་ངོ་ཚ་སྤྱོད་དགོས་པའི་གནད་དོན་འདིའི་ཐོག་ལ་རྒྱ་ནག་མི་མང་ནང་ལ་བསམ་
 ཚུལ་འབྲེལ་མེད་པའི་ཞིག་ངེས་པར་དུ་ཡོང་གི་རེད། ད་དུང་གསལ་པོར་ལྷུས་ཚོག་
 བ། རྒྱ་མི་རིགས་ས་ལ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་གི་ནང་ལ་མི་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་ལྔ་དུག་རིང་དངོས་
 ཡོད་ཉམས་སྤོང་བསགས་པའི་གནས་ཚུལ་འོག་ བཅིངས་བཀྲོལ་མ་བཏང་གོང་གི་རྒྱ་
 རྒྱ་ནག་མི་མང་གི་བསམ་ཚུལ། བཅིངས་བཀྲོལ་བཏང་རྗེས་མེ་ཏོག་བརྒྱ་མཉམ་བཞག་

གྱི་གནས་ཚུལ་མ་བྱུང་བར་དང་། དེ་ནས་རིག་གནས་གསར་བཛེ་མ་བྱུང་བར། དེ་
ནས་དུས་ད་ལྟ་བར་གྱི་རྒྱ་ནག་མི་མང་སོ་སོའི་ལུས་ཐོག་ཏུ་ཚོར་བ་སྣ་ཚོགས་ལྷུངས་
པའི་ཉམས་ལྗོངས་དང་། བསམ་ཚུལ་འདྲ་མིག་མང་སོ་ཞིག་སྤྲིབས་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ལ་
བརྟུག་ཞིབ་བྱས་པ་ཡིན་ན་བསམ་ཚུལ་ཁྱད་མཚར་སོ་མཐོང་རྒྱ་རེད།

དམར་ཤོག་གི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་སྲིད་བྱས་ལ་འོར་འཁྲུལ་མེད། ཡང་དག་
པ་ཡིན་གསུང་གི་ཡོད་ན་ཡང་། མང་ཚོགས་གྱི་དགོས་མཁོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྐྱབ་
སྐབ་པའི་སྲིད་བྱས་ཡང་དག་པ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་ན། གྲུ་ཡངས་སྲིད་བྱས་གསར་པ་
བཟོ་དགོས་དོན་མེད། དམ་དྲགས་པ་དང་། མ་རན་པའི་སྐྱོན་ཞིག་ལྷགས་ཏེ་སྲིད་བྱས་
མི་བཟོ་མཐུ་མེད་བྱུང་། གང་ལྟར་མིང་ཚིག་སྟུན་པོའི་སློན་ནས་གནས་ཚུལ་འདྲ་ཆགས་
སོ་གང་འདྲ་ཞིག་གསུངས་ཅུང་། མ་གསུངས་ཅུང་། དོན་དག་ངོ་མའི་གནས་སྤངས་དེ་
ལྟ་བུ་ཞིག་མཐོང་གི་འདུག །

༡༩༩ ད་དུང་ཁྱེད་ཚོས་རྟག་ཏུ་གསུང་སྟེང་ཁ་བྲལ་བྱེད་པའི་དམིགས་ལུལ་ཅི།
ཞིང་བུན་ལམ་ལུགས་སྐྱར་གསོ་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་རེད་གསུངས་པ་དེའི་སྐོར་དུ། རྒྱ་བོད་
གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་གནས་སྤངས་སྐོར་པར་བཞག་ བོད་རང་གི་དངོས་ཡོད་གནས་
ཚུལ་སྐོར་ལ་ཡང་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་འབྲེལ་བཤད་ཤིན་ཏུ་ཉར་བཅོམ་ཆེན་སོ་རྒྱག་གི་ཡོད་
པ་དཔེར་ན། བོད་ལ་ཆེས་རྗེས་ལུས་དང་། ཆེས་སུན་ནག་ཆེས་གདུག་རྒྱབ། ཆེས་
སྐྲ་སྐྲ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བཤད་ཀྱིས་བོད་བཅིངས་བཀོལ་གཏོང་དགོས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་
བཀོད་དེ། བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་རྗེད་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་ཐབས་རུགས་ཡིན་པར་བཤད་ཡོད་
ཀྱང་། བར་ལམ་ཞིག་ནས་ཆེས་ཟེར་བ་རྣམས་བསྐྱས་ཏེ་རྗེས་ལུས་དང་། སུན་ནག་
གདུག་རྒྱབ། སྐྲ་སྐྲ་ཞེས་བཤད་སོང་། དེང་སང་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གིས་མེས་རྒྱལ་ལ་
ཞབས་འདེགས་སྐྱབ་ཡོད་ལུགས་ཤོད་ཀྱི་འདུག བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་རྗེད་པར་འཁྲོག་
བཤད་ཀྱི་ཆེད་དུ། ཞིང་བུན་བྱམས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཟེར་བ་དང་། སྤྱི་མི་ཚོགས་པའི་བྱ་
སྤྱོད་ཟེར་བའི་སྐོག་བརྟན་བཟོས་ནས་བོད་དང་། རྒྱ་ནག་ནང་ཁུལ་དུ་བསྟན་དེ་བོད་
ཀྱི་གནས་སྤངས་འདི་འདྲ་ཞིག་རེད་ཅེས་ཁྱབ་བསྐྱགས་བྱས་པ་དེ་ཚོ་འཁྲོག་བཤད་
ཆེས་དྲགས་པས་བར་ལམ་ནས་བསྟན་མི་ཤོད་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་འདུག །

ང་ཚོས་ཞིང་བྱ་ལམ་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་རྒྱུང་པ་སྐྱུར་གསོ་བྱེད་འདོད་མེད་པ་
 དང་། ༡༩༦༩ ལོར་ཡགོང་ས་མཚོག་ནས་དམངས་གཙོའི་ཚ་བྲིམས་བྱུང་བསྐྱབས་
 བྱུང་པ། ༡༩༧༩ ལོར་བོད་འཛིན་སློང་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་བོད་མི་ཚོར་བྱུང་བའི་
 ཉེན་བོད་ཀྱི་སྲིད་གཞུང་ཅི་འདྲ་ཞིག་འདུགས་མིན་བོད་མི་ཚོས་ཐག་གཅོད་བྱེད་རྒྱ་
 མ་ཟད། རྒྱ་ལའི་སླ་མས་འཛིན་སློང་བྱེད་པའི་གཞུང་གི་སྲོལ་ལུགས་འདི་ཡང་ཡོང་
 གི་ཡོད་མེད་ངེས་པ་མེད། མ་འོངས་པའི་བོད་ཀྱི་ཐག་གཅོད་ནི་བོད་མི་རང་གིས་བྱེད་
 ངེས་ཡིན། ཞེས་གསལ་བསྐྱབས་མངོན་པ། ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཚོ་སྤྱི་ཚོགས་
 གསར་པ་དམངས་གཙོའི་ལམ་དུ་འགྲོ་བཞིན་པ་བཅས་ནི་འཛམ་གླིང་ནང་སྤྱི་གསལ་
 ཡོངས་གྲགས་ཆགས་ཡོད།

མཐུག་བསྟེན་ལུ་རྒྱུར། བྱིད་ནམ་པས་དངོས་ཐོག་བདེན་འཚོལ་ཞེས་པའི་
 ལྟ་བུ་སྐབས་ཆེན་པོ་ཞིག་འཛིན་གྱི་ཡོད་པ་དེ་ལ། ང་ཚོས་མདོན་པར་བསྟོན་པའི་
 སློབས་པ་བཟུང་སྟེ་ད་ལམ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གང་འཚམས་ཤིག་གསལ་པོར་
 བྱུང་པ་ཡིན། དེའི་དམིགས་ལུལ་ནི་རྒྱ་བོད་མཐུན་འབྲེལ་བཟང་པོ་ཡོང་བ་ཞིག་
 དང་། བོད་མི་མང་ལ་ཁེ་ཕན་ཡག་ཤོས་ཤིག་ཡོང་བ། ལོ་རྒྱུས་ལུན་རིང་དང་། ཤེས་
 རིག་ཚད་མཐོ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ནག་དང་། བོད་ཀྱི་བར་ལ་གང་ཅིའི་གནས་སྐྱབས་ཡག་
 པོ་ཞིག་བྱུང་ན་སྐྱམ་པའི་བསམ་ཚུལ་ཁོ་ནའི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་མ་གཏོགས་ང་ཚོས་
 སློབས་ཆེན་གྱི་རྒྱ་ནག་ལ་མ་དགའ་ཞེ་འཛིན་གྱི་སློབ་ནས་བཤད་པ་གཏུན་ནས་མིན།
 དེ་ལྟར་ཡིན་མིན་དུས་ཚོད་ངེས་ཅན་ཞིག་སོང་མཚམས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་
 གསལ་པོ་མཁྱེན་གྱི་རེད།

བོད་ཀྱི་དཀའ་རྒྱུག་འདི་བཞིན། ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་ཐོག་ནས་མཐུན་འབྲེལ་འགྲིགས་
 ཡོང་ཐབས་ང་ཚོའི་བསམ་ཚུལ་འདི་དག་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོ་ཡིན། དམིགས་ལུལ་
 འདིའི་ཆེད་དུ་ཡསྐྱབས་མགོན་རྒྱ་ལའི་སླ་མ་མཚོག་ནས། བོད་ནང་ཞི་བདེ་དང་།
 འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་སྐྱུར་གསོ་ཡོང་ཐབས་འཆར་གཞི་དོན་ཚན་ལུ་འདོན་གནང་
 མངོན་ཡོད། འཆར་གཞི་དེ་ནི་ང་ཚོས་གོས་མོལ་གནང་རྒྱའི་གཞི་སློབ་ཡག་པོ་ཞིག་

ཡིན་པས་དེའི་ནང་གསལ་ལྟར་ང་ཚོས་རྒྱ་བོད་ཕན་ཚུན་འགལ་རྒྱ་སེལ་ཐབས་གྲོས་
མོལ་འགོ་འདྲུགས་གནང་རྒྱའི་རེ་འདུན་ཡོད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཡགོང་ས་མཚོག་
ནས་འདོན་གནང་མཛད་པའི་འཆར་གཞི་འདིའི་ཐོག་དགོངས་བཞེས་ཞིབ་ནན་
གནང་སྟེ་དོན་ཕན་ལྡན་པའི་བཀའ་ལན་གནང་བའི་རེ་འདུན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། རྒྱ་གར་ར་
རམ་ས་ལ་ནས་ ༡༩༥༧ ལྷོ་ ༡༦ ཚེས་ ༡༧ ལ།

ཕྱི་ལོ་ ༡༧༤༥ ལྷ་ ༦ ཚེས་ ༡༥ ཉེན་སེ་དྲུས་སེ་སྐྱག་ཏུ་ཡོ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་
ལ་གནང་བའི་གསུང་འཕྲིན།

༄༅། །དང་སྐབས་ང་ཚོ་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་རྟེན་གྱི་འཛམ་གླིང་ཞིག་
ཏུ་གནས་ཡོད་ཅིང་། རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གི་དཀའ་རྙོག་དེ་རྒྱལ་ཁབ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སེལ་
ཐབས་མེད་པའི་དྲུས་སྐབས་ཤིག་ཏུ་སླེབས་ཡོད། སྤྱི་ལ་སྐབས་པའི་འགན་འཁུར་གྱི་
བསམ་སློབ་ཞིག་མེད་ན་ང་ཚོ་འཚོ་ཞིང་གནས་སྐབས་པ་བྱ་རྒྱ་ནི་འདིག་ཉེན་ཡོད་པ་ཞིག་
རེད། དེར་བརྟེན་འཛམ་གླིང་ཐོག་གི་རྒྱལ་ཁབ་འདྲ་མིན་དབར་སྲར་ལས་ལྷག་པའི་
གོ་ཤེས་དང་། བརྗེ་བཀུར། མཉམ་སྦྲེལ་དམ་ཟབ་བྱ་རྒྱ་བཅས་ཀྱི་དགོས་པ་དེར་ངོས་
ནས་དྲུས་དང་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཡོ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་ནི་
དེའི་ཕྱོགས་ལ་སྐྱལ་མ་བྱེད་མཁན་གྱི་མིག་དཔེ་བཟང་པོ་ཞིག་རེད། མི་རབས་གཅིག་
གི་དྲུས་ཡུན་ནང་དེ་སྡོམ་དགུ་བོ་ཡིན་པ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་དམག་འཁྲུག་གི་ཟང་
ཟེང་ཁྲོད་ནས་ད་ཆ་མཉམ་གནས་དང་མཉམ་སྦྲེལ་བྱེད་དགོས་པ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། ད་
ལམ་ཡོ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་འདིའི་ཐོག་ངོས་ནས་གཏམ་བཤད་བྱེད་
པར་དམིགས་བསལ་གྱི་སློབ་འཕེལ་ཞིང་། དེ་ནི་གཟི་བརླིང་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཡིན་
པར་སྣམ།

ཞིང་ནམ་པས་མཁྱེན་གསལ་ལྟར། ངོས་རང་གི་ཡུལ་བོད་ནི་དཀའ་ངལ་ཅན་གྱི་
དྲུས་སྐབས་ཤིག་ཏུ་གནས་ཡོད་ཅིང་། སྤྱིར་བོད་མི་ཡོངས་དང་། ལྷག་པར་རྒྱ་མིའི་
བཅོན་བཟུང་འོག་གནས་པའི་བོད་མི་ནམས་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་མོང་མ་ཡིན་
པའི་ཁྱད་ཚོས་ཚང་མ་སྲུང་སྐྱོབ་དང་བྱིམ་མཚེས་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་ཞི་བདེར་གནས་
རྒྱ་ཡོང་ཆེད་རང་དབང་དང་། དྲང་བདེན། མདུན་ལམ་རང་ཐག་རང་གཅོད་བྱ་རྒྱ་
བཅས་ཡོང་བར་སྐྱོམ་པ་རྒྱ་འདོད་ལྟ་བུའི་རེ་སྐྱུག་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

ང་ཚོ་བོད་མི་ཚོས་ལོ་ངོ་སྟོང་ཕྱག་ལྷག་ཅོམ་རིང་ནང་བསམ་སློབ་དང་། ཕྱི་རང་
བྱུང་གི་བཀོད་པའི་རིན་ཐང་ཁག་སོར་གནས་དམ་འདྲིན་བྱས་པ་འདི་སྟོན་བཅུད་

བཏང་སྒྲིམས་སྲུག་ནས་སྐབ་པའི་མཐུན་ཀྱིན་དུ་ལྷུང་ཡོད། འཆེ་བ་སྤོང་བ་དང་།
 གཞན་ཡན་སྤོང་རྗེས་ཀྱན་ནས་སྤངས་པའི་བདག་ཅག་གི་སྒྲོན་པ་ལྷན་སྐྱབ་པའི་
 བསྐྱབ་བྱ་དང་། དེད་ཅག་གི་ཡུལ་ལུང་འདྲིའི་མཐའ་གངས་རིའི་ར་བས་བསྐྱོར་ནས་
 སྲུང་སྒྲོབ་བྱས་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱིས་ཀྱིན་པས་སྐྱེ་འགོ་ཀྱན་གཅེས་པར་བཟུང་ནས།
 དག་པོའི་གཡུལ་འཐབ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲིད་བྱས་ཡོ་བྱད་དུ་སྤྱོད་པ་དེ་རིགས་སྤོང་སྐབ་
 པ་བྱུང་ཡོད།

ལོ་ངོ་ཉིས་སྟོང་ལྷག་ཙམ་སོང་བའི་ང་ཚོའི་རྒྱལ་རབས་ནི་རང་བཅོན་དུ་གནས་
 པ་ཞིག་ཡིན། ཕྱི་ལོའི་གོང་གི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལྷན་བས་ང་ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་དབུ་བརྟེན་པ་ནས་
 བཟུང་ང་ཚོ་བོད་མི་ཚོས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་སྒོ་བས་ཤུགས་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་ཡང་ང་ཚོའི་བདག་
 དབང་སྤོང་རྒྱའི་ཁས་ལེན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཡང་བྱེད་ཚུང་མེད། རྒྱལ་ཁབ་ཚང་མ་དང་འདྲ་
 བར། ང་ཚོའི་བྱིས་མཚེས་རྒྱལ་ཁབ་སོག་པོ་དང་། མན་དུ། རྒྱ་ནག་དེ་ཕྱིན་རྒྱུ། བལ་
 ཡུལ་གྱི་གོར་ཁ་བཅས་ཀྱིས་ང་ཚོའི་ཐོག་དབང་ཤུགས་སྤེལ་ཐབས་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་
 བེ་དུས་ཡུན་སྐར་དུ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱིན་པས་ང་ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདག་
 དབང་གོར་བ་ཞིག་མཚོན་པར་བོད་མི་དམངས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་གཏན་ནས་བྱེད་ཚུང་
 མེད་ལ། འདས་པའི་དུས་སྲུ་བོད་ཀྱི་བཅོན་པོ་ཚོས་ཀྱང་རྒྱ་ནག་གི་ས་ཁྲོན་ཚེན་པོ་
 དང་། བྱིས་མཚེས་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁག་དབང་དུ་བསྐྱེད་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ང་ཚོ་བོད་མི་
 ཚོས་ས་སྤེ་དེ་ཚོར་བདག་ཐོབ་ཡོད་ལུགས་ཀྱི་ཚོད་སྤོང་བྱེད་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་
 མཚོན་མི་སྐབ།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ནང་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྲིད་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་དག་པོའི་ཐོག་
 བཟུང་བོད་ཡུལ་བཅོན་བཟུང་བྱས་པ་ནས་བཟུང་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཆེས་ལྷན་ནག་
 གི་དུས་རབས་ཤིག་བརྒྱུད་དགོས་བྱུང་ཡོད། བཅོན་བཟུང་བྱས་པའི་ངན་འབྲས་ལ་
 བརྟེན་ནས་བོད་མི་ས་ཡ་གཅིག་ལྷག་ཙམ་འཆི་སྒྲོན་བྱུང་བ་དང་། དགོན་སྡེ་སྟོང་
 སྐབས་མང་པོ་ཀྱང་རྒྱལ་དུ་བཏང་བ། སྒོ་བ་གཉེར་དང་། དཔལ་འབྱོར་གྱི་གོ་སྐབས་
 འཕྲོགས་པ་མ་ཟད། སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོའི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་འཕྲོགས་པའི་མི་

རབས་གཅིག་འཚར་ཡོངས་བྱུང་ཡོད། གཞི་རྒྱ་དང་ལྷ་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་བྱེད་ཚན་ཁག་གིས་བཅོས་སྦྲར་འགའ་ཤས་གཏོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དང་ཚབས་ཅིག་བོད་ས་མཐོར་རྒྱུ་མི་འབོར་ཁྱོད་ཆེ་གནས་སྡོད་ཀྱི་འདུག་པའི་སྲིད་བྱས་ཤིག་ལག་བརྟུང་བྱས་ཏེ་བོད་མི་ས་ཡ་དྲུག་པོ་རྣམས་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཤིག་ཏུ་བསྐྱར་ཐབས་བྱེད་གི་ཡོད།

ངོས་ནས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་བྱས་ཏེ་ཡིད་སྡོད་པའི་ངང་བྱེད་རྣམ་པར་ཞུ་རྒྱུ་དང་ཚོའི་ཡ་ང་ཐབས་རྟུགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དེ་ད་དུང་སྤུ་མཐུད་ནས་གནས་ཡོད།

ངས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་ངོས་ཀྱི་མི་དམངས་ཚོར། ཁོང་ཚོས་སྤྲུལ་བསྐྱེད་མེད་ཐབས་སུ་དྲག་རྒྱུབ་ཀྱི་ཐབས་ཚུལ་མི་སྲོད་རྒྱར་ནན་བཤད་བྱས་ཡོད། འོན་ཀྱང་། ཞི་བའི་སློབ་ཀྱི་དང་བདེན་མིན་པའི་བྱ་སྲོད་ལ་ངོ་ཚྭ་བྱེད་པའི་དང་བདེན་གྱི་ཐོབ་ཐང་དེ་མི་ཚང་མར་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་ཡོད། སྤབས་མ་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་བོད་དུ་རྩམ་སྟོན་ཁོམ་སྟོར་ཁག་བྱེད་མཁན་ཚོར་རྒྱ་མིའི་སྟོར་སྤང་དམག་དང་། དམག་མི་ཚོས་གདུག་རྒྱུབ་ཀྱི་དྲག་གཞོན་བྱས་འདུག ངས་སྤུ་མཐུད་ནས་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་དུ་འདུག་དགོས་པའི་སློབ་སྟོན་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ན་ཡང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་གདུག་རྒྱུབ་ཀྱི་བྱ་ཐབས་སྲོད་རྒྱ་དེ་མཚམས་འདྲིལ་བྱས་ཕྱིན་ད་དུང་དུས་བབ་རྗེ་སྤྲུལ་ཏུ་འགྲོ་བའི་འགན་དེ་བོད་མི་ཚོས་འཁུར་མི་ཐུབ།

བོད་མི་ཡོངས་ནས་ང་ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་བཅོན་སྲུང་གསའི་ཆེད་དུ་རྩོན་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། འཐབ་ཚེད་དེའི་ནང་ང་ཚོའི་མི་དམངས་ཁྲི་སྟག་མང་པོས་རང་སྲོག་སློབ་གཏོང་བྱས་པ་མ་ཟད། བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཡོངས་སུ་སྤྲུལ་བསྐྱེད་ཚབས་ཆེན་ཚུང་དགོས་པ་བྱུང་ཡོད། ཞི་བའི་སློབ་ཀྱི་ནང་དུ་འདྲེན་བོད་མི་མང་པོས་ཆ་འགངས་ཆེ་བའི་དམིགས་ལུལ་འདི་བསྐྱབ་ཆེད་དཔལ་ངར་ལྡན་པའི་ངང་ནས་རང་སྲོག་སློབ་གཏོང་བྱས་ཡོད། ཡིན་ནའང་། རྒྱ་མིའི་ངོས་ནས་བོད་མིའི་འདོད་སྟོབ་བཅི་སྤང་གཏོན་ནས་མ་བྱས་པའི་ཐོག་ཆེས་གདུག་རྒྱུབ་ཀྱི་བཅོན་གཞོན་སྲིད་བྱས་སུ་མཐུད་ལག་བརྟུང་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ངོས་ནས་ངོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གནས་སྤངས་སྟོར་དོན་དངོས་དང་མཐུན་པའི་སློབ་སྟོན་ཚོད་རྒྱུག་མེད་ཐབས་རྗེ་འགབ་བསམ་སྟོ་ཡུན་

རིང་བཏང་བ་ཡིན་ལ། རོས་ཀྱི་སློབ་ཆེན་ལྟ་ཆོག་པ་དང་རོས་ནས། རྒྱུགས་པོ་དང་།
 སེམས་འཁྱུར་ལྟ་བུ་པའི་མི་སྣ་མང་པོའི་བསམ་འཆར་འདི་ཞིབ་བྱས་ཏེ། ཕྱི་༡༩༥༧ ཟླ་
 ༧ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་མ་ཕིང་ཏོན་དུ་ཆོག་པའི་ཨ་རིའི་ཤོས་ཆོག་ཀྱི་འགོ་བཟུང་བའི་
 ཐོབ་ཐང་གི་ཆོག་པའི་འདུའི་ཐོག་བོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་དོན་ཚན་ལྟ་བུ་ཞི་བདེའི་ཤོས་
 འཆར་ཞིག་བཏོན་ཡོད། དེའི་ནང་བོད་ས་ཡོངས་རྫོགས་ཞི་བདེའི་བསྐྱེད་གནས་ཤིག་ཏུ་
 བསྐྱར་རྒྱ་སྐྱེ། ཕྱི་སློབ་རང་བྱུང་གི་བཀོད་པ་དང་། བདེ་བཅུད་སྐྱེ་འགོ་ཐམས་ཅད་ཞི་
 མཐུན་དུ་གནས་པའི་གནས་མཚོག་ཅིག་ཏུ་བསྐྱར་རྒྱ་དེ་ཡིན་ཞེས་དང་། ད་དུང་རོས་
 བས་འགོ་བཟུང་ཐོབ་ཐང་དང་། དམངས་གཙོའི་མདུན་ལམ་ལ་སྤྱང་བཟུང་། ཁོར་ལུག་
 ལ་སྤྱང་སྐྱོབ་བྱ་བུ། རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་བོད་དུ་མི་འབོར་གནས་སྡོད་བྱ་བུ་མཚམས་འདོག་
 ཡོང་བ་བཅས་ཀྱི་རེ་འདུན་བཏོན་ཡོད།

ཤོས་འཆར་ཀྱི་དོན་ཚན་ལྟ་བུ་པའི་རྒྱ་ཕྱོགས་དང་ང་ཚོའི་དབར་ལྷག་བསམ་རྣམ་
 དག་གི་ཤོས་མོལ་ཞིག་བྱ་དགོས་པའི་སྐུལ་མ་བྱས་ཡོད། དེར་བརྟེན་ངའི་རོས་ནས་
 རྒྱ་ཕྱོགས་ལ་སློབ་རྒྱུའི་བསམ་གཞི་ལག་གཅིག་གོ་སྐྱིད་བྱས་ཡོད་པ་འདི་བོད་ཀྱི་ཚོད་
 གཞིའི་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་ཚང་གཞིར་འགྱུར་རྒྱུའི་རེ་བ་ཡོད། རོས་ནས་
 གོ་སྐབས་འདི་དང་བསྐྱུན་ནས་འདིར་ཆོག་པའི་གནས་ཅན་མི་སྣ་རྣམས་ལ་བསམ་གཞི་
 འདིའི་གཙོ་གནད་རྣམས་སྟོན་ཞུ་བུ་ཡིན།

བོད་ཚོལ་ཁ་གསུམ་ (དབུས་གཙང་། ལམས། ཨ་མདོ།) ཡོངས་རྫོགས་སྤྱིའི་བདེ་
 ཚ་དང་། མི་དམངས་དང་དེའི་ཁོར་ལུག་རྣམས་སྤྱང་སྐྱོབ་བྱེད་ཆེད་མི་དམངས་ཀྱི་
 འདོད་སློབ་གཙོ་བབ་བྱུང་གིས་ཁྲིམས་ལུགས་གཞིར་བབ་བཅུགས་པའི་རང་སྲིད་རང་
 འདོན་གྱི་དམངས་གཙོའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གོང་བུ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱར་རྒྱ་དེས་རྒྱ་ནག་གི་
 དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་དང་མཉམ་མཐུན་བྱ་བུ་ཡིན། རྒྱ་ནག་གི་དམངས་
 སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་སྲིད་གཞུང་ནས་བོད་ཀྱི་ཕྱི་འབྲེལ་སྲིད་བྱུས་ཀྱི་འགན་ཁུར་རང་
 འདོགས་ལེན་ཆོག་རྒྱ་དང་། བོད་གཞུང་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱོགས་འབྲེལ་མཐུན་
 ལས་ཁུར་བརྒྱུད་འདོན་སྲིད་དང་། ཤེས་རིག་སློབ་གསོ། ཚོས་རིག་གཞུང་། ལུ་ལྟོར་

སྒྲོ་འཆམ། ཚན་རིག ལུས་ཚལ། དེ་མིན་སྲིད་དོན་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བ་བཅས་ཡར་
རྒྱས་གཏོང་རྒྱ་དང་། རྒྱུ་འབྲེལ་ཡོང་བ་བྱེད་དགོས། བོད་ཀྱིས་ལས་དོན་དེ་རིགས་
དང་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་སློབ་འཇུགས་ཁག་ནང་ལྷགས་རྒྱ།

བོད་གཞུང་ནི་ཚ་སྲིམས་སམ། གཞི་ཚའི་སྲིམས་ལུགས་ཤིག་གི་ཐོག་འཇུགས་
དགོས་པའི་སྐྱལ་མ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གཞི་ཚའི་སྲིམས་ལུགས་དེ་དམངས་གཙོའི་ལམ་
ལུགས་ལྡན་པའི་སྲིད་གཞུང་ཞིག་ལ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཁེ་སན་འདྲ་མཉམ་དང་། སྤྱི་
ཚོགས་ཀྱི་དྲང་བདེན། ཁོར་ལུག་སྤྱང་སྐྱོབ་བཅས་ཀྱི་འགན་ཁུར་སྤྲོད་ཡོད། དེའི་
གོ་དོན་ནི་བོད་གཞུང་ལ་བོད་དང་བོད་མིར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་བྱ་གཞག་ཚང་མའི་
འགན་ཁུར་ཆ་ཚང་ཡོད་དགོས་པ་དེ་ཡིན།

སྤྱི་བོ་བྱེ་བྲག་མོ་མའི་རང་དབང་ནི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཡར་རྒྱས་དང་རྒྱས་པའི་འབྲུང་
ཁུངས་ཡིན་པ་ལྟར་བོད་གཞུང་ནས་གཏམ་བཟོད་དང་། ཚོགས་འདོམས། ཚོས་དད་
བཅས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ཁག་ཚུད་པའི་མཉམ་སྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱིས་གཏན་འབེབས་
ཟིན་པའི་ཡོངས་ཁྲུབ་འགྲོ་བ་མའི་ཐོབ་ཐང་གི་ཚ་སྲིམས་ལ་སྤྱང་བཅི་བྱས་པའི་ཐོག་
ནས་རང་དབང་འདི་རིགས་ཡོང་ཐབས་སུ་འབད་བཅོན་བྱ་རྒྱ། བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
ངོ་བོའི་འབྲུང་ཁུངས་ནི་ཚོས་ལ་ཐུག་ཡོད་ཅིང་། ཚོས་ཀྱི་རིན་ཐང་དེ་རབ་ཏུ་སྐྱུག་
པའི་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གི་སྤྱི་ལམས་སུ་གནས་ཡོད་པས་ཚོས་སྤྱང་སྐྱོབ་དང་།
ཉམས་ལེན། དར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱ་བཅས་ནི་བོད་གཞུང་གི་དམིགས་བསལ་གྱི་འགན་
འཁུར་ཞིག་ཡིན།

སྲིད་གཞུང་དེ་ཉིད་མང་མོས་བདམས་ཐོན་བྱུང་བའི་སྤྱི་ཁྲུབ་ཐོན་ཚེན་དང་། རྣོས་
ཚོགས་རིམ་པ་གོང་ལོག་གཉིས། སྲིམས་འདོན་ཚན་ཁག་ནས་བཏོན་པའི་རང་རྒྱུས་
ཐུབ་པའི་སྲིམས་ལུགས་ཤིག་བཅས་ལས་ཐུབ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། བོད་གཞུང་གི་བརྟེ་
གནས་ནི་ལྷ་ས་ཡིན།

བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་དང་། དཔལ་འབྱོར་གྱི་ལམ་ལུགས་དེ་མི་དམངས་ཡོངས་ཀྱི་
འཚོ་བའི་གནས་ཚད་གོང་མཐོར་གཏོང་རྒྱུའི་དགོས་མཁོ་གཙོ་བབས་གིས་བོད་མི་
དམངས་ཀྱི་འདོད་ཚོ་གཞིར་བབས་གཏན་འབེབས་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན།

ནང་དགོས་ངེས་དང་། རྩ་འགངས་ཆེ་བའི་ཆ་ཤས་ཤིག་ཡིན། བསམ་གཞི་འདི་དག་གིས་བོད་མིའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་དང་། གཞི་རྩའི་ཐོབ་ཐང་རྣམས་སྲར་སོར་རྒྱུད་ཐབས་དང་། རྒྱ་ནག་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁེ་སན་ལ་ཡང་འོས་འཚམས་ཀྱི་མཐུན་འགྲིགས་བྱེད་པའི་དོན་དངོས་དང་མཐུན་ཤོས་ཡིན་པའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་མཚོན་ཐུབ་རྒྱུའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད།

ཡིན་ནའང་འདིར་ནན་བཤད་བྱ་རྒྱུར། རྒྱ་ནག་དང་གྲོས་མོལ་བྱས་པར་འབྲས་བུ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོང་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་མཐའ་མའི་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུའི་དབང་ཆ་དེ་བོད་མི་དམངས་རང་ལ་ཡོད། དེར་བརྟེན་བོད་ཚོལ་ཁ་གསུམ་ཁྱོན་ཡོངས་སུ་སྤྱི་དམངས་འོས་ཤོག་འཕེན་པའི་ནང་བོད་མི་དམངས་ཀྱི་འདོད་སློང་འདྲ་ཤེས་རྟོགས་ཡོང་ཆེད་གྲོས་འཆར་གང་འདྲ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཡང་འཆར་གཞིའི་གོ་རིམ་ཞིབ་ཕྲ་ཞིག་འཁོད་རྒྱ་ཡིན།

ངས་གོ་སྐབས་འདི་དང་བསྐྱུན་ནས་གསལ་བསྒྲགས་བྱ་རྒྱུར། འོས་ནས་བོད་གཞུང་གི་ནང་དུ་འགན་ཁུར་རྒྱུ་ལེན་གྱི་ལས་གནས་གང་ཡང་འདྲིན་འདོད་མེད། འོན་ཀྱང་ངོས་ནས་བོད་མི་དམངས་ཀྱི་ཁེ་སན་དང་བདེ་སྲིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་དགོས་པ་ནམ་བུར་བར་འབད་བཅོམ་ཡོད་རྒྱ་རྩལ་སྤྲོད་ཀྱིས་མཐུན་ལས་ཀ་བྱ་རྒྱ་ཡིན། རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་སྲིད་གཞུང་ལའང་ངོས་ཀྱི་བསམ་གཞི་འདི་དག་ཟང་གཞིར་བཞག་ནས་གྲོས་འཆར་ཞིག་སྤྲད་ཆོག་ཡིན། བོད་གཞུང་གི་ཚབ་བྱེད་པའི་གྲོས་མོལ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཀྱང་འདེམས་སྤྲོད་བྱས་ཐུག་བྱས་ཟིན། ང་ཚོས་ཕན་ཚུན་འདྲ་མཉམ་གྱི་ཐོག་ནས་ཚོད་རྟོག་སེལ་ཐབས་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་བཟུང་སྟེ་རྒྱ་མི་དང་ངོ་གཏུགས་བྱས་ནས་གྲོས་འཆར་གྱི་ནང་དོན་རྣམས་ལ་གྲོས་བསྟར་བྱ་རྒྱུའི་བྲ་སྒྲིག་ཡོད།

ཨ་རིའི་སྲིད་འཛིན་ལཱ་པ་སླུ་ཞབས་འདི་མི་ཀ་ཏར་རྒྱུད་པའི་གྲངས་འབོར་རྗེ་མང་དུ་འགྲོ་བའི་སྲིད་གཞུང་དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དབྱ་ཁྲིད་ཚོས་ང་ཚོའི་གནས་བབ་ཐོག་སྤྲོད་འཁུར་ཟབ་མོ་གནང་བ་དང་། ཉེ་ཆར་རྒྱ་ནག་ནང་བུར་བའི་འལྱར་སྤྲོད་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྲར་བས་དངོས་ཐོག་བདེན་འཚོལ་དང་། སློལ་ཡངས་པའི་འགོ་ཁྲིད་ཚན་ལག་གསར་པ་ཞིག་ཐོན་པ་བཅས་ཀྱིས་ང་ཚོའི་སློབ་སྦྱོང་འཕེལ་བྱུང་།

རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་འགོ་བློན་ཚན་ཁག་ལ་ང་ཚོས་བརྟོན་པའི་གཙོ་གནད་རེ་
 རེར་ནན་ཏན་གྱི་བསམ་ཞིབ་གཏོང་བའུ་བྱ་དགོས་པའི་རེ་སྐུལ་ནན་པོ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།
 ལག་ལེན་དུ་འགའ་ཐུབ་ངེས་ཀྱི་ཚེད་རྟོག་སེལ་བའི་ཐབས་ལམ་འབའ་ཞིག་ནི་གོས་
 མོལ་བྱ་རྒྱ་དང་། ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དག་ཅིང་ཁོང་ཡངས་དཀྱུལ་ཆེའི་ཐོག་ནས་
 བོད་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་མཐོང་བ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན། ང་ཚོས་མི་ཡི་རིགས་ཀྱི་
 ཁེ་སན་ཆེ་ས་ཞིག་ལ་བསམ་གཞིགས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་གོས་བསྐྱར་བྱ་རྒྱུའི་
 འདོད་པ་ཡོད། ང་ཚོའི་གོས་འཆར་གྱི་ནང་འགྲིགས་འཇགས་ཡོད་ཐབས་ཀྱི་སེམས་
 འཁྱུར་བྱས་པ་ལྟར་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས་པའི་སེམས་འཁྱུར་བྱ་རྒྱུར་ང་
 ཚོས་རེ་བ་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

རོས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་དང་། རབ་ཏུ་སྐྱུག་
 པའི་ཚོས་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱན་གྱིས་རྒྱུན་པས་བོད་འདི་ཨེ་ཤ་ཡའི་སྤྱིང་ཁམས་སུ་གནས་པའི་
 ཞི་བདེའི་བསྟི་གནས་ཀྱི་ལས་འགན་ལེགས་པར་བསྐྱབ་རྒྱུ་འོས་ཤིང་འཚམས་པ་ཞིག་
 ཡིན།

སྤྱིང་ཆེན་ཁྱོན་ཡོངས་ལ་སྤྱིང་འཇགས་ཡོད་རྒྱུར་མཐུན་རྒྱུན་བསྐྱབ་ཐུབ་པའི་
 བོད་འདི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་དང་ལྡན་པའི་བར་གནས་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པའི་
 གནས་སྤངས་སྤར་སོར་ཚུད་པ་ཡོད་རྒྱུ་དང་། ཨེ་ཤ་ཡའི་སྤྱིང་ཆེན་དང་། འཛམ་
 སྤྱིང་ཡོངས་ཀྱི་ཞི་བདེ་དང་སྤྱིང་སྤོབ་ཀྱི་གནས་སྤངས་གོང་མཐོར་གཏོང་ཐུབ། མ་
 འོངས་པར་བོད་འདི་བཞིན་བཅོན་བཟུང་བྱེད་པའི་ཡུལ་ལུང་ཞིག་དང་། བཅོན་
 རྟུགས་ཀྱིས་གཞོན་པ། ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་རུས་ཤུགས་འདོན་མི་ཐུབ་པ། སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་
 མནར་བ་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་ལུང་ཞིག་ཏུ་གནས་དགོས་དོན་མེད་པར་བྱི་སྤྱོད་རང་བྱུང་
 གི་བཀོད་བ་དང་། བཟང་བཟུང་སྤྱི་འགོ་ཐམས་ཅད་ཞི་མཐུན་བཏང་སྟོམས་སུ་གནས་
 པའི་རང་དབང་ཅན་གྱི་གནས་མཚོག་ཅིག་ཏུ་བསྐྱར་རྒྱུ་དེ་ནི་འཛམ་སྤྱིང་ཡོངས་ཀྱི་
 ས་ཁུལ་མང་པོའི་ཉེན་ཚབས་སེལ་བའི་དཔེ་མཚོན་གསར་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ཐུབ།

རྒྱ་ནག་གི་འགོ་བློན་ཚན་ཁག་གིས་ཁོང་ཚོས་བཅོན་བཟུང་བྱས་པའི་ས་སྤེ་

ལག་རྒྱ་ལག་བསྟར་བྱེད་པའི་མི་མེད་སྤོངས་བྱེད་ཀྱི་རིང་ལུགས་དེ་ནི་ད་ཆ་དུས་
 ལས་ཡོལ་ཟེན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ངོས་འཛིན་ཐུབ་པ་བྱ་གཤམ་དང་། འོན་ཏེ་དམ་པའི་
 མཉམ་སྦྲེལ་ལམ་དུ་མཉམ་མཐུན་ནི་དང་སྲུང་ས་ཁོ་ནའི་ཐོག་ནས་ཡོང་ཐུབ་ཅིང་།
 རྩོགས་ལག་ཚང་མའི་འདོད་སློབ་ཁེངས་པའི་ཁེ་སན་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་ཐུབ་
 པ་ཡིན། ཡོ་རོབ་དཔལ་འབྱོར་མཐུན་ཚོགས་ནི་དེ་ལྟར་ཡོང་ཐུབ་པའི་དཔེ་གཞི་
 གསལ་པོ་ཞིག་ཡིན། རྩོགས་གཞན་ཞིག་ནས་བཤད་ན་ངག་ཤུགས་དེ་དབང་
 རྒྱར་གྱི་གཞི་ཚའི་ཐབས་ལམ་དུ་སྦྱོད་པ་དང་། སན་ཚུན་དབར་ཡིད་ཆེས་དང་
 ཁེ་སན་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ན་རྒྱལ་ཁབ་བཟ། མི་རིགས་གཅིག་ཡིན་ཏེ་
 དུམ་བུ་གཉིས་སམ་དེ་ལས་མང་བར་གྱེས་སྲིད།

ངོས་ནས་གཏམ་བཤད་འདི་མཐུག་བརྗེལ་བ་དང་བསྟུན་ནས་ཤུགས་བཀྱར་
 འོས་པའི་ཨོ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཁོངས་མི་རྣམས་དང་། ཁོང་ཚོ་བརྒྱད་ནས་མང་
 ཚོགས་རྣམས་ལ་ང་ཚོའི་འབད་ཚོལ་འདི་རིགས་ལ་བྱེད་ཚོས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོང་
 བའི་དམིགས་བསལ་གྱི་རེ་འབོད་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ང་ཚོས་གྲོས་འཆར་གྱི་སློམ་གཞི་བཏོན་པ་གཞིར་བཟུང་བོད་ཀྱི་དཀའ་ལྷོག་
 སེལ་རྒྱ་ནི་བོད་རྒྱ་མི་དམངས་གཉིས་པོའི་ཐུན་མོང་གི་ཁེ་སན་ཅམ་དུ་མ་ཟད།
 དེས་མངའ་བུལ་དང་། འཛམ་གླིང་གི་ཞི་བདེ་དང་བརྟན་གནས་ལ་ཡང་ལེགས་
 རྒྱུས་འབུལ་ཐུབ། བྱེད་ཚོས་ངོས་ལ་བསམ་ཚུལ་ཞུ་རྒྱའི་གོ་སྐབས་གནང་བར་
 ངས་ཐུགས་རྗེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། །།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལྷ་ ༡༠ ཚེས་ ༩ ཉེན་ཨ་རིའི་
 ཡེལ་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོར་
 ལྷུལ་བའི་གསུང་བཤད།

༦༡། ཡེལ་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་སློབ་དཔོན་མཁས་དབང་ལཡི་འོན་དང་།
 ལྷུན་ལྷ་མོ་མོ་རྣམས་ནས་མངོའ་བཅའི་མགོན་འབོད་གནང་བར་ཤིན་ཏུ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་
 ལྷུ་རྒྱ་དང་། རོས་རང་འདི་གར་བཅར་ཐུབ་པར་དགའ་སློབས་ཆེན་པོ་བྱུང་།

ང་ཚོ་དངོས་འབྲེལ་དུས་ཚོད་དམིགས་བསལ་ཅན་ཞིག་ཏུ་གནས་ཡོད་ཅིང་།
 འདས་པའི་ལོ་ཁ་ཤས་ནང་འཛམ་གླིང་ཐོག་ཤིན་ཏུ་ཉ་ལས་དགོས་པའི་འགྲུར་བ་བྱུང་
 ཡོད། མི་མང་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་རང་དབང་དང་། མང་གཞོན། རང་ཐག་རང་
 གཞོན་གྱི་བསམ་འདུན་ཁག་སྐར་ཡང་སློ་ཡུལ་དུ་མི་ཤོང་བའི་རུས་ཤུགས་སྲ་བརྟན་
 གྱི་མངོན་ཚུལ་གསལ་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། ཤར་རྒྱུགས་ཡོ་རོབ་ལུལ་དང་། མོག་ཡུལ་
 དུ་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་དང་། སྐར་ལིན་གྱི་ལྷགས་རི་འཐོར་ཞིག་ཏུ་སོང་བ། ཉེ་བའི་
 ཆར་ལོ་བདུན་ཅུ་ལྷག་ཙམ་རིང་དམར་པོས་དབང་བསྐྱར་བྱས་རྗེས་ལྷ་རུ་སྲུའི་ནང་
 བྱུང་བའི་འགྲུར་བ་བཅས་ནི་གོང་གསལ་གྱི་དཔེ་མཚོན་ཡིན།

རོས་ནས་ད་ལམ་སོག་ཡུལ་དང་། སྐལ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་སྐལ་གྱི་རི་ཡ་བཅས་
 ལ་སློ་ཡུལ་ནས་ནམ་ཡང་བརྗེད་དཀའ་བའི་ལྷ་སྐོར་འཚམས་འདྲི་བྱས་མ་ཐག་ཡིན་
 ཞིང་། ལོ་བཅུ་ཡུག་མང་པོའི་རིང་རང་དབང་བུལ་བའི་མི་མང་ས་ཡ་མང་པོ་ད་ཆ་
 རང་དབང་བདེ་སྲིད་ལ་ཡོངས་སུ་སློང་བཞིན་ཡོད་པ་མཐོང་བས་རོས་རང་དགའ་
 ཚོར་ཆེན་པོ་བྱུང་། ཁོང་ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་དེས་འགྲོ་བ་མིའི་རང་དབང་གི་འདུན་པ་རྣམས་
 དུས་ཡུན་རིང་ཐུང་ཅི་འདྲ་ཞིག་དང་། མནར་གཅོད་གྱི་དཀའ་སྤྲུག་ཚབས་ཆེ་ཅི་འདྲ་
 ཞིག་བྱུང་རུང་མཐར་རྒྱལ་ཁབ་ཐོབ་རྒྱུ་ཡིན་པར་སློང་གསལ་པོ་བྱས་ཡོད། གལ་ཆེ་
 བ་ཞིག་ལ། དེ་ལྷ་སྲུའི་ཡོང་རིས་གྱི་འགྲུར་བ་དེ་ནི་དྲག་རྒྱུབ་གྱི་ཐབས་ལམ་མ་བརྒྱད་
 པར་བསྐྱབ་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན།

ཉེ་ཆར་སྲིད་འཛིན་ངོའོ་ངེ་སྲུ་བྱ་དང་། སྲིད་འཛིན་མི་ལལ་སྐྱོར་པ་ཚབ་རྣམ་གཉིས་
 བས་གནང་བའི་བྱུང་བ་སྐྱེགས་དེས་རིམ་པས་འཛམ་གླིང་འདི་གོ་མཚོན་མེད་པའི་ས་
 གཞི་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་བྱེད་བྱུང་། རོས་ནས་ཁོང་རྣམ་པའི་ལོ་རྒྱུས་རང་བཞིན་གྱི་ཐག་
 གཅོད་དེར་བསྐྱབས་བརྗོད་ལྷན་ལྷན་ལོ། ལོ་མང་པོའི་གོང་གོ་མཚོན་མེད་པའི་འཛམ་
 གླིང་ཞིག་བསྐྱབ་རྒྱུའི་རོས་ཀྱི་འཆར་སྣང་བསམ་ཚུལ་རྣམས་བརྗོད་སྐབས་རོས་ཀྱི་
 གྲོགས་པོ་ཚོ་མེ་བའི་མང་པོ་ཞིག་གིས་དེ་ནི་ཉ་ཅང་ལེགས་པའི་སྣོང་བསམ་ཚམ་ཞིག་
 རེད་སྟམ་གྱི་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་འགྱུར་བ་གསར་པ་དེ་དག་གིས་རོས་ཀྱི་འཆར་
 སྣང་དེ་འགྱུབ་སྲིད་པ་བསྟན་ཡོད། དེ་ལྟར་འདུག་ལས་འགན་འདི་ནི་དཀའ་ངལ་ཅན་
 ཞིག་དང་། འགལ་ཕྱེན་མང་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། འབད་བརྗོད་དེར་ང་ཚོ་ཚང་
 མས་སྲུ་མཐུད་ཆེ་ཆུང་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་བྱས་ཞལ་འདེབས་སྲུ་འབྱུལ་དགོས།

ད་ལྟར་ཚོས་འདི་ལྟ་བུའི་ལྷན་ཚད་མཚོགས་པའི་ཆབ་སྲིད་འགྱུར་འགྲོས་ཀྱི་དུས་
 བབ་སྣང་ཚུལ་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ལོ་བཞི་བརྒྱའི་རིང་བཅོན་གཞོན་བྱས་ཇེས་
 ཚོན་པའི་བོད་མིའི་རང་དབང་སྤར་གསའི་འཐབ་རྗོད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེས་པར་དུ་
 མཐོང་བྱུང་བ་དགོས། རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་བྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ལོ་ ༡༩༥༡ ལས་མས་སྲུ་བོད་ལ་
 བཅོན་འཛུལ་བྱས་པ་ནས་བརྒྱུད་བོད་མི་ས་ཡ་གཅིག་དང་འབྲམ་གཉིས་ཉེ་བོད་མིའི་
 མི་འཕོར་གྱི་ལྷ་ཆ་གཅིག་གི་རང་སྲོག་ཤོར་ཡོད། ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་གཉིས་ཀྱི་དུས་ཡུན་
 རིང་ང་ཚོས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྩ་དོན་གསོན་གནས་དང་། བང་ཚོས་རིག་གཞུང་གི་འཚོ་
 མེད་ཞིབ་དང་སྲིད་ཇེ་བཅས་སྲུང་སྐྱོབ་འབད་བརྗོད་དང་། འཐབ་རྗོད་བྱས་ཡོད།

དུས་སྐབས་དེ་དག་ལ་རྒྱའི་དབང་འཛིན་པ་ཚོར་མཐུང་གཅིག་ཏུ་སྣང་སེམས་
 ཀྱིས་ཁོང་ཁོ་སྲུ་རྒྱ་ནི་ལས་སྤོ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་རང་ཉིད་ལ་བདེན་པ་ཡོད་པའི་
 དབང་གིས་ཁོང་ཚོ་དག་སྤར་བརྒྱུད་ནས་ཁོ་པ་ཚོའི་རྒྱུ་སྲོད་ཀྱི་བྱ་བར་སྲུན་འབྲིན་
 དང་། མ་འོངས་པར་ཁོང་ཚོར་བསམ་ཤེས་ནམ་ཡང་བྱེད་མི་འོས་པའི་བསམ་ཚུལ་
 འཁོར་རྒྱུ་ལས་སྤོ་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་ནི་ནང་པའི་ལྟ་སྲོད་དང་མཐུན་པ་ཞིག་མིན་
 པར་མ་ཟད། ཞིབ་དེ་དང་། ཆིག་སྐྱིལ་ཡོང་བའི་ཐབས་ལམ་ཡང་མིན་པ་ནི་ཉེ་ཆར་
 བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་གིས་གསལ་པོར་བསྟན་ཡོད།

ང་ཚོའི་དགེ་ཚུལ་ལག་ཤོས་ནི་དགའ་བོ་ཡིན། དེ་ནི་ནང་པའི་གཞི་རྒྱུ་བསྐྱབ་བྱ་
 ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། མི་ཚོའི་ནང་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་གནས་ཚུལ་ཡིན། ང་ཚོའི་
 རྟོགས་པོས་ཐབས་ལམ་མང་པོའི་ཐོག་ནས་རང་རེར་ཕན་ཐོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅུང་།
 འགལ་ལྡོག་གཏོང་ལེན་གྱིས་དཀའ་ཕྱབ་དང་། བཟོད་བསྐྱབ། ལྷིང་རྗེ་བཙུན་གྱི་གོ་
 ལྟ་བུ་ནི་དགའ་བོ་ཞོན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། ཡོན་ཏན་དེ་གསུམ་ནི་སྤྱོད་ལམ་བཟང་པོ་
 དང་། སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ། བདེ་སྲིད་ངོ་མ་བཙུན་ཡོང་བར་ངེས་པར་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན།

ཡི་ཤུའི་ཚོས་ལྷགས་ནང་དགའ་བོས་རང་ལ་འགམ་ལྷག་གཅིག་གཞུས་ན་སྤར་ཡང་
 འགམ་ངོས་གཞན་པ་དེ་བརྟན་དགོས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་སེམས་འགལ་ཐེབས་ངེས་ཤིག་
 ཡོད། རང་ཚོས་ཀྱི་ལྷ་སྤྱོད་ཀྱང་དེ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལྟར་ཉམས་
 ལེན་གྱི་བྱ་རིམ་བརྒྱུད་བཟོད་བསྐྱབ་གྱི་གོམས་པ་ལྷགས་ཚེར་འཕེལ་ནས་དགའ་བོས་
 རང་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་བྱ་སྤྱོད་དེ་ཉམས་ལེན་འཕེལ་བའི་ཆ་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་གྱི་ཡོད་
 པར་བརྟེན་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཞོང་ཞོང་དང་སྤང་སེམས་མེད་པར་ཞི་
 ལྷོད་ངང་ཕ་རོལ་པོའི་བྱ་སྤྱོད་བྱུང་རྒྱུ་གྱི་གཞན་དབང་གནས་ཚུལ་རྣམས་གསལ་
 པོར་མཐོང་ཐུབ་པར་མ་ཟད། དེའི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་རན་པར་རྟེང་དུ་སྦྱིན་ངེས་
 ཡིན་པར་བསམས་ནས་ཡང་དག་པའི་སྤྱིང་རྗེ་སྦྱེ་གི་ཡོད།

རང་ཉིད་ལ་ཕན་འདོགས་པའམ། གནོད་པ་སྦྱིལ་བའི་ལྟར་བྱས་ཅུང་མཐར་ཚང་
 མ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པོ་ཡིན་པ་སེམས་ལ་བཅངས་ནས་དུས་ཚོད་བཟང་ངན་ཅི་
 འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཅུང་ངེ་བོད་མི་ཚོས་ང་ཚོའི་ཚོས་ཀྱི་འཚོ་བ་དང་། སློབ་གཤམ་
 པོ་དེ་དག་རྒྱུན་འཛིན་བྱེད་ཆེད་འབད་བརྩོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཇི་སྲིད་བར་ང་ཚོས་གཞི་
 རྒྱུ་དོན་དངོས་དེ་དག་སེམས་བཅངས་བྱས་པ་ཡིན་ན། ང་ཚོ་ནམ་ཡང་གཞན་གྱི་
 སྐྱགས་མི་རྟེན་པ་ཞིག་ཏུ་གནས་ཐུབ་ཅས་ངས་བོད་མི་ཚོར་ཡང་ཡང་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད།
 ང་ཚོའི་ཚོད་སེམས་འདི་ནམ་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་རིམ་བཞིན་ང་ཚོའི་
 རྟོགས་པོ་རྒྱ་ནག་ལའང་རོགས་ཕན་བྱེད་ཐུབ།

ང་རང་ནི་མི་མང་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཕན་ཚུན་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་རྣམས་ཕན་ཚུན་
 ཤེས་རྟོགས་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་རྒྱུན་དུ་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན།

བན་ཚུན་ཟོལ་མེད་དང་པོའི་བསམ་ཚུལ་ཤོད་རེས་བྱེད་པ་དེ་ཁོ་ནའི་ལམ་ནས་
 ད་ལྟ་འཛམ་གླིང་མི་མང་ལ་འཕྲད་བཞིན་པའི་དཀའ་འཛོལ་རྣམས་ཅམས་སེལ་རྒྱུའི་ཐབས་
 ལམ་ཞིག་རྟེན་ཐུབ། རྒྱ་ནག་གིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་སྡེ་དང་མཉམ་དུ་ཡར་རྒྱས་
 འཕྲུགས་སྐྱབ་བྱ་གཞག་ནང་དུས་གང་ཞིག་ཏུ་ཞུགས་འདོད་བྱས་པ་ཡིན་ན། རྒྱལ་
 སྤྱིའི་ཐོག་ནས་ཀྱང་ཁོང་ཚོར་དེ་མཚུངས་ཀྱི་གོ་སྐབས་སྤོང་རྒྱ་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་
 ཡོད། འོན་ཀྱང་རྒྱ་ནག་ནས་གཞི་རྩའི་ཡར་བས་སྤོང་བཟང་ལག་དང་ལུ་མཐུད་རྒྱབ་
 འགལ་གཏོར་བཞིག་བྱས་ཆེ་དེ་དག་བྱིས་པ་ལང་ཤོར་གྱི་རྒྱལ་དུ་ནམ་ཡང་འཛོག་
 མི་རུང་བར་ཁོང་ཚོ་རྒྱལ་སྤྱིའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཁོངས་མི་འགན་ཁུར་ཡོད་མཁན་ཞིག་
 ཡིན་པར་བརྟེན་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱ་ངན་གྱི་འགན་འཁུར་མ་ཁོང་ཚོར་ཁུར་དུ་འཕྲུག་
 དགོས།

རྒྱུད་རྣམ་པས་མཐུན་གསལ་ལྟར། རོས་རང་ཁ་སློན་ཨ་རིར་ལྷ་སྐྱོར་དུ་ཡོང་
 སྐབས་སྲིད་འཛིན་འོའ་ཇི་སྐྱེ་བུ་དང་མཇལ་རྒྱའི་དམིགས་བསལ་གྱི་གོ་སྐབས་བྱུང་།
 ཁོང་གིས་ཉེ་སློན་དཔྱིད་ཀ་ཡེལ་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་འདིར་གནང་བའི་
 གསུང་བཤད་ཀྱིས་མཚོན་མང་ཚོགས་ཀྱི་གཏམ་བཤད་ལག་ནས་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་
 ཀྱི་མི་འཕྲོར་གྱི་བཞི་ཆ་གཅིག་བྲིན་པའི་རྒྱ་ནག་གི་མང་གཙོའི་བསྐྱར་བཅོས་ཁུབ་
 སྤེལ་གཏོར་བའི་བྱ་བར་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་སེམས་ཁུར་གནང་གི་ཡོད་པ་མཚོན་
 ཡོད།

ང་ཚོ་བོད་མི་ཚོས་ཨ་རི་དང་། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་རྣམས་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་
 གི་བཅའ་གཞི་སྲིད་བྱས་ལ་བཟོད་བསྐྱབ་བྱེད་མི་སྲུབ་པའི་ཐ་ཆོག་གསལ་བོར་
 བསྐྱབས་རྒྱ་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཆབ་སྲིད་དང་། དཔལ་འབྱོར་གྱི་
 གཞན་ནུབ་ལ་འགྲུབ་བའི་གཏོར་རྒྱུར་དེས་པར་མཁོ་ཞིང་འཚམས་པའི་ཆ་རྒྱུན་ཞིག་
 ཡིན། ཐབས་ཚུལ་འདི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་སྡེས་འཛམ་གླིང་གི་ས་ཁུལ་གཞན་དུ་མི་
 སེར་སྤེལ་བའི་རིང་ལུགས་སྤོང་མཁན་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་བདལ་བཞིག་
 གཏོར་མཁན་ཐོག་ཇི་ལྟར་ལག་ལེན་བསྐྱར་བ་བཞིན་རྒྱ་ནག་གི་ཐོག་ཏུ་འང་ལག་
 བསྐྱར་བྱེད་དགོས། ཤར་ཡོ་རོབ་དང་། སྤེལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་ཁབ་ལག་ལུ་ཅུ་སྐྱོ་ཨ་མི་

རི་ཀ་བཅས་ལ་གནས་ཚུལ་འགྱུར་བ་བྱུང་བ་དེ་དག་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་།
དཔལ་འབྱོར་བཀག་སྡོམ་གྱིས་མཚོན་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་གཞོན་ཤུགས་དེ་རིགས་མེད་ན་
འགྲུབ་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན།

འགའ་ཞིག་གིས་གལ་ཏེ་རྒྱ་ནག་གི་སྲོད་ཚུལ་འགྱུར་ལྡོག་ཡོང་སྲིད་རྒྱལ་སྤྱིའི་
ཚོགས་སྡེས་གཞོན་ཤུགས་སྤུང་ན་ཁོང་ཚོས་མའོའི་དུས་སྐབས་ཀྱི་ཁེར་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
ཀྱི་ལམ་དུ་སྐྱར་ལོག་བྱེད་ཀྱི་རེད་སྟེ་ཀྱི་ཡོད་ལ། རྒྱ་ནག་གི་འགོ་བློན་ཚོའི་ནང་
ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱེད་རྒྱུའི་འཇིགས་སྐྱུལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་རྒྱ་ནག་གི་
འགོ་བློན་ཉེ་ལོས་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་སེམས་ཡོད་ཅུང་། རྒྱ་ནག་ལམ་དའི་ཐོག་བསྐྱོད་
མི་ཐུབ་པ་ཉམས་ཕྱོད་གི་ཐོག་ནས་བསྟན་ཡོད་ཅིང་། རྒྱ་ནག་གི་མི་མང་ཚོས་རང་
དབང་དང་། མང་གཙོ་ལ་བཀའ་པ་ཟུང་འདོད་ལྟར་རེ་སྐྱུག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའང་བསྟན་
ཟིན་པ་རེད། ཁོང་ཚོས་དམར་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་གཙོ་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་ནང་དུ་ལམ་སྐྱོངས་མ་
བྱུང་བའི་སྲིད་དབང་བཅོན་འཕྲོག་བྱེད་པོ་རྣམས་ལ་ཕྱོད་ཚོར་ངེ་ལྟར་བྱུང་བ་དང་།
མང་གཙོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཐོབ་པ་མཐོང་ཡོད་པ་ལྟར། རང་དབང་དང་མང་གཙོའི་སེམས་
ཤུགས་ལ་གོ་སྐྱབས་གཅིག་བྱུང་བྱིན་དེ་ནི་འགོག་གཞོན་བྱེད་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན།

དེ་བཞིན་འགྲོ་བ་མིའི་རང་དབང་སྐོར་ཨི་ཤ་ཨའི་བལྟ་ཚུལ་ནི་ཅུབ་ཕྱོགས་པའི་
བལྟ་ཚུལ་དང་ཅ་བ་ནས་མི་འདྲ་བ་དང་། ཨི་ཤ་ཨའི་མི་རིགས་ཚོས་མིའི་ཆེ་སྲོག་གལ་
གནད་ཚུང་ཅུར་བཅི་གི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་བརྗོད་མཁན་ཡོད། དེ་ནི་ཅ་བ་ནས་བདེན་པ་
མིན། བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ང་ཚོས་མིའི་ཆེ་སྲོག་ནི་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་དབང་
ཅ་བ་ཆེ་ཤོས་ལ་བརྗོད་གི་ཡོད། ངོས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་རང་དབང་སྐོར་གྱི་བལྟ་ཚུལ་ནི་
ཁྱེད་རྣམས་པའི་བལྟ་ཚུལ་དང་ཁྱེད་པར་མེད། སྐྱུག་བསྐྱུལ་དང་མྱ་ངན་ནི་འགྲོ་བ་མིའི་
རིགས་ཀྱི་ལ་གཅིག་གྱུར་ཡིན། ཁྱེད་ཚོ་ཨ་མེ་རི་ཀ་དང་། ཡོ་རོབ། ཨ་མི་རི་ཀ། ལྷོ་
ཨ་མེ་རི་ཀ་ལ་སོགས་པའི་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོད་ཚོར་ལྟར་བོད་དང་། ཨི་ཤ་ཨའི་མི་
རིགས་གཞན་རྣམས་ལ་འདྲ་ཕྱོད་ཚོར་དེ་དག་འདྲ་མཚུངས་ཡོད། ལྷ་ཅུ་སྤུང་། ཨ་
མི་རི་ཀ་བཅས་ནང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་བདལ་བཞིག་བཏང་བར་རྒྱལ་སྤྱིའི་སེམས་

ལྷན་བྱས་པ་ལྟར་བོད་དང་། རྒྱ་ནག་ནང་ལག་ལེན་ལོག་པར་བསྟར་བ་ལས་བྱང་བའི་
སྤྱད་བསྐྱེད་ཆམས་སེལ་རྒྱུ་ཡང་དེ་བཞིན་སེམས་ལྷན་བྱེད་དགོས་པའི་ཐོབ་ཐང་
གཅིག་མཚུངས་ཡོད། གནས་ཚུལ་འདི་ནི་རྒྱལ་ཁབ་གང་ཡང་ཅུང་བཞིག་ནང་གི་
གནས་ཚུལ་མ་ཡིན་པར། ས་ཕྱོགས་གང་སར་ཡོད་པའི་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་སྤྱན་རློ་སོ་
སོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་སེམས་ལྷན་བྱེད་དགོས་པའི་གཞི་རྒྱའི་གནད་དོན་
ཞིག་ཡིན།

ད་ཆ་བཅོན་དབང་ལྡན་པའི་དམར་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་མཐའ་མ་རྒྱ་ནག་དེ་གྲོགས་
མེད་ཁེར་རྒྱུ་དུ་ལུས་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཉེ་ཆར་ཨུ་རུ་སུའི་ནང་གི་འཕོ་འཁྱར་གྱིས་
གསལ་ལོ་བསྟན་པ་ལྟར་དེ་དག་ལུན་རིང་གནས་མི་སྲུབ་པར་རྒྱ་ནག་ནང་མང་གཙོ་
དང་རང་དབང་ཡོང་རྒྱུ་རེད། འདྲམ་སྤྱིང་ཞི་བདེ་སྲ་བརྟན་ཡོང་སྲིད་རྒྱ་ནག་ནང་གི་
འཕོ་འཁྱར་དེ་མཚོགས་སྤྱིར་གཞི་གང་འདྲམ་དང་། འཆོ་བ་མེད་པ་ལག་ལེན་བསྟར་
གང་སྲུབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡོང་ཐབས་སུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་སྡེས་རྒྱ་ནག་ལ་སྐྱལ་མ་ཤུགས་
ཆེ་གཏོང་རྒྱུའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད། ཤར་ཡོ་རོབ་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁག་དང་། ཨུ་རུ་སུའི་ནང་བྱང་
བའི་ཞི་བའི་གསར་བཞེ་དེ་དག་ནི་དཔེ་མཚོན་ཞིག་ཡིན། ཡོ་ཀོ་ས་ལ་སྤི་ཡའི་ནང་
ཚབས་ཆེའི་དཀའ་རྙོག་བྱུང་བར་དུས་ཐོག་དུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་སྡེས་ལྟ་རྟོག་མ་བྱས་
པའི་རྒྱུ་གྱིས་ད་ཆ་ས་ཁུལ་དེ་དག་འཕོར་ཞིག་དང་། ལུལ་དའི་མང་ཚོགས་ལ་སྤྱད་
བསྐྱེད་ཚད་མེད་འབྱུང་བཞིན་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་རིགས་སྤྱིར་ཡང་ཡོང་དུ་བརྟུག་ན་
མི་འགྲིགས།

རྒྱལ་སྤྱིའི་གཞོན་ཤུགས་མེད་ན་ཨུ་རུ་སུའི་ནང་བྱང་བའི་གནས་ཚུལ་དེ་རིགས་
ཡོང་སྐབས་རྒྱ་མིས་རང་ཉིད་ཀྱི་འཆི་ཁའི་སྲིད་དབང་གནས་ཐབས་སུ་ཤུགས་ཆེའི་
བཅོན་གཞོན་གྱི་སྲིད་བྱས་ལག་བསྟར་བྱེད་སྲིད། དེ་ནི་ཉེ་ཆར་བོད་ནས་འབྱོར་བའི་
གནས་ཚུལ་ཁག་ནས་གསལ་ལོ་བསྟན་ཡོད། དེར་བརྟེན་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་འཁྱར་
བ་ཡོང་སྐབས་དྲག་རྒྱབ་དང་། འགྲོ་བ་མིར་སྤྱད་བསྐྱེད་ཅི་ཆེ་བའོ་རྒྱུ་རེད། གནས་
ཚུལ་དེ་འདྲ་ཡོང་རྒྱ་བཀག་འཁོག་བྱེད་པའི་འགན་འདྲམ་སྤྱིང་སྤྱི་ལ་ཡོད།

སྐལ་ཤེག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་བྱང་བའི་འགྲུང་བ་དེ་དག་ནི་དམིགས་བསལ་དགའ་
སྟོབས་སྐྱེ་གཞི་ཞིག་ཡིན། མ་གཞི་གནས་ཚུལ་དེར་དུས་ཡུན་རིང་པོ་འགོར་ཡོད་ཅུང་།
མཐར་སྟོན་མའི་དབང་འདྲིན་པ་ལུ་ཅུ་སྲུའི་གཞུང་ནས་བསྐྱོག་ཏུ་མེད་པའི་མི་མང་
གི་བསམ་འདུན་རྣམས་པ་ཁས་ལེན་བྱས་པ་རེད།

སྐལ་ཤེག་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་མི་མང་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་རང་དབང་ཚོད་ལེན་ལམ་
སྟོངས་བྱུང་བ་ལྟར། ང་ཚོ་བོད་མི་ནས་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱི་རང་དབང་མཁྲོགས་ལྟར་
ལེན་བྱུང་རྒྱུར་དོས་རང་ཡིད་ཆེས་ཡོད། དམིགས་ལུལ་དེ་འགྲུབ་སྐྱད་རྒྱ་མིས་
བཅོན་འདྲུལ་བྱས་ནས་ད་བར་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་གཉིས་སོང་རིང་ང་ཚོས་ཚོད་སེམས་
འགྲུང་མེད་བརྟན་པོར་རྒྱན་འདྲིན་བྱས་ཡོད།

འདས་པའི་ནང་ང་ཚོའི་བར་གྱི་མི་མཐུན་པ་སེལ་ཐབས་དང་། བོད་ཀྱི་གནད་
དོན་ཐག་གཅོད་གསལ་པོ་ཡོང་ཆེད་དོས་ནས་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་བློད་ཚོར་བསམ་ཤེས་
ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་ཡོང་རེས་གོས་འཆར་མང་པོ་ཞིག་བཏོན་ཡོད། གོས་འཆར་དེ་དག་ནི་དོས་
ནས་བོད་མི་ས་ཡ་དུག་གི་རང་དབང་གི་མགྲིན་ཚབ་པ་ཞིག་བྱས་ཏེ་བཏོན་པ་ཡིན།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལོར་རྒྱ་ནག་དང་འབྲིགས་མཐུན་ཡོང་བའི་འགོ་འདྲུགས་ལྟ་བུར་ཞི་
བའི་གོས་གཞི་དོན་ཚན་ལྟ་བུ་བཏོན་པ་དང་། དེའི་ཕྱི་ལོ་སི་ལཱ་སི་སྐབས་ཏུ་ཡོ་རོབ་གོས་
ཚོགས་ལ་གཏམ་བཤད་བྱེད་སྐབས་གོང་གསལ་གོས་གཞིའི་ཐད་རྒྱས་བཤད་ཀྱིས་
བོད་རྒྱའི་དབང་མཉམ་གནས་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོང་བའི་བསམ་འཆར་བཏོན་ཡོད། འོན་
ཀྱང་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་བློད་ཚོས་གོས་འཆར་དེ་དག་དོས་ལེན་འབྲིགས་མཐུན་ཡོང་རྒྱ་
ཁས་ལེན་མ་བྱས་པ་རེད། བོད་དང་། བཅོན་བྱོལ་དུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་
ནས་གོས་འཆར་དེ་དག་ནང་རྒྱ་ནག་ལ་དགོས་མེད་ཀྱི་གྲུ་བཤངས་བྱས་དྲགས་པའི་
བསམ་ཚུལ་ལྷགས་ཆེ་བྱུང་ཡོད། ད་ཆ་སི་ལཱ་སི་སྐབས་ཀྱི་གོས་འཆར་དེ་མན་རྩལ་གང་
ཡང་མེད་པར་གྱུར་ཟིན་པར་བརྟེན་ང་ཚོར་གོས་འཆར་དེའི་དོན་གནད་ལ་བརྩི་སྲུང་
བྱེད་དགོས་པའི་འགན་འབྲི་གང་ཡང་མེད་པ་ཉེ་ཆར་གསལ་བསྐྱབས་བྱས་པ་ཡིན།

དོས་ནས་ཉལ་ཏུ་བརྗོད་པ་ལྟར་གལ་ཆེ་ཤོས་བོད་མི་ཚོར་རང་གི་མ་འོངས་
པའི་མཐའ་མའི་མདུན་ལམ་ཐག་གཅོད་བོད་མི་མང་རང་ཉིད་ནས་དེས་པར་དུ་

བདམས་དགོས། དེ་ནི་རྒྱ་མི་ལྟ་ཅི། རྒྱ་ལའི་སྤྲོ་མས་ཀྱང་ཐག་གཅོད་བྱེད་རྒྱ་ཞིག་
མིན། ཚ་དོན་དེ་གྱི་ལོ་ ༡༧༥༠ ལོའི་རྒྱ་ ༡༦ ཚེས་ ༥ ཉིན་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་ནང་
སྐྱེ་གཤེགས་སྲིད་སློབ་ནེ་ཉེ་རུ་ནས། བོད་དེ་རྒྱ་ནག་དང་གཅིག་པ་མིན་པར་བརྟེན་
མཐའ་མའི་རྒྱལ་ཁ་བོད་མི་མང་གི་བསམ་སློབ་ཐོབ་དགོས་པ་ཞིག་རེད། ཅེས་གསལ་
པོ་གསུངས་ཡོད།

ངོས་རང་གནས་ཚུལ་འགྲུར་ལྡོག་མེད་པར་རང་གནས་སུ་སྡོད་རྒྱུར་འདོད་པ་
མེད། འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཁྲབ་ཀྱི་འགྲུར་བའི་རྒྱུར་ཚད་གཞི་ལ་བཞག་སྟེ་ད་ཆ་བོད་
ལྟ་བུའི་རྒྱ་ནང་རིང་ལྷག་པའི་གནད་དོན་ལག་ཐག་གཅོད་བྱེད་རྒྱའི་གོ་སྐབས་གསར་
པ་ཞིག་ཡོད་པར་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད། དེར་བརྟེན་ངོས་ནས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཞི་བའི་
ངང་ཐག་གཅོད་ཡོང་སྟེད་བཅའ་བྱོལ་བོད་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་དང་། དེ་མིན་གཞན་
བཅས་ལ་གྲོས་འཚར་གསར་པ་འདོན་དགོས་པའི་འབོད་སྐུལ་བྱས་ཡོད། ཡིན་ནའང་
གལ་ཆེ་ཤོས་དང་། ངོས་ནས་རྒྱུར་དུ་བརྗོད་དགོས་པ་ཞིག་ལ། ང་ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
མ་འོངས་པའི་མཐའ་མའི་ཐག་གཅོད་ཀྱི་སྐྱད་ཆ་ཤོད་དབང་བོད་ནང་ཡོད་པའི་བོད་
མི་ས་ཡ་དུག་ལ་ངེས་པར་དུ་ཡོད་དགོས།

རྒྱ་ནག་མང་གཅོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་བོད་མི་རྣམས་རྒྱ་མིའི་དབང་རྒྱུར་འོག་
སྦྱིད་པོ་ཡོད་པ་དང་། ཁ་བྲལ་བ་སྤར་མོ་གང་གིས་དེ་ལས་ལྡོག་པའི་བསམ་ཚུལ་
འཁྱེར་གྱི་ཡོད་ལུགས་ཏམ་བཤད་བྱེད་གྱི་ཡོད། ངོས་ནས་གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་བོད་
མི་མང་གི་བསམ་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཐབས་ཤེས་ཡག་ཤོས་ནི་རང་དབང་གི་སློབ་ནས་མང་
ཚོགས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་གསལ་ལྟོགས་སྟབས་པ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཡིན། འོན་ཀྱང་རྒྱ་ནག་གི་
དབང་འཛིན་པ་ཚོའི་བསམ་སློབ་འཁྱེར་སོ་ལ་ངོས་རང་སེམས་འཚབ་ཡོད། གང་
ལགས་ཤེ་ན། པེ་ཅིང་ནས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཁེན་བྱེད་གྱི་མེད་པ་རེད། ཇི་
སྲིད་བོད་མི་མང་གི་འདོད་འདུན་ངོ་མ་ཇི་ཡིན་མ་ཤེས་བར་དཀའ་རྙོག་དེ་གཅོང་
སེལ་བྱེད་སྟབས་རྒྱ་ཏུ་ཅང་ལག་པོ་ཡིན།

མཐུན་འབྲིགས་འགོ་འདྲུགས་སྟེད་ངོས་ནས་འབད་པ་བྱས་པ་དེ་ལ་རྒྱ་ནག་
གཞུང་ནས་ཁས་ལེན་ལམ་ལུགས་འདེབས་མ་བྱས་པར་བརྟེན་བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་དང་།

ལྷག་པར་བོད་ནང་ཡོད་པའི་བོད་ཀྱི་གཞིན་ལུ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ད་ལྟ་ང་ཚོ་སྤོང་ལུས་
 ཀྱི་ཞི་བའི་ལམ་འདྲིར་ངང་ཐུང་འཚབ་འཚུབ་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་ལུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། རྒྱ་
 བཀའ་གིས་མུ་མཐུན་བོད་ནང་མི་འབོར་བཅན་འཇུག་བྱས་ཏེ་བོད་མི་རྣམས་རང་
 ཉིད་ཀྱི་ལུང་པར་ཡང་མི་རིགས་གངས་ཉུང་ཅན་ཞིག་དང་། རིམ་གསལ་གཉིས་པ་ཞིག་
 བཟོས་པར་བརྟེན་ངོས་ཀྱི་ལུང་པའི་ནང་ང་ཉེ་དག་དེ་ཆེར་འགྲོ་བཞིན་པ་རེད། བོད་
 མི་ཚོར་འདིགས་སྐྱུལ་དང་། བཅན་གཞོན་ཚབས་ཆེ་བྱས་པར་བརྟེན་གནས་ཚུལ་
 འགལ་ལྡན་ཕྱོགས་སུ་འཕེལ་ཤུགས་ཆེ་ལུ་སོང་སྟེ། འབར་ལ་ཁང་པའི་གནས་ཚུལ་
 དེའི་ནང་དག་སྤོང་གི་ཐལ་ཟེང་ཡོང་རྒྱར་ངོས་ལ་སེམས་འཚབ་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་དག་
 འགོག་སྲུང་ངོས་ནས་ཐབས་ཤེས་ཅི་ཡོད་ལག་བསྟར་བྱེད་རྒྱ་ཡིན།

གནས་ཚུལ་དེ་དག་ལ་བསམ་ཞིབ་ཀྱིས་གང་མཚོགས་བོད་ནང་ལྟ་སྐོར་ཞིག་ལ་
 འགྲོ་ཐུབ་པའི་བསམ་སྒྲོག་ཏོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་སྐོར་བྱེད་པར་ངོས་ལ་རྒྱ་མཚན་
 གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་ས་གནས་ས་ཐོག་ཏུ་བོད་མི་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་
 གཏུགས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་ཐབས་བྱ་རྒྱ་འདི་ཡིན། ངོས་ཀྱིས་
 དེ་ལྟར་བྱས་པར་བརྟེན་ནས་རྒྱ་མིའི་འགོ་བྲིད་ཚོས་བོད་མིའི་བསམ་འདུན་ངོ་མ་ཤེས་
 རྟོགས་ཐུབ་རྒྱུར་ཡང་ཕན་ཐོགས་ཡོང་རེ་ཡོད། དེར་བརྟེན་ལྟ་སྐོར་དེའི་སྐབས་གནས་
 ཚུལ་མཐོང་བ་དང་། སོ་སོའི་གོ་རྟོགས་རྣམས་གསལ་བསྐྱབས་བྱེད་ཐུབ་པའི་ཆེད་རྒྱ་
 བཀའ་གི་འགོ་བྲིད་བཀའ་པ་རྣམས་པ་དང་། གསར་འགོད་པ་ཐེ་བའི་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་རྟོག་ཞིབ་
 པ་ཚོ་བཅས་ངོས་དང་མཉམ་དུ་ཡོང་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

གཉིས་པ་ནི། ངོས་ནས་ངོས་ཀྱི་མི་མང་ཚོར་འཐབ་ཚེད་ཀྱི་འགྲོ་ལམ་ཡང་དག་
 པ་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་འདི་མི་འདོར་རྒྱའི་འབོད་སྐུལ་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱལ་རྒྱ་འདི་ཡིན།
 ངོས་ནས་རང་གི་མི་མང་ཚོར་སྐད་ཆ་ཤོད་ཐུབ་ན་ཞི་བའི་ལམ་བརྒྱུད་ནས་དཀའ་
 རྟོག་སེལ་ཐབས་ལ་གལ་ཆེའི་རུས་པ་ཐོན་སྲིད་ལ། མཐུན་འགྲིགས་ཀྱི་གོ་རྟོགས་སྡེལ་
 བའི་གོ་སྐབས་གསར་པ་ཞིག་ཀྱང་འབྱུང་གི།

ལྟ་སྐོར་དེ་བྱེད་པར་བོད་མི་ཚོ་ངོས་དང་ཐུག་འཕྲད་བྱེད་ཚོགས་པ་ཞིག་དང་། ཁོང་
 ཚོས་རང་དབང་གི་སློབ་ལྟ་སྐོར་ཆ་བཤད་པར་རྗེས་སུ་ཁོང་ཚོར་འཁོར་ལན་གྱི་

འཛིགས་སྤང་མེད་པའི་ཚ་རྒྱུན་ངེས་པར་ཡོད་དགོས། ངོས་ལ་ཚ་མཚོན་ནའང་
རང་ཉིད་ས་གནས་གང་ཏུ་སྐྱོད་འདོད་ཡོད་པ་དང་། བོད་མི་སུ་འདྲ་ཞིག་དང་ཐུག་
འཕྲད་བྱེད་འདོད་ཡོད་པ་དེར་འགྲུལ་བཞུད་བྱེད་པའི་རང་དབང་ངེས་པར་དགོས་
པ་ཡིན། དེའི་སྐབས་ངོས་དང་མཉམ་དུ་ཡོང་འདོད་ཡོད་པའི་ངོས་ཀྱི་བྲོགས་པོ་མང་
པོ་དེ་ཚོར་ཡང་བཀག་འགོག་མེད་པར་དེ་ལྟར་བྱེད་ཚོག་པའི་རང་དབང་དགོས་པ་
དང་། བྱ་ཡངས་བསམ་ཤེས་ཀྱི་སློ་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་གསར་འགོད་པ་ཚོར་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་
སྐྱོད་བཟང་གི་རྣམ་འགྲུར་འཛིན་དགོས།

ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་རིང་གནས་པའི་བོད་དང་རྒྱ་ནག་དབར་གྱི་འཕྲུག་ཚོད་ཐག་
གཅོད་ཡོང་བའི་ཐབས་ལམ་འཚོལ་བའི་ཇ་དྲག་གི་གནས་ཚུལ་སེམས་ལ་བཞག་
སྟེ་ད་ཚ་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་བྲིད་ཚོས་ངོས་ཀྱི་འབད་བཅོལ་གསར་པ་འདི་ལ་བཟང་
ཕྱོགས་ཀྱི་ལན་འདེབས་བྱ་རྒྱུའི་རེ་བ་ཡོད། ཁོང་ཚོས་མི་མང་གི་དབྱེད་ཞིབ་བཟོད་
ཐུབ་པ་དང་། འཕོ་འགྲུར་རེ་འཚོལ་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་འདོད་སྟོ་ཞེངས་པ། བོད་
ནང་ཞི་བདེ་ཡོང་བ་བཅས་ཀྱི་ཆེད་དུ་འབད་བཅོལ་དངོས་འབྲེལ་བྱེད་རྒྱུར་ངོས་ལ་རེ་
བ་ཡོད།

ངོས་ནས་སྟོན་འགོག་གི་ཐབས་ལམ་འདི་དག་ལག་བསྟར་བྱ་རྒྱུའི་འབྲོག་སྐྱེལ་
བྱེད་དགོས་དོན་ནི། ང་ཚོས་གོམ་པ་མདུན་སྟོན་བྱེད་པ་ལས། ཕྱོགས་གཉིས་པོ་གང་རུང་
ཞིག་གིས་རང་དགར་བྱིར་ཤིག་མི་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན། འདས་པའི་ནང་རྒྱ་ནག་
གི་འགོ་བྲིད་ཚོས་ངོས་ལ་ཁས་ལེན་དམ་བཅའ་མང་པོ་བྱས་ཡོད་ཀྱང་སྟེ་གཅིག་ལ་
བཅི་འཛོག་བྱས་མེད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ལོར་ལྷ་ས་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ལོར་པེ་ཅིང་། ཕྱི་
ལོ་ ༡༩༥༦ ལོར་རྒྱ་གར་བཅས་སུ་མའོ་ཅེ་ཏུང་དང་། ཀྲོའུ་ཨེན་ལེ་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་
པའི་དབོན་རིགས་མང་པོས་ངོས་ཀྱི་མི་མང་ཐོག་རྒྱ་མིའི་བྱ་སྐྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བྱེད་
སྤངས་སྐོར་ངོས་ལ་ཁ་གསལ་གྱི་ཁས་ལེན་མང་པོ་བྱས་ཡོད། དེ་ནས་བཟུང་རྒྱ་ནག་
གི་དབང་འཛིན་པ་ཚོས་བོད་མི་རིགས་དང་། བོད་ཀྱི་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་དང་
རིག་གཞུང་ལ་བཅི་སྤུང་བྱ་རྒྱུ་རང་ཉིད་ནས་གསལ་བསྐྱབས་བྱས་པའི་སྲིད་བྱས་མང་
པོ་ཞིག་སྤུ་མཐུད་དེ་ལག་ལེན་བསྟར་མེད།

ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་ནང་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་འགོ་བློན་དང་། གྲོས་ཚོགས་
 གྱི་འཇུག་མི། གྲོགས་པོ་སྐྱེར་མང་པོ་ཞིག་བཅས་ནས་འབད་བཅོམ་ཆེན་པོས་ངོས་གྱི་
 གྲོས་འཆར་དེ་དག་ལ་བཟང་ཚུགས་གྱི་ལན་འདེབས་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་ནག་གཞུང་
 ལ་འབོད་སྐུལ་བྱས་ཡོད། རོས་ནས་པོ་སྐྱབས་འདི་བཟུང་སྟེ་ཁོང་རྣམ་པར་ཁ་ཞི་
 གཉེས་མེད་གྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་རྒྱུ་དང་། རོས་གྱི་འབད་བཅོམ་ཁག་ལ་སྲུ་མཐུད་རྒྱབ་
 གཉེར་ཡོང་བའི་འབོད་སྐུལ་ལྷན་རྒྱུ་ཡིན།

ཞི་བདེ་དང་། མཐུན་འགྲིགས་ངང་གནས་སྐབས་པའི་སྲིད་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་བློན་
 ཚོས་རང་ཉིད་གྱི་མི་མང་དང་། བྱིས་མཚེས་ཁག་ ཨ་རི། འཛམ་གླིང་གི་རྒྱལ་ཁབ་
 གཞན་དག་བཅས་དང་མཉམ་ལས་བྱེད་པའི་རེ་བ་ཡོད། དེ་ལྟར་བྱས་ན་གཞི་ནས་
 འགོ་བ་མའི་གྲངས་འཕོར་གྱི་བཞི་ཆ་གཅིག་ཟེན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱིང་ལྷངས་འདིས་
 འཛམ་གླིང་གི་བྱིས་ཚང་ཆེན་པོའི་ནང་འོས་ཤིང་འཚམས་པའི་རང་ཉིད་གྱི་གོ་གནས་
 འདི་ན་སྐྱབ། འདི་ནི་སྟོང་རྗེ་གཞི་ཚར་བཟུང་སྟེ་ཞི་བདེར་གནས་ཤིང་། དགྲ་པོ་མེད་པ་
 དང་། བདེ་སྦྱིད་ཀྱིས་བྱབ་པའི་འཛམ་གླིང་ཞིག་བསྐྱབ་རྒྱུའི་ནང་པའི་བལྟ་རྒྱུ་དང་
 ཡང་མཐུན་པ་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

